

**BIZNIS
EKO
PRESS**

**DRV
tehnika**

gradnja
enterijer
nameštaj

01714511512008

broj 48 · godina XII · oktobar 2015. · cena 300 dinara · godišnja pretplata 1980 dinara · za inostranstvo 50 eura

biesse.com

ROVER C

Spoj snage i preciznosti

BIESSE

TOP TECH
WOODWORKING

GRAKOM SN

Weinig

STOLARSKA RADIONICA **TIK**

Fabbrica-

EKOLOŠKI VODENI PREMAZI ZA TRETMAN DEČIJIH IGRAČAKA

New green line from RENNER ITALIA

Premazi za tretman dečijih igračaka su ekološki proizvodi, na vodenoj bazi, bez prisustva teških metala, inertni na dejstvo pljuvačke i znoja. Vodeni premazi za tretman elemenata u enterijeru (transparentni i pigmentirani) zadovoljavaju standard EN 71.

Boje i lakovi za drvnu industriju

office@fabbrica.co.rs | www.fabbrica.co.rs

Bosanska 65 | 11080 Zemun | BG | Srbija | +381 11 316 99 77 | 316 99 88 | 307 79 05 | 307 79 06

FREE FLAP

- > Ugao otvaranja od 90° i 107°
- > Minimalna dubina korpusa 109 mm
- > Opoja push za otvaranje bez ručke

FREE FOLD

- > Minimalno zauzimanje prostora
- > Za dubinu korpusa 288 mm i više
- > Za frontove visine 1,040 mm (590 mm) i težine do 12,3 kg (23,3 kg)

ENGINEERED
BY **HÄFELE**

HÄFELE

NOVA SERIJA PODIZNIH MEHANIZAMA

FREE.

FREE UP

- > Maksimalni pristup elementu
- > Za dubinu korpusa 277 mm i više
- > Za frontove visine do 600 mm (420 mm) i težine do 14,6 kg (19,6 kg)

FREE SWING

- > Izuzetno pogodan za velike frontove
- > Za dubinu korpusa 273 mm i više
- > Veoma lak pristup sadržaju elementa

WE OPTIMIZE YOUR PALLET AND CASE LUMBER

NKU CIRCULAR SAW TECHNOLOGY

EWD
The SawLine Company™
www.ewd.de

Fully automated resaw systems with optimized crosscut saws, to saw the flitches into boards, with smallest double arbor saw kerf, producing boards from 0,8 m length upwards.

DRV Otehnika

Revijalni časopis za poslovnu saradnju, marketing, tržište, ekologiju i tehnologiju u preradi drveta, proizvodnji nameštaja, šumarstvu i graditeljstvu

Časopis izlazi tromesečno

Osnivač i izdavač

EKO press Blagojević

NOVI BEOGRAD

Antifašističke borbe 24

Tel/fax: +381 (0) 11 2139 584; 7700 364

**www.drvotehnika.com, www.drvotehnika.info
e-mail: info@drvotehnika.info**

Godišnja preplata 1.980 dinara

Preplata za inostranstvo 50 evra

Izdavački savet

- Dragan Bojović, UNIDAS, Beograd
- Božo Janković, ENTERIJER Janković, Novi Sad
- Vladislav Jokić, XILIA, Beograd
- Stevan Kiš, EuroTehno, Sremska Kamenica
- Radoš Marić, MARIĆ, Čačak
- Rajko Marić, MICROTRE, Beograd
- Dr Živka Meloska, Šumarski fakultet Skoplje
- Dr Goran Milić, Šumarski fakultet Beograd
- Golub Nikolić, NIGOS elektronik, Niš
- Zvonko Petković, vanr. prof. FPU Beograd
- Dragan Petronijević, MOCA, Jablanica
- Dr Zdravko Popović, Šumarski fakultet, Beograd
- Tomislav Rabrenović, DRVOPROMET, Ivanjica
- Gradimir Simijonović, TOPLICA DRVO, Beograd
- Vesna Spahn, WEINIG, MW Group, Kruševac
- Mr Borisav Todorović, BMSK, Beograd
- Milorad Žarković, SAVA, ORAGO TERMO-T, Hrtkovci

Redakcija

- Dipl. ing. Ivana Davčevska
- Jelena Mandić

Glavni i odgovorni urednik

- Mr Dragojlo Blagojević

Stručni konsultant

- Dipl. ing. Dobrivoje Gavović
- Snežana Marjanović d.i.a., AMBIENTE, Čačak

Uplate za preplatu, marketinške i druge usluge izvršiti na tekući račun broj 160-176289-53, BANCA INTESA ad Beograd Devizni račun - IBAN: RS35160005010001291720

Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

Redakcija se ne mora slagati sa mišljenjem autora i izjavama sagovornika

Redakcija ne preuzima odgovornost za sadržaj reklamnih poruka, niti za informacije u autorskim tekstovima

Priprema, štampa i distribucija EKO press Blagojević

Registarски број APR: NV000356

CIP – Katalogizacija u publikaciji

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ISSN 1451-5121

COBISS.SR-ID 112598028

Ništa nije opasnije od neznanja koje postane aktivno.

(Gete)

Svako ima svoju priču

Koliko su realne procene koje su krajem leta najavljujivali autori biltena Makroekonomске analize i trendovi (MAT), da će do kraja 2017. godine bez posla u javnom sektoru ostati između 30 i 40 hiljada ljudi, kad je već krajem septembra, iz

Vlade RS najavljeni da neće biti otpuštanja jer se čak 15 hiljada zaposlenih prijavilo za odlazak u penziju... Čudno je kako se to odjednom veliki broj ljudi prijavi za odlazak u penziju i kako se to, uopšte, neko prijavi za taj status?! Nameće se i odgovor koji potvrđuje da ni ovde nema reda, da država nema plan, da je državna administracija spora i neodlučna da radikalno menja sistem u kome se čak ne zna ni koliko ima zaposlenih... A da je to tako potvrđuje i činjenica da je zdravstveni sistem pred kolapsom što se pokazalo početkom oktobra kada je na snagu trebalo da stupi zakon o maksimalnom broju zaposlenih u javnom sektoru, po kome bi Srbija trebala da, zbog zakonskih normi i pensijonisanja, ostane bez 3500 lekara, gde su trećine dečiji lekar i skoro toliko izabrani lekara u domovima zdravlja. Komentarišući ova zakonska rešenja NIN tvrdi da ćemo uskoro ostati i bez još hiljadu specijalista i hirurga koji su već zatražili sertifikat za odlazak, te da istraživanje pokazuje da 75% lekara razmišlja o odlasku iz zemlje. Dugogodišnjom politikom i kojekakvim *racionalizacijama* izgleda da ćemo uskoro doći u situaciju da nam ni decu neće imati ko da leči... U sindikatu tvrde da u ovom trenutku zdravstvu nedostaje 13.000 radnika različitih profila. Na 100.000 stanovnika imamo 290 lekara (u EU je prosek između 350 i 380) i 584 sestre (30% manje od EU standarda).

Zanimljivo je da su autori MAT biltena, uz opasku da je procena bila preterana, prvo bitno tvrdili da će iz javnog sektora biti otpušteno čak 75.000 ljudi, a objašnjavajući kako se došlo do te cifare, podsetili su da je sa MMF-om dogovoren da se ukupan trošak za plate delom smanji kroz smanjivanje nivoa zarada, a delom kroz otpuštanja u javom sektoru. Vlada je naime MMF-u obećala da će do 2018. za 15% smanjiti broj zaposlenih u javnom sektoru, a da pre toga nije utvrdila ni tačan broj zaposlenih. Da jeste, znalo bi se da u zdravstvu godinama postoji manjak zdravstvenih radnika, a višak nemedicinskog osoblja koje čini skoro četvrtinu zaposlenih u zdravstvu (prosek u EU 15%)... Sa MMF-om je tada, podsećaju analitičari, dogovoren da u naredne tri godine, godišnje bude smanjivano po pet odsto ljudi koji rade za državu. A kako, bez javnih preduzeća, javni sektor zapošjava oko 500.000 ljudi, došlo se do 25.000 godišnje, odnosno ukupno 75.000 do kraja 2017. godine.

Dublje analize su pokazale, tvrde u MAT biltenu, da je ipak realno da bez posla ostane između 30 i 40 hiljada ljudi, jer je nemoguće da država otpusti 250.000 partijskih kadrova. To bi i za državu bilo štetno jer to ipak nisu samo čete, mada se zna da je administracija najsigurniji kanal za zapošljavanje partijskih kadrova... Analitičari tvrde da država kao poslodavac ne zna koliko ljudi radi u javnom sektoru, niti koliko će ih biti otpušteno, ali je za protekle dve godine, u vreme zabrane zapošljavanja, ipak zaposlila 9000 ljudi. Radi se o zapošljavanju po ugovoru i na određeno vreme, a u nekim opština preko 50% zaposlenih ima ovaj status. Zato je za dva miliona evra (godišnje 25 miliona evra) povećan fond za plate u lokalnoj administraciji. I sve se to dešava u vreme štednje kada su velikom broju ljudi smanjene plate i penzije... Za državu, prema registru osiguranika, radi oko 650.000 ljudi, a najveći broj je u zdravstvu i obrazovanju, gde je zaposleno između 130 i 140 hiljada. Sledi javna praduzeća, pa komunalna preduzeća na lokalnom nivou, zatim agencije, regulatorna tela itd. Sve je to javni sektor, među kojima je, kažu, čak 250.000 ljudi zaposlenje dobilo zahvaljujući pripadnosti nekoj od partija...

Dakle, ništa novo i ništa dobro. Kroz zemlju nam protiču kolone nesrećnika koji beže od rata tražeći uhlebljenje u Evropi čije će nejedinstvo voditi sve dubljim nesuglasicama. Problemi sa izbeglicama i naše razmirice sa komšijama sigurno nisu završene. I dok nas Evropa sistematski i bestidno ucenjuje i sigurno raste evroskepticizam, vlast nam nudi šarenu lažu o evropskoj perspektivi i već, po inerciji, nas zaspila pričama o borbi protiv kriminala, o reformi državne uprave i javnih preduzeća, o tome kako nas svet hvali, kako ćemo uskoro biti zdrava i normalna država, kako stižu investicije i kako nam je svakog dana sve bolje... Često se pitam da li bar oni veruju u te priče...

D. Blagojević

Novi koncept - DVA SAJMA POD JEDNIM KROVOM

Uz moto „Dva sajma pod jednim krovom“ Beogradski sajam najavljuje reprezentativan privredni događaj i značajno redizajnirane manifestacije: od 10. do 13. novembra 2015. godine u halama 5 i 11 održće se 53. međunarodni sajam mašina, alata i repromaterijala iz oblasti drvne industrije, koji je od dosadašnje izložbe prerastao u zasebnu manifestaciju i od 10. do 15. novembra 2015. godine na kompletno raspoloživom izlagačkom prostoru beogradskog sajma odvi-

jaće se 53. međunarodni sajam nameštaja, opreme i unutrašnje dekoracije. Jedna od najpopularnijih i najposećenijih sajamskih manifestacija u oblasti nameštaja u Jugistočnoj Evropi ove godine biće usredstvena na jačanje biznis segmenta i vidljivu prezentaciju srpske privrede prema svetu.

– Novina i prioritet Sajma je podsticanje realizacije ideje koja za cilj ima temeljniju i u svakom slučaju vidljivu prezentaciju srpske privrede prema svetu kroz tzv. HOSTED BUYER PROGRAM. Po uzoru na moderne svetske i evropske sajmove, Beogradski sajam će organizovati posetu sajmu kupaca iz celog sveta, direktno domaćim proizvođačima nameštaja i repromaterijala, koji su izlagači na sajmu. Dovodenje kupaca u Srbiju za vreme trajanja Sajma nameštaja ima za cilj pregovore i postizanje konkretnih poslovnih aranžmana sa našim privrednicima o plasmanu naših proizvoda na njihova tržišta – rekao je za naš časopis Nikola Andrić, rukovodilac projekta Sajam nameštaja, ističući da se na Sajam nameštaja ponovo vraća veliki broj firmi koje proteklih godina nisu izlagale.

Šume pokrivaju 40% evropske površine

Evropska šumarska strategija iz 1998. godine je 2013. zamenjena predlogom novog i modernijeg dokumenta koji odražava potrebe ovog sektora, a u 2014. godini Strategija je prolazila faze usvajanja. Evropske šume su bogate u smislu bioraznolikosti, ali su sve više pod pritiskom, što zbog potražnje sirovine, što zbog klimatskih promena. Pitanje usvajanja Strategije privuklo je pažnju velikog broja onih koji donose političke odluke, zatim drvne industrije i in-

teresnih grupa koje lobiraju za bolje društvene, privredne i ekološke uslove u šumarstvu.

Šume pokrivaju 40% evropske površine, one su ključni eko sistem kao i izvor bogatstva i radnih mesta pogotovo u ruralnim područjima, čiji je stub razvoja održivo upravljanje šumama. Zato Strategija ne posmatra šume kao izolovani entitet, već ih holistički povezuje sa drugim prioritetnim područjima i politikama, kao što je ruralni razvoj, zaštita okoline, klimatske promene, energija itd.

I dalje odlični izvozni rezultati drvne industrije Srbije

Pored poljoprivrede, i dalje je drvna industrija jedina prerađivačka industrija Srbije koja ostvaruje značajan suficit u spoljno-trgovinskom prometu. Za sedam meseci 2015. godine izvezeno je robe u vrednosti od 310 miliona USD (278 miliona eura), a uvezeno robe u vrednosti od 175 miliona USD (157 miliona eura). Suficit od 135 miliona USD pokazuje tendenciju porasta, pa se može očekivati bolji rezultat na kraju ove godine nego u 2014. godini. Posebno treba istaći izvoz nameštaja (189 miliona USD) koji je za 10,5% veći nego u istom periodu prešle godine. Od ostalih pokazatelja, treba pomenuti indeks industrijske proizvodnje koji, u odnosu na isti period 2014. godine, za preradu drveta i proizvode od drveta, sem namešta-

ja, iznosi 88,9 a za nameštaj 101,4. Takođe je bitan i indeks zaliha, koji je za preradu drveta i proizvode od drveta, sem nameštaja 105,8, a za nameštaj 104,4 – rekao je za naš časopis gospodin Vladimir Burda iz Privredne komore Srbije.

Ograničena mogućnost redovnog snabdevanja sirovinom

Sektor evropskih pilana je, uprkos kratkoročnoj lošoj situaciji uslovljenoj vremenskim neprilikama 2013. godine, prešle godine zabeležile mali rast, a prekomorska tržišta unose novu dinamiku u branšu. Glavni problem svih pilanara još uvek je ograničena moguć-

Pripreme za Kongres pilanara

Šesti put za redom u Slavonskom Brodu će se 28.10.2015. godine okupiti preko 250 predstavnika pilanske industrije i šumarstva, trgovci drvetom i dobavljači tehnologije iz Hrvatske i regiona, te predstavnici državne uprave, lokalne samouprave, sindikata i medija. Već tradicionalno na Kongresu pilanara će se obraditi niz tehnoloških inovacija i tržišnih tema, kao i teme iz zaštite okoline. Program ruralnog razvoja, kretanje cena rezane građe na tržištu, zadražavanje izvoznog suficita, nastavak pozitivnih trendova u rastu izvoza, zelena radna mesta, samo su neke od aktuelnih tema kojima će se baviti učešnici ovog tradicionalnog skupa privrednika. Prošle godine pilanari su izneli vrlo loše ocene o stanju u sektoru, posebno sa stanovišta snabdevanja sirovinom malih i srednjih pilana. Ovogodišnji Kongres pilanara će okupiti i vodeće evropske dobavljače pilanskih tehnologija, kao i tehnologija za sušenje drveta i pripremu biomase. Biće govora i o transportu, logistici, ali i o sertifikaciji sirovine te o temama vezanim za životnu i radnu sredinu, pre svega o potrebi smanjenja emisije CO₂ kao i o temama koje šumarstvo i preradu drveta svrstavaju u red najpoželjnijih evropskih industrija. www.kongres-pilanara.com

Pošaljite VEST ili neku informaciju iz vaše firme ili okruženja.

ATLAS otvorio moderan i izuzetno opremljen salon nameštaja u Beogradu

Kompanija ATLAS nameštaj konačno može da obraduje svoje kupce jer je 18. septembra otvarila svoj najveći prodajni objekat na novoj lokaciji u Beogradu, Bulevar Arsenija Čarnojevića 69a, preko puta Beogradske arene. U saradnji sa italijanskim brendom *Pensarcasa*, ATLAS se potudio da kupcima predstavi najnovije svetske trendove i ponudi totalno

novi koncept na našem tržištu. Novootvoreni salon, koji se prostire na 1.500 kvadratnih metara, nudi šetnju kroz sedam potpuno nameštenih stanova različitih kvadratura, kao i raznovrsnu ponudu eksponata, koji predstavljaju savršen spoj italijanskog dizajna i našeg prepoznatljivog kvaliteta, kažu u ATLASU. Kupcima su na raspolaganju dizajneri enterijera i arhitekte koji na licu mesta, koristeći najmodernejše softvere, mogu da prilagode ponudu zahtevima i potrebama svakog kupca, što je u skladu sa sloganom ATLASA: *Švako može da skocka dom po svojoj meri*.

Užički ATLAS ima maloprodajne objekte, salone nameštaja u Novom Sadu, Čačku i Užicu, a svoje kupce poziva da na beogradskoj adresi uživaju u drugačijoj potrazi za idealnim komadom nameštaja koji će, već tradicionalno biti izloženi i na novembarskom Sajmu nameštaja u Beogradu.

nost redovnog snabdevanja sirovinom. Pilanski sektor sve više osluškuje aktivnosti vezane za gradnju drvetom. Prema aktuelnim prognozama do 2017. godine se očekuje potpuni oporavak evropskog građevinskog sektora, što će znatno uticati na potrošnju drveta. Broj izdatih građevinskih dozvola u nekim zemljama raste. U Velikoj Britaniji je u drugom kvartalu 2014. godine broj izdatih građevinskih dozvola porastao za 53%, a rast je zabeležen i u Švajcarskom građevinarstvu gde je porast gradnje stanova za 6,7% postao zaslužan za jačanje drvoprerađivačkog sektora.

Potkornjak ugrožava šume u Sloveniji

Nakon prošlogodišnjeg ledoloma ove godine su se pojavili novi problemi za vlasnike šuma u Sloveniji. Velike letnje vrućine, kao i relativno visok stepen prošlogodišnjih oštećenja stabala četinarskih šuma pogoduju razvoju štetočina, među kojima je najopasniji potkornjak, na šta su početkom leta upozorili iz komore za poljoprivredu i šumarstvo. Na tržištu se nalazi veća količina trupaca napadnutih potkornjaka pa je strukovna komora zahtevala da se obustave seće zdravlj stabala, sve dok se ne reši problem zaliha. Takođe je predlagana bolja edukacija vlasnika šuma o opasnostima i mogućim rešenjima, a bilo je i predloga da se formiraju privremena skladišta na kojima bi se lakše upravljalo ovim problemima, kako ne bi došlo do većih tržišnih poremećaja.

Otvoren novi izložbeno-prodajni salon nameštaja u Novom Sadu

U Novom Sadu je 1. septembra 2015. godine otvoren novi izložbeno-prodajni salon nameštaja fabrike GAJ NAMEŠTAJ iz Stare Pazove. U novom salonu, koji se nalazi na uglu bulevara Evro-

pe i ulice Olge Petrov, posetoci će biti u prilici da se upoznaju sa jednim delom proizvodnog programa preduzeća GAJ NAMEŠTAJ.

– Verujemo da će novosadani i stanovnici okolnih mesta sada lakše i jednostavnije moći da se upoznaju sa našom ponudom i da prema svojim potrebama i mogućnostima opreme svoje stanove, kuće i lokale – kažu u firmi GAJ NAMEŠTAJ. Radno vreme novosadskog izložbeno-prodajnog salona nameštaja fabrike GAJ NAMEŠTAJ je radnim danom od 10.00 do 19.00, a subotom od 9.00 do 15.00 časova.

NIGOS-elektronik obeležava 25 godina uspešnog rada i postojanja

Firmu NIGOS-elektronik iz Niša osnovao je 1990. godine Golub Nikolić, a proizvodnjom i montažom automatskih sušara za drvo i prateće opreme NIGOS-elektronik se bavi od 1996. godine. Pored sušara, koje su glavni izvozni proizvodi ove kompanije, NIGOS-elektronik proizvodi i merno-regulacionu opremu. Stalnim rastom i razvojem, neprekidnim unapredavanjem poslovanja, ulaganjem u proizvodne

mogućnosti i savremenu opremu, ova firma je uspela da stekne i održi ugled pouzdane, uspešne i vodeće kompanije u regionu u oblasti proizvodnje sušara i opreme za sušenje.

– U našem dvadesetpedogodišnjem iskustvu mi smo permanentno osvajali nove elemente i tehnologiju rada. Proizvodeći instrumente za temperaturu i vlagu susreli smo se sa tehnologijom sušenja drveta, pa smo 1996. godine procenili da bi sušare za drvo bile interesantan posao. Počeli smo proizvodnju elektro-nike za sušare, uz razvoj programa za vođenje procesa sušenja, a kasnije smo uvrstili i sve ostale elektro-mehaničke delove i opremu: komore, ventilatore, grejače, toplotne pumpe, izmenjivače... Početkom 1998. godine konstruisali smo kondenzacionu sušaru, a nakon toga krenuli sa automatizacijom i razvojem konvencionalnih sušara. Od 2000. godine počinje isporuka i montaža kompletnih sušara, po sistemu ključ u ruke, uz paralelni razvoj na polju automatizacije i modernizacije postojećih sušara kod korisnika, da bi oko 2010. godine dostigli, nesumnjivo je reči, nivo kvaliteta koji ima samo par evropskih firmi. Dalji napredak u tehnologiji sušenja postigli smo ugradnjom rekuperatora, što se u praksi pokazalo kao odlično rešenje na uštedi toplotne energije, poboljšanju kvaliteta suve grage i skraćenom vremenu sušenja. I dalje radimo na razvoju novih tehnologija i osavremenjivanju postojećih – rekao nam je gospodin Golub Nikolić.

Naš sagovornik kaže da NIGOS ima oko 600 isporučenih i montiranih sušara za drvo pretežno na inostranom tržištu. Najveće tržište je i dalje Bosna i Hercegovina, a njihove sušare i oprema nalaze se na četiri kontinenta, što ih čini posebno ponosnim.

– Gotove sušare imamo u Čileu, Peruu, Austriji, Gani, Senegalu, Rumuniji, u svim zemljama bivše Jugoslavije – Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji, a poslednjih godina sve više radimo u Hrvatskoj, čija se vrata otvaraju za firme iz Srbije. Već duži niz godina sarađujemo na polju automatizacije sušara sa zastupnicima koji se nalaze u Rusiji, Singapur, Peru, Čileu, Gani, USA, a preko njih i na područjima Afrike, Azije i Amerike – objasnio je Golub Nikolić.

Osnovne karakteristike proizvoda firme NIGOS-elektronik su: vrhunski kvalitet i pouzdanost, a uz mogućnost izrade sušara po zahtevu klijenata, stvoreni su uslovi da se izade u susret svim, pa i najzahtevnijim potrebama kupaca.

Drvoprerađivač svetskog renomea iz pitomog Potkozara

Firma NOVA DIPO u Gornjim Podgradcima baštini i ove godine obeležava 160 godina postojanja, kontinuiranog rada i razvoja prerađe drveta na temeljima najstarijeg drvoprerađivača u BiH.

— Osnovni assortiman naše proizvodnje čine stolice izrađene od visokokvalitetnog bukovog drveta, sa različitim izvedbama sedišta i u različitim bojama, zatim trostopenik namenjen poslovima u domaćinstvu, ležaljke za plažu, radni sto za potrebe profesionalnih kuhinja, te nosač radne table za potrebe projektnih biroa. Pored navedenog imamo usvojen i takozvani slobodni program razvijan od strane vlastitog tehničkog kadra, a u našem programu rada su takođe rezana građa i parket — kaže dipl. ing. Veljko Beuk, direktor firme NOVA DIPO.

— Celokupna proizvodnja u vidu finalnog proizvoda planira se i plasira preko stranog proizvodno-prodajnog lanca, sa kojim je, krajem 2008. godine otpočela saradnja. Obim saradnje se od početka svake godine

uđvostručavao, tako da smo za tekuću godinu planirali proizvodnju od 11 miliona eura, sa tendencijom i dugoročnim planiranjem da do 2017. godine dostignemo proizvodnju u vrednosti od 15 miliona eura.

— Strateški ciljevi proizvodnje preduzeća NOVA DIPO su potpuna finalizacija raspoložive drvene mase, podizanje produktivnosti do nivoa evropskih standarda, implementacija evropskih i svetskih standarda organizacije proizvodnje i kvaliteta proizvoda, te pariranje konkurenčnosti u cenama, kvalitetu i servisiranju kupaca. To su ciljevi kojima teži naš vlasnik, a verujem i svih 350 radnika koji su u ovom trenutku zaposleni u preduzeću NOVA DIPO... Nova investiciona ulaganja u tehnološki razvoj i povećanje broja zaposlenih su imperativ poslovne politike preduzeća NOVA DIPO koja bi do kraja 2017. godine trebalo da nam omogući proizvodnju 1.000.000 stolica na godišnjem nivou, uz redovnu proizvodnju ostalog nameštaja u količini od oko 300.000 komada, kao i proizvodnju 100.000 kvadratnih metara parketa. To će zahtevati nabavku nove opreme i povećanje broja radnika, što je itekao bitno i nadasve pozitivno za stabilnost i razvoja kako preduzeća NOVA DIPO, tako lokalne zajednice i šireg okruženja — kaže gospodin Veljko Beuk.

Drvna industrija KLANA proizvodi milion stolica za godinu dana

Drvna industrija KLANA svake godine proizvede više od milijon stolica, pa svakog radnog dana iz ove fabrike na svetsko tržište u proseku ide četiri do pet šlepera koji u proseku voze oko hiljadu stolica što ih, u tehnološki potpuno opremljenoj fabrići, proizvede 440 zaposlenih.

Stalnim ulaganjem u inovacije, tehnologiju i ljudske resurse, DI KLANA stvara preduslove za kontinuiran rast i razvoj.

— U proizvodnom assortimanu DI KLANA zastupljeno je više od sto modela stolica klasičnog, rastičnog i modernog dizajna, prilagođenog svim enterijerima. Stolice se proizvode od bukovog i hrastovog masivnog drveta, u kombinacijama s različitim vrstama sedala u masivnoj, pletenoj i ta-

peciranoj izvedbi. KLANA godišnje preradi 30.000 kubika bukve i 4.000 kubika hrasta i sve to dobije finalni oblik. Oko 55% naše proizvodnje izvozimo u Francusku, 25% u Nemačku, 15% u Italiju i oko 5% u ostale zemlje među kojima je najzastupljenija Velika Britanija. Skoro smo počeli raditi i jedan program za Ameriku koji će verovatno rasti. Nažalost, Balkan i okolne zemlje još nismo ni obradili — kaže direktor DI KLANA, gospodin Miladin Marković.

Evropski izvoz nameštaja u ekspanziji

Nakon višegodišnjih stagnacija tokom 2014. godine označeno je novo razdoblje u izvozu nameštaja iz EU, a glavne zemlje izvoznice su Italija, Poljska i Nemačka. Proteklih nekoliko godina, zbog velikih oscilacija na unutrašnjem tržištu, mnogi proizvodači drvenog nameštaja pokušavali su da ostvare vanevropski izvoz, a najveći rast beleži prodaja evropskog nameštaja u Kini 17%, Severnoj Americi 15% i Africi 11%.

Najveći izvoz ostvarila je Italija koja je, prema neslužbenim podacima Evrostata, u 2014. godini izvezla nameštaj na bazi drveta za 5,25 milijardi evra, odnosno oko 4% više nego u 2013. godini. Poljska beleži povećanje od 12% odnosno izvoz vredan 4,14 milijardi eura, a Nemačka je zabeležila povećanje od 2%. Raste izvoz iz Litvanije, Španije, Rumunije i Portugalske, dok su pad izvoza zabeležile Francuska i Švedska, a Danska je označena kao stabilno tržište.

U pogledu uvoza nameštaja, najveći dobavljač je Vijetnam koji je u EU izvezao nameštaj za 596 miliona eura (povećanje za 19%), a sledi Indonezija sa 7% rasta izvoza na EU tržište. Neke zemlje nastoje zaštiti domaću proizvodnju od uvoza, pa je tako Axel

Schramm, predsednik nemačkog udruženje proizvođača nameštaja, kritikao marketinške postupke nekih nemečkih prodajnih salona nameštaja, koji jeftinim uvoznim nameštajem nastoje povećati prodaju.

Austrijski klasteri uspešno promovišu gradnju drvetom

Treba učiti od austrijskih i italijanskih klastera jer klasteri su stvoreni u harvardskim učionicama proučavanjem modela italijanskih distrikta u kojima je reč kooperacija bila vrlo realistična. Celi distrikt (specijalizovana proizvodna zona na nekom geografskom području) je generisao intenzivnu međusobnu saradnju, što i dalje predstavlja nepremostiv izazov za sve aktivne drvoprađivačke klastere u svetu. Uobičajeno je da se takva saradnja događa spontano, jer u klaster udružene firme pokazuju veliko zanimanje za iznadkonkurenčne teme, poput obrazovanja, objedinjenog prevoza, specifične ponude dizajnera ili strategije za strana tržišta. U svim tim ili sličnim područjima postiže se sinergija te sve udružene firme zajednički rešavaju ključne izazove.

Nedoumice postoje i na globalnom nivou, a neki uvaženi amarički profesori kritikuju model klasterizacije

Pošaljite VEST ili neku informaciju iz vaše firme ili okruženja.

kao teško provodiv u praksi. Napretkom teorije klastera i širenjem pojma konkurentnosti na nacije ili pojedine industrijske sektore, kao i zapaženim učincima nekih nemačkih i francuskih klastera, kao i zbog činjenice da su neki američki klasteri polučili rezultate, ekonomski i politički krugovi sve više cene rezultate klasterezacije.

Državne subvencije u Poljskoj smetaju proizvođačima nameštaja u Nemačkoj

Nemačka industrija nameštaja uputila je žalbu Evropskoj komisiji vezano za podrške koje proizvođačima nameštaja u Poljskoj pruža poljska država, jer smatraju da to dovodi do neravnopravnosti i ugrožavanja slobodnog tržišnog nadmetanja. Posebno spornim se ocenjuje podrška pri kupovini mašina i modernizaciji postrojenja za proizvodnju pločastog nameštaja, što je u proteklih pet godina dovelo do dvostruko većeg uvoza spavačih soba iz Poljske na tržište Nemačke. U razdoblju od 2004. do 2014. godine uvezena količina nameštaja u Nemačku je povećana za 58%.

Na Drvno-tehnološkoj konferenciji posebno naglašeni dobri rezultati drvnog sektora

Uz raspravu o primeni inovacija u drvnom sektoru, na ovogodišnjoj Drvno-tehnološkoj konferenciji u Opatiji, koja je održana početkom juna, posebno su istaknuti impozantni rezultati hrvatskog drvnog sektora.

– Hrvatski drveni sektor u proizvodnji koristi preko 95% sirovina i komponenti domaćeg porekla, a važno je naglasiti da je pokrivenost uvoza izvozom porasla na 250 posto tokom 2014. godine, kao i da svake godine raste udio finalnih proizvoda koji se izvoze.

Posebno nas raduje rast izvoza nameštaja i parketa na važna tržišta EU. Raste i proizvodnja drvnog peleta, obnovljivog izvora energije, koja je prošle godine iznosila 260.000 tona i ostvarila rast od 26% u odnosu na 2013. godinu – rekao nam je gospodin Marijan Kavran.

– Ponosan sam na Drvno-tehnološku konferenciju i drveni sektor koji u hrvatskom izvozu učestvuje se 10% i već je dostigao vrednost izvoza od 1,290 milijardi američkih dolara. Od 2003. do 2015. godine izvoz drvenog sektora je povećan za skoro 300 procenata – kaže Marijan Kavran, osnivač i organizator DTK. – Temelj za ovako impresivne rezultate je činjenica koju mi u sektoru često ističemo, a to je da se 48% hrvatskih teritorija nalazi pod šumom, što je omogućilo višestoljetnu tradiciju ove industrije koja danas, zajedno sa šumarstvom i drugim na šumi bavitim industrijama, zapošljava 53.000 ljudi.

– Drvana industrija Hrvatske je 2013. godine imala rast proizvodnje i izvoza od 21% u odnosu na prethodnu godinu, da bi 2014. godine proizvodnja i izvoz

dalje rasli za 18% tako da je drvana industrija prošle godine dostigli 1.290 milijardi dolara izvoza. I u prva tri meseca 2015. zabeležen je dalji rast od 4%, a u prvih šest meseci ove godine ostvaren je rast od 8,7% u preradi drveta, a kod proizvodnje nameštaja ostvaren je skoro isti rezultat... U strukturi izvo-

za Hrvatske drvana industrija direktno, u apsolutnim iznosima, učestvuje sa 10%, ali s obzirom da nemašto uvoznu komponentu, kad se to digne na nivo relativnih odnosa, onda je to znatno više. Mi smo sektor koji ima veliki potencijal i veliku budućnost stvaranja kvalitetnih i konkurenčnih proizvoda za globalno tržište i smatram da ove pokazatelje do 2020. godine možemo uvođiti – rekao nam je gospodin Zdravko Jelčić, predsednik Upravnog odbora preduzeća Spin Valis, koji je istovremeno predsednik Udruženja drveno-prerađivačke industrije u Hrvatskoj gospodarskoj komori.

U ukupnom izvozu drvna industrija BiH učestvuje sa čak 11,3 posto

Prošle godine drvana industrija BiH je ostvarila ukupan izvoz u vrednosti većoj od 500 mil. evra, a njeno udeo u ukupnom izvozu BiH iznosi čak 11,3 posto. Ovaj rezultat ujedno znači povećanje od 10 posto u odnosu na 2013. godinu. Udeo rezane grude od toga iznosi 29 posto, a šumskih sortimenata 18,5 posto, od čega je 80 posto ogrevno drvno, a 20 posto su trupci. Udeo nameštaja u ukupnom izvozu iznosi 35,4 posto, što je porast od preko 5 posto u odnosu na 2013. godinu. Pokrivenost uvoza izvozom iznosi la je gotovo 360 posto, što je ipak nešto lošiji rezultat nego 2013. godine kada je iznosila gotovo 385 posto.

Kina kontroliše trećinu svetskog tržišta nameštaja

Sektor nameštaja je na globalnom nivou u 2013. godini imao vrednost oko 115 milijardi evra ili oko 128 milijardi američkih dolara, a u 2014. godini je zabeležio evidentan rast. Neslužbeno se, prema podacima italijanskog instituta CSIL, navodi da je prošle godine sektor nameštaja u svetu vredio oko 140 milijardi dolara, odnosno da je zabeležio rast u odnosu na 2013. godinu od 9,5%. Isto tako u izveštaju se ističe da nameštaj predstavlja oko 1 posto od ukupne svetske proizvodnje svih proizvoda... A još pre nekoliko godina Kina je postala glavni svetski izvo-

Ulaganje u tehnologiju je najsigurniji recept za napredak

Najveći izvoznik bukove rezane grude i jedna od vodećih firmi u drvenoprerađivačkoj industriji regije, riječki Cedar, će sa završetkom druge faze investiranja, do kraja sledeće godine u Vrbovskom imati pilanu kapaciteta 240.000 matara kubnih godišnje koja će po veličini, opremljenosti i kapacitetu biti prva ili druga u Evropi. Prvi deo investicije je završen i stavljen u funkciju krajem leta, a to znači da su završene sušare i kogeneracijsko postrojenje. Kapacitet sušara u Vrbovskom je, sa novooigradnjih 90.000 kubika i sa već postojećim, dostigao 110.000 kubika na godišnjem nivo... A kapacitet pilane u Vrbovskom je trenutno 180.000 kubnih metara godišnje.

– Zaključno sa kogeneracijskim postrojenjem investicija u firmi Cedar ima vrednost od 33 miliona evra, a sve što je planirano da se završi do kraja naredne godine će dostići investiciju do 55 miliona evra. Pored novog pilanskog postrojenja u planu je izgradnja postrojenja za proizvodnju peleta čiji

će kapacitet biti 35.000 tona na godišnjem nivou. Paralelno sa ovom investicijom će biti postavljanje linije za dužinsko i širinsko lepljenje i proizvodnju masivnih ploča, što znači da sigurnim koracima idemo u pravcu veće finalizacije. Zna se da je ulaganje u tehnologiju recept za napredak – kaže gospodin Darko Prodan, direktor riječke drvenoprerađivačke firme Cedar.

znik nameštaja, a njen udeo u ukupnoj trgovini nameštajem porastao je se 14% u 2004. godini na čak 36% u 2014. godini. Evropski proizvođači nameštaja su važni izvoznici, a Poljska je prerasla u značajnog izvoznika u sektoru sa skoro petinom evropskog izvoza za nameštaja.

Nove investicije u industriju nameštaja u Severnoj Americi

Nakon nekoliko godina stagnacije, 2014. godine su investicije u industriju nameštaja u Severnoj Americi zabeležile značajan porast. Sa investiranjem su prvo započeli proizvođači tapaciranog nameštaja, a zatim i proizvođeći kuhinja, dnevnih i spavačih soba, koji intenzivno investiraju u moderne mašine i tehnologije, kao i u obnovu pogona.

Proizvodnja peleta u 2014. godini porasla za 8%

U sled oporavka globalne privrede, potražnja za energijom raste, pa je tako i potražnja za drvenim peletom, kao novim ekološkim izvorom energije, u rapidnom porastu. Brojne firme, posebno sa istočne obale SAD-a, uložile su znatna investiciona sredstva u izgradnju postrojenja za proizvodnju peleta. U modi su sve više i kogeneracijska postrojenja za proizvodnju električne energije. U 2013. godini proizvodnja peleta dostigla je 23,6 mil.tona što je bio porast za 13%

u odnosu na prethodnu godinu, dok je 2014. godine, prema nepotpunim podacima, proizvodnja peleta dalje porasla za 8 posto.

Austrijski zakon o gradnji drvetom na snazi 163 godine

U Evropi se odgovorno gazduje šumama i stalno se povećavaju zalihe drvene mase jer od 800 miliona metara kubnih priroda sećemo 480 miliona metara kubnih drveta. Svakim danom povećavaju se naša znanja i spoznaje o mogućnostima upotrebe drveta. Univerzitet u Vankuveru je istraživanjem došao do podataka da se od drveta mogu graditi neboderi visine 33 sprata, što znači da se drvo još više može koristiti u graditeljstvu... Zakon koji reguliše gradnju drvetom u Austriji usvojen je pre 163 godine, tačnije donet je davne 1852. godine... Potrebitno je nastaviti sa odgovornim gazdovanjem evropskim šumskim bogatstvom – rekao je gospodin Hans Offner, predsednik kompanije ProHolz iz Austrije.

Vijetnam postaje važan dobavljač nameštaja

Preko 80% prodatog nameštaja na vijetnamskom tržištu dolazi iz uvoza, većinom iz susednih zemalja, dok se sva domaća proizvodnja uglavnom prodaje u izvozu. U Vijetnamu je 2013. godine u sektoru prerađevanja drveta zabeležan rast izvoza za 12,5% sa prihode

dom od 5,5 milijardi američkih dolara. Najznačajniji kupci vijetnamskog nameštaja dolaze iz Kine i Japana, ali ipak SAD čini glavno tržište za proizvođače vijetnamskog nameštaja koji na tom tržištu ostvaruju 39% prihoda, odnosno gde se prodaje drvnih proizvoda u vrednosti od 1,7 milijardi dolara... Inače Kina u Vijetnamu kupuje drvnu sirovinu i sječku za preko 800 miliona dolara. U sektor vijetnamskog nameštaja deluje oko 2.500 domaćih i preko 400 stranih kompanija. Svake godine Vijetnam uveze oko četiri miliona metara kubnih drvenih sirovina budući da nacionalni etat od 3,88 miliona metara kubnih ne zadovoljava potrebe vrlo snažne drvoprerađivačke industrije.

Nemačka zabeležila pad prerade lišćara od 3 posto

Prerada lišćara je u nemačkim pilanama (bez egzota) pala u 2014. godini za 3 posto i iznosila je 934.066 m³. S druge strane su zabeleženi i pozitivni trendovi jer su pilane sa 20 i više zaposlenih ostvarile porast prometa od 1,6 posto u odnosu na 2013. godinu. Vrednost ukupnih prihoda je iznosila 5,6 mlrd. EUR. U odnosu na 2008. godinu ukupan promet je porastao za 16 posto, uglavnom zahvaljujući porastu prometa na domaćem tržištu koji je u odnosu na predkrizno razdoblje porastao za 22 posto. Prihod od prodaje nemačkih lišćara u inostranstvu je iznosio 1,5 mlrd. EUR.

Wood-Mizer obeležava 25 godina na tržištu Evrope

1982. godine Wood-Mizer je počeo u vrlo skromnim uslovima – u garaži u Indiani, SAD. Donald Laskowski i Daniel Tekulve, osnivači Wood-Mizera, imali su ideju kako da efikasnije režu trupce u gradu. Napravili su jedinstvenu tračnu pilu na točkovima i nove mogućnosti su bile na pomolu. Sada je mogao svako sam jednostavno i ekonomicno proizvesti svoju građu iz trupaca, pa je revolucija počela za sve pilanare u svetu. Danas je u pogonu više od 60.000 Wood-Mizer pilane u više od 100 zemalja sveta.

Fabrika podignuta u Indianapolisu 1982. godine je konstantnom proizvodnjom proizvela 2500 pilana za samo 5 godina! Jeftini pilanski sistemi pretvaraju trupce u kvalitetnu građu sa prednosti od jedne daske više po trupcu – ovom osobinom rezanja tehnologijom uskog rezca, Wood-Mizer pilane su ostvarile velik uspeh u svetu!

Industrija pokretnih pilana raste, pa kupci traže pilane sa sve većim mogućnostima. Kao odgovor na te zahteve, Wood-Mizer lansira Super-seriju 1997. godine. Nakon nje je usledila pilana LT15 – do tada najmanja u seriji Wood-Mizer pilana.

1990. godine firma Wood-Mizer čini važnu odluku o prodoru na tržište Evrope. Kada su se Centralna Europa i Istočna Europa otvorile ka svetskom tržištu, nastale su nove mogućnosti za Wood-Mizer. To je bio razlog otvaranja Evropske poslovnice u Kolu (Poljska) za sevis kupaca iz Evrope, Afrike i Azije.

U početku, potpuno sastavljene pilane su se dopremale iz SAD, ali kako je evropska potražnja rasla, pojedine proizvodne celine su počele da se prave u Poljskoj, a 1994/95. napravljena je nova fabrika Wood Mizer pilana. Osnovan je inženjerski i dizajnerski odsek. To je dovelo do novih, potpuno evropskih proizvoda, kao što su pilane sa AC-elektromotorima, CBN oštrilicama, poluindustrijskom oštrilicom, kao i vrlo popularnom LT20 srednje velikom pilanom.

Danas, Wood-Mizer Industries je dinamična i moderna internacionalna firma. Evropa, Azija i Afrika servisiraju su iz evropske poslovnice. Pod strogim ISO 9001:2008 certifikatom, moderna fabrika zapošljava više od 300 radnika. Novo postrojenje od 2400 m² za tračne pile izgrađeno je 2007. godine, pa je dostignuta proizvodnja od više od 4.900.000 tekućih metara tračnih pila godišnje!

U periodu 2012/2013. godine su završene dve nove zgrade, čime je dobijeno više od 4200 m² proizvodnog prostora za proizvodnju pilanskih linija, kao na primer, prerada tanke oblovine (SLP1 i automatizirana SLP2) zajedno sa velikim industrijskim pilanama WM3000, WM3500 i WM4000.

Wood-Mizer servisni centri su u stalnom rastu, sa predstavništvima u više od 100 zemalja, uključujući i Srbiju.

Pošaljite VEST ili neku informaciju iz vaše firme ili okruženja.

**Kompanija
Forma Ideale
20 godina
uspešnog
poslovanja
i razvoja**

Forma Ideale će, posle višegodišnjeg odsustva sa Sajma nameštaja biti ove godine generalni sponzor ove manifestacije

Ovogodišnji jubilej Forma Ideale – 20 godina uspešnog poslovanja i razvoja – donosi brojne povoljnosti za potrošače, koji će na brojnim sređenjima koja će važiti do kraja godine biti u prilici da veoma povoljno opreme svoj dom funkcionalnim i elegantnim nameštajem savremenog dizajna. Pored nove kolekcije Forma Ideale u kojoj su zastupljene linije garderobera, ormara, sistema elemenata i kuhinja, zastupljen je i partnerski program, kao i dekorativna kolekcija Conforma.

Kruna poslovanja kompanije u 2015. je generalno sponzorstvo Sajma nameštaja u Beogradu.

Maloprodajna mreža najvećeg srpskog proizvođača nameštaja i lidera u industriji nameštaja u jugoistočnoj Evropi, u 2015. godini je značajno unapređena, uvedene su inovacije u izlaganju, a sve u interesu brojnih kupaca. Početkom godine redizajniran i proširen je salon u Požarevcu, dok su beogradski saloni na Bežanijskoj kosi i Čukaričkoj padini preseljeni na nove lokacije – u novobeogradski Ekstra centar u Tempo na Adi. Preseljen je i salon u Sremskoj Mitrovici – u Roda centar, dok se u toku oktobra u Vrbasu, Nišu i Zrenjaninu otvoraju novi prodajni objekti.

Kupce očekuju brojne povoljnosti pri plaćanju, od kojih su najznačajnije odloženo plaćanje čekovima građana i korisnika PIO fonda – do 12 meseci, kao i mogućnost kupovine preko administrativne zbrane, kao i akcijski popusti i sniženje od 20% na kompletan assortiman koji već nije na akciji, u znak obeležavanja ovogodišnjeg jubileja kompanije.

Ilegalne seće šuma na Karpatima

Šumama na rumunskim Karpatima, koje slove kao pluća regije, preti uništenje zbog nekontrolisanih i ilegalnih seća, nezakonitog vraćanja šuma i regulisanih šumarskih propisa.

Poređenja radi treba reći da je Rumunija 1989. godine, nakon pada socijalizma, imala 8,5 miliona hektara šuma, što je oko 38% površine, a ta količina je u proteklih dve decenije drastično smanjena na oko 6,3 miliona hektara šuma, odnosno 26,7%.

Prema Agenciji za istraživanje okoline, rumunske šume su među najvažnijim u Evropi u smislu biološke raznolikosti, ali je stopa krcenja šuma najveća u Evropi. Prema podacima Greenpeace-a ilegalno se uništava tri hektara šume na sat, a dnevno pristiže oko 50 pritužbi. Većina optužbi se odnosi na državnu firmu Romsilva, koja upravlja većinom državnih šuma i na austrijsku firmu Holzindustrie Schweighoffer, koja ima monopol u drvnom sektoru Rumunije sa prometom od 470 miliona evra u 2013. godini, a koja svesno kupuje ilegalnu sirovину podstičući ilegalne seće šuma. Nedavno je protestovalo više od

pet hiljada građana koji su zahtevali donošenje preciznijih zakonskih normi u vezi sa sprečavanjem ilegalnih seća.

Kern bukva ponovno tražena na tržištu

Na evropskom tržištu masivnog nameštaja uočava se ponovni trend intenzivnijeg korišćenja kern bukve, odnosno osržane bukve. S obzirom na činjenicu da je u RH, Srbiji, ali i u drugim zemljama ove regije, bukva jedna od glavnih vrsta drveta, ove vesti bi mogle pozitivno uticati na poslovanje mnogih pilana i drvoprerađivača iako je glavnina bukovih sortimenata proteklih godina bila plasirana na tržište Egipta, Bliskog istoka i Azije. Kern bukva, odnosno neizbeljeno masivno drvo bukve, zadržava prepoznatljivu crvenokastu boju, šare i godove. Zbog tih prirodnih karakteristika drveta, svaki sto i stolica izrađeni u kern bukvi imaju jedinstven izgled, baš kao što je jedinstveno i svako stablo u šumi, ističe Vedran Vlahović iz preduzeća Kenda iz Zaprešića. Kern bukva je pravi izbor kupaca koji žele dašak netaknute prirode u svom životnom prostoru, zaključio je Vlahović.

IKEA ulazi u poslove sa šumama

Švedska kompanija IKEA je proteklog leta u Rumuniji kupila 19.333 hektara šuma. Ovo je prvi ulazak poznate globalne kompanije u segment šumarstva, a sirovina koja će biti dobijena gazdovanjem šuma biće korišćena za lokalnu proizvodnju nameštaja. Cena transakcije nije objavljena, ali je zanimljivo da je prodavac šuma bilo američki Univerzitet Harvard. U IKEI ističu da će na ovakav način održati i još odgovornije raspolažati prirodnim šumskim resursom... Rumunija je usled procesa decentralizacije u nekoliko proteklih godina znatne šumske površine ponudila tržištu, ali se neki od novih kupaca i vlasnika koji bi ulagali u šumarstvo žale na složene procedure i nedovoljnu transparentnost ovih poslova.

EU projekti: Razmatrane mogućnosti za pokretanje novih sektorskih inicijativa u Regiji JIE

Predstavnici regionalnih klastera, strukovnih asocijacija, institucija i privrednih subjekata iz zemalja JIE pokrenuli su na Adriatic Wood Days-u u Dubrovniku inicijative za nove projektne ideje koje imaju za cilj unapređenje stanja šumarstva i drvo-prerađivačkog sektora te posebno promociju drveta kao ekološkog i obnovljivog materijala. Predstavnici Holzclustera iz Austrije, koji ima vrlo bogato projektno iskustvo izneli su ocene trenutnog stanja uz napomenu da u programima Horizon 2020 u poslednje vreme nešto teže prolaze projekti sa temama šume i drva. Nakon održanih prezentacija i pripadajuće rasprave zaključeno je kako postoje dodatne mogućnosti za zajedničku transnacionalnu saradnju, naprimjer u okviru Danube Programa i Danube Strategy. U cilju konkretizacije projektnih ideja održaće se nekoliko radnih folow up sastanaka te oformiti projektni konzorcijum za izradu projekata i povlačenje sredstava iz EU fondova.

FSC šumarama i drvoprerađivačima jugoistočne Evrope predstavio novosti u sertifikacijskoj šemi

Predstavnik međunarodne sertifikacijske organizacije FSC (Forest Stewardship Council) prezentovao je učesnicima AWD-a u Dubrovniku prednosti FSC standarda čijom primenom se osigurava promocija ekološki odgovornog, društveno korisnog i ekonomski održivog upravljanja šumskim resursima, te u istom nizu veća dodata vrednost za sertifikovane proizvode. Naš cilj je povećati upotrebu FSC sertifikata u jugoistočnoj Evropi, čime se dobija dodatna vrednost šumskih u drvnih proizvoda, a time i međunarodna konkurenost. Zadovoljan sam mojim ostvarenim kontaktima na Adriatic Wood Days-ima i interesom predstavnika na šumi baziranih sektora iz Hrvatske, a posebno iz BiH, Crne Gore i Srbije, istakao je Felix Romero Canizarez, dodajući da je FSC zainteresovan da u narednom periodu organizuje edukativne radionice i mini promocijske kampanje kojima će se ojačati vidljivost i šira upotreba sertifikata u javnim poslovima.

**NEW
PRODUCT**

MAŠINE ZA OBRADU DRVETA

Tel.: +386(0)3 757 19 10

WRC

- HORIZONTALNE TRAČNE PILE - BRENTÉ
- LINIJE ZA REZANJE, SORTIRANJE, GULJENJE
- MAŠINE ZA KRAJČENJE, ŠTUCANJE, AMERIKANERJI

Prikaz nove knjige

Razvoj i opremanje pogona za peletiranje i briketiranje biomase

Iz štampe uskoro izlazi nova knjiga „Razvoj i opremanje pogona za peletiranje i briketiranje biomase“ u energetske svrhe. Autori knjige su dr Miladin Brkić i msc Zorica Gluvakov, sa Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu. Izdavač knjige je „DiginetProStudio“ u Zrenjaninu. Knjiga je napisana u cilju pomoći investitorima da dobiju potrebne informacije za izgradnju i održavanje pogona ili fabrika za proizvodnju energetskih peleta i briketa od drvne i poljoprivredne biomase. Ima 10 poglavlja: pregled razvoja pogona za peletiranje i briketiranje biomase, inostrani i domaći proizvođači uređaja i opreme, prodavci opreme, savremene fabrike i pogoni, oprema i tehnološki postupci za peletiranje i briketiranje biomase, kvalitetne osobine energetskih peleta, ekonomski parametri proizvodnje energetskih peleta, prilozi: obilazak pogona i fabrika, tehnološke šeme pogona i literatura. U knjizi su prikazane neophodne informacije proizvođačima i prodavcima opreme i uređaja, kao i proizvođačima i kupcima energetskih peleta i briketa. Knjiga je B5 formata, a ima 320 strana.

Ova knjiga je namenjena, pre svega, korisnicima koji planiraju ili su u postupku otvaranja novih pogona za peletiranje i briketiranje biomase, kao i za one početnike koji se nalaze u probnom radu. U njoj je prikazan istorijat procesa briketiranja i peletiranja biomase, kao i savremeni postupci, procesi, odnosno tehnologije briketiranja i peletiranja biomase. Takođe, prikazana su i opisana postrojenja i oprema koja se koristi ili se danas koristi za proizvodnju energetskih peleta i briketa. Posebno su naglašene tehničke karakteristike opreme, efikasnost u radu i kvalitet rada. Opisani su evropski standardi za proizvodnju energetskih peleta i briketa. Zatim, obrađene su vrste i kvalitet proizvedenih briketa i peleta od biomase. Dat je pregled proizvođača i proizvodnog programa opreme za briketiranje i peletiranje biomase. Urađena je tehno-ekonomska opravdanost proizvodnje briketa i peleta od biomase u odnosu na konvencionalna goriva. Posebno su obrađeni uslovi za stvaranje tržišta peleta i briketa od biomase. Na kraju devetog poglavlja dat je spisak adresa pogona i osoba zainteresovanih za peletiranje i briketiranje biomase, kao i osnovne informacije o proizvođačima i prodavcima energetskih peleta i briketa da bi se zajednički prebrodili postojeći i novi probemi u navedenoj oblasti privredne delatnosti.

Nadamo se da će ova knjiga biti od koristi svim onim ljudima i stručnjacima koji već imaju iskustva u radu s postrojenjima za peletiranje i briketiranje biomase, metalcima, odnosno firmama za proizvodnju uređaja i opreme za peletiranje i briketiranje biomase, trgovcima briketa i peleta, studentima i srednjoškolcima šumarske, drvoradnica, poljoprivredne, tehnološke i mašinske struke i drugim osobama.

Knjigu možete poručiti preko redakcije časopisa DRVOTEHNIKA na telefon 011 213 95 84 ili putem e-maila: info@drvotehnika.info.

osnovano 1968. godine

**Buje-export d.o.o. Buje
Istarska 22, Buje, Hrvatska
www.buje-export.hr**

Tel: +385 (0)52 725 130
Fax: +385 (0)52 772 452

Kontakt osoba:
Dario Kozlović
Tel: +385 (0)52 725 132
Mob: +385 (0)98 254 193
dario.kozlovic@buje-export.hr

Poslovница Zagreb
Tel: +385 (0)1 6117 171
Fax: +385 (0)1 6117 029
Kontakt osoba: Ratimir Paver
Mob: +385 (0)98 254-192

BUJE-EXPORT d.o.o.
IMA PREKO 45 GODINA
KONTINUIRANOG ISKUSTVA
U TRGOVINI DRVETOM:
REZANA GRAĐA, ELEMENTI,
PARKET, FURNIR
I UVOD OPREME ZA
DRVNU INDUSTRIJU.
POSEDUJEMO FSC SERTIFIKAT
OD 2000. GODINE I PRUŽAMO
USLUGE KONSALTINGA
ZA FSC SERTIFIKOVANJE.

53rd

Belgrade Furniture Fair 2014 Now

Beogradski
Sajam
Nameštaja
Sada

ufi
Approved
Event

10-15. Nov. 2015.

 BEOGRADSKI
SAJAM

Lepo i praktično

... kao električna podrška pri otvaranju SERVO-DRIVE flex, sa kojom sada i integrisani frižideri i zamrzivači kao i maštine za pranje posuđa elegantno nestaju iza frontova nameštaja bez ručki.

www.blum.com

blum®

Rover C

Grupa Biesse promoviše, neguje i razvija blizak i konstruktivan odnos sa klijentima da bi bolje razumela njihove potrebe i poboljšala svoje proizvode i usluge nakon kupovine.

Sa svojom globalnom mrežom i visoko obučenim timom, preko ovlašćenog predstavnika TOP TECH WOODWORKING, Grupa Biesse pruža tehničke usluge i obezbeđuje rezervne delove za mašine. Kompanije širom sveta biraju Biesse zbog inovativne snage njenih tehnoloških rešenja.

Spoj snage i preciznosti

Kada konkurentnost označava proizvodnju bez granica

Tržište danas zahteva rešenja koja ispunjavaju posebne potrebe veoma raznovrsne proizvodnje, da bi se proizveli prilagođeni proizvodi brzo i za određeno vreme. Biesse stvara tehnologiju koja može da ispunи заhteve kompanija koje proizvode prema narudžbini, sa značajno smanjenim troškovima i vremenom ciklusa.

Rover C je novi centar za preradu koji služi za proizvodnju nameštaja, stepeništa i delova za vrata i prozore svih oblika, veličina i debljina sa lakoćom. Dizajniran je za korišćenje u teškim uslovima rada koji zahtevaju velike alate i agregate.

Učinak koji je iznad industrijskog standarda

Rover C radni centar nudi jedinstvena tehnološka rešenja da bi se ispunila očekivanja u smislu produktivnosti i fleksibilnosti većine zahtevnih proizvođača.

Radna jedinica sa 5 interpolacionih osa od 21,5 kW i 8000 rpm, najmoćnija na tržištu, podržava složene operacije prerade istovremeno osiguravajući kvalitet i preciznost.

Prerada veoma debelih delova je moguća zahvaljujući radnoj visini od 400 mm.

Više mogućnosti za mašinsku obradu

Moguća kombinacija jedinica od 5 i 4 ose omogućava izradu bilo kakvog tipa proizvoda.

Smanjenje radnog ciklusa za veću produktivnost

Nezavisne Y ose, koje omogućavaju mašini da izvrši promenu alata, a da time ne utiče na vreme ciklusa, i velika brzina vektorskih osa (od 124 do 156 m/1') i ubrzanje (od 3,5 do 5 m/sek.) garantuju veću produktivnost.

Među inovacijama, duplo skladište za alat na X nosaču alata sa 44-66 pozicija, koje može da primi testeru sa poprečnim presekom od 400 mm, i vertikalni lančani nosač alata na Y osi sa 10-15 pozicija garantuju brzo menjanje alata i smanjeno vreme obrade. Više informacija možete naći na web stranici biesse.com.

Selco WNA 7

Sjajni rezultati u obradi ploča velikih dimenzija

Maksimalna proizvodna sposobnost bez konkurencije

Izvanredan kvalitet proizvoda, smanjeno radno opterećenje i poboljšana efikasnost; ovo su zahtevi nemilosrdnog i promenljivog tržišta na kom postoji ekstremno visoka potražnja za proizvodima sa ličnim pečatom.

Biesse nudi kompletnu ponudu ugaonih krojača koji mogu da odgovore na potrebe čak i najzahtevnijih industrija, istovremeno garantujući visok kvalitet proizvodnje sa kratkim i pouzdanim vremenom isporuke.

Selco WNA 7 ponuda sistema za sečenje sadrži dve potpuno nezavisne linije za sečenje sa automatskim utovarom posebno dizajniranim da odgovori na potrebe različitih industrija. Dostupno je mnoštvo funkcija, a 7 serija WNA može da se konfiguriše da ispunjava zahteve i najzahtevnijih tržišta. Ovo inovativno rešenje postalo je referentna tačka u svojoj kategoriji u pogledu produktivnosti i fleksibilnosti.

Biesse ugaoni krojači garantuju izvrstan kvalitet sečenja i doslednu pouzdanost prerade. Čvrsta struktura osnove osigurava savršenu stabilnost. Optimalan balans i raspodela težine na dve vođice garantuju potpuno odsustvo vibracija i savršeno pravo sečenje. Ponuda Selco WNA 7 sadrži **tehnologiju bez premca u pogledu precizne obrade**. Rešenja koja su osmišljena za rukovanje tankim i osetljivijim pločama, snažna kolica za guranje, moći prednji ravnjači, bočno poravnjanje i sto za podizanje dizajnirani su da bi se osigurao najviši mogući nivo preciznosti.

Biesse posebnu pažnju posvećuje **kvalitetu svojih proizvoda** sa posebnim dizajnom i rešenjima koji su posvećeni kvalitetu finalnog reza, kao što su duple prese za grede sa razdvojenom i nezavisnom strukturom, radna površina sa vazdušnim jastukom i sistem za zatvaranje na liniji sečenja.

Brojni patentirani sistemi pružaju brzo i lako prilagođavanje i za promenu alata i za poravnanje predrezača, osiguravaju precizna prilagođavanja istovremeno smanjujući ukupno vreme ciklusa sistema.

Snaga mašine leži u njenoj sposobnosti da **obradi širok spekter šema za sečenje da bi dovela produktivnost do maksimuma**.

Sistem MultiPresser za simultano pravljenje nazubljenih preseka sa stoji se iz dva potpuno automatska uređaja za guranje, i dva nezavi-

sna hvatača bez motora. Ovo rešenje omogućava širinu i radni opseg sa dva uređaja za guranje koja se prilagođavaju da bi mogli da obrađuju ploče i do 5700x2700 mm veličine.

Selco WNA 7 opseg se može savršeno integrisati u sisteme sa automatizovanim postrojenjima. Biesse može da prilagodi rešenja koja su dizajnirana da ispunje posebne zahteve produktivnosti, automatskog rada i prostora. Tim eksperata za proizvodnju velikih razmera koji može da razume i predvidi potrebe kompanije, radi zajedno sa klijentima od samog začetka ideje do završetka čitavog sistema, i u tom procesu predlaže rešenja da bi konkurentnost klijenta doveo do maksimuma.

Više informacija možete naći na web stranici biesse.com.

TOP TECH WOODWORKING DOO

KNEZA MILOŠA 25, 11000 BEOGRAD

telefon +381 (0)11 3065 614

fax +381 (0)11 3065 616

office@toptech.rs

www.toptech.rs

ZVEMIL doo iz Bajine Bašte permanentno širi asortiman proizvoda i podiže stepen obrade

Proizvodnja otpresaka za tapaciranje

Preduzeće ZVEMIL je krajem 2001. godine, u Bajinoj Bašti, osnovao Milija Josipović diplomirani inženjer prerade drveta. On je u to vreme prešao da radi u nekad poznatom Drvnom kombinatu CRNI VRH, u kom je stekao veliko radno iskustvo i gde je prošao kroz sve tehnološke procese rada, od proizvodnje (kao pripravnik, a zatim šef proizvodnje u pogonu lameliranog nameštaja u vreme kada se radilo za Ikeu), šefa pripreme i tehničkog direktora do komercijalno-finansijskog direktora ove firme, koja je kao i većina društvenih preduzeća u to vreme doživela svoj kraj.

– Naporno i svojski sam radio zajedno sa svojim kolegama i posao je nekako išao, ali kad sam shvatio da u društve-

**Naš sagovornik,
dipl. ing. Milija Josipović,
osnivač i vlasnik firme ZVEMIL**

nom sektoru nema više nikakve perspektive tad sam otisao, a ubrzo je došao kraj – seća se, na početku našeg razgovora Milija Josipović. Rezultati rada koje je Josipović postigao u

svojoj privatnoj firmi sigurno su jednim delom posledica odgovornog rada jer je na taj način uvek prilazio poslu. Uticaj je imalo i prethodno stečeno iskustvo, ali je uspeh primarno

posledica njegove stručnosti, upornog rada, jasnog cilja i domaćinskog odnosa prema poslovnim partnerima i kupcima.

– Svoje prve privatne korake počeo sam u garaži koja je imala četerdesetak kvadrata, a danas ZVEMIL, uz adekvatnu tehnološku opremljenost, raspolaze halom od 1.000 kvadrata koja je u funkciji proizvodnje i prodajnim prostorom koji ima oko 450 kvadrata, a koji trenutno iznajmljujemo... Proizvodnja otpresaka od bukovog i topovog blind furnira počela je tokom februara meseca 2002. godine, najpre sedišta i nasloni za lokalne autobuse pri čemu smo lepak mazali ručno a otpreske obrezivali ubodnom testerom. Od tada radimo na proizvodnji raznih otpresaka, permanentno šireći asortiman

i za lakiranje

proizvoda i podižući stepen obrade. Danas imamo dvadesetak mašina među kojima su i četiri prese, (tri za savijanje i jedna za ravno lepljenje) a radimo otpreske za tapaciranje i za lakiranje. Dakle, isključivo se bavimo izradom poluproizvoda (radimo preko sto modela otpresaka) u sirovo za više tipova stolica razne namene. Iako smo razmišljali i o finalizaciji, za sada smo uspešno uradili nekoliko modele stolica, tek toliko da sebi dokažemo da i to možemo, ali smo već nivo finalizacije ipak odložili za neku od nadnih godina – kaže gospodin Josipović.

– Tokom svih godina poslovanja stalno smo se prilagođavali zahtevima svojih kupača, proizvođača koji se bave opremanjem, ugostiteljskih

Cilj nam je otvaranje novih tržišta, pre svega u inostranstvu jer imamo slobodnih kapaciteta, ali je potrebno da u narednom periodu osavremenimo proizvodnju nabavkom CNC-a kako bi poboljšali kvalitet i povećali kapacitet u obradi otpresa – objašnjava dipl. ing. Milija Josipović.

– Mi nismo velika firma imamo za sada 6 zaposlenih a nadam se da ćemo sa nabavkom CNC-a biti u situaciji da dupliramo broj zaposlenih. Imamo sigurnu i stabilnu proizvodnju, nismo zaduženi, nemamo kredita i redovno servisiramo naše obaveze prema državi, dobavljačima i zaposlenima. Naš najveći problem su potraživanja, ali to je, nažalost, sistemski problem sa kojim se većina privrednika jednako susreće –

objekata – hotela, bioskopskih i konferencijskih sala, amfiteatra, kancelarijskih prostora i sportskih dvorana... Naši najveći kupci su Ganeli, Blažeks, Astra, Ginko, Atlas, Eurotap DVB i drugi. Inače, mi pretežno poslujemo sa firmama iz Srbije, oko 85% naše proizvodnje ide na domaće tržište, a oko 15% proizvodnje plasiramo na tržište BiH, Crne Gore i Hrvatske.

kaže Milija Josipović, osnivač i vlasnik firme ZVEMIL iz Bajine Baštice.

Vođena oprezno, strpljivim, stručnim i upornim radom našeg sagovornika ova firma se odavno svrstala u stabilne i uvažene drvopreradivače na našem prostoru, a mi se usuđujemo reći kako je očigledno da ZVEMIL ima sigurnog kormilara i jasnu perspektivu. ■

ZVEMIL doo, Dragoljuba Baslića 1, Bajina Bašta, tel/fax: 031 861 551
e-mail: info@zvemil.com, zvemil@beotel.net, www.zvemil.com

Prikaz nove knjige

Metode za određivanje kvaliteta energetskih peleta od biomase

Iz štampe je izšao novi priručnik „Metode za određivanje kvaliteta energetskih peleta od biomase“. Autori priručnika su msc Zorica Gluvakov, dr Miladin Brkić i Zlatko Košut, sa Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu. Izdavač knjige je „Diginet Pro Studio“ u Zrenjaninu. Priručnik je nastao iz praktične potrebe kako bi se zainteresovani proizvođači i korisnici peletirane biomase upoznali sa standardima kvaliteta energetskih peleta kao čvrstog biogoriva, jer je proizvodnja i korišćenje ovog energenta sve više zastupljena u svetu, pa i kod nas. Priručnika je B5 formata na 90 strana.

U okviru ovog priručnika na osnovu postojećih evropskih standarda i prikupljene literature opisane su metode za laboratorijsko ispitivanje kvaliteta energetskih peleta proizvedenih od biomase, na konpresovanja i hlađenja sabijenog materijala. Na osnovu postojećih metoda obavljeno je ispitivanje oblika i dimenzija, sadržaja vlage, nasipne mase, poroznosti i jedinične mase, sadržaja finih čestica, otiranja, sadržaja pepela, topotne vrednosti, tvrdoće, čvrstoće i penetracije energetskih peleta.

U okviru rezultata ispitivanja dobijen je niz podataka na osnovu kojih su procenjene fizičke karakteristike energetskih peleta od biomase na bazi postojeće literature i postojećih standarda. Poređenjem dobijenih rezultata sa postojećim standardima i literaturnim izvorima može se reći da su prihvatljive metode za ispitivanje navedenih parametara, jer nisu bila znatna odstupanja od propisanih.

Deo rezultata prezentovanih u ovom priručniku su dobiveni iz istraživanja na projektu „Razvoj i unapređenje tehnologija za energetski efikasno korišćenje više formi poljoprivredne i šumske biomase na ekološki prihvatljiv način uz mogućnost kogeneracije“ (br. III-42011), koji finansira Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije.

**Knjigu možete poručiti preko redakcije časopisa
DRVotehnika na telefon 011 213 95 84
ili putem e-maila: info@drvotehnika.info.**

Poznati nemački proizvođač opreme za obradu punog drveta, firma WEINIG ove godine obeležava 110 godina postojanja, a zastupnik ove firme na našem tržištu, preduzeće MW GROUP SCG iz Kruševca ovog oktobra puni 15 godina postojanja, rada i razvoja.

15 godina Weinig-a u Srbiji

Kada je 1996. godine na sajmu u Nürnbergu prvi put kročila na štand firme WEINIG, Vesna Spahn nije mogla ni da sanja da će to biti početak jedne dugogodišnje saradnje sa ovim poznatim nemačkim proizvođačem opreme za obradu punog drveta. Kao zastupstvo za Srbiju i Crnu Goru, oktobra 2000. godine, Vesna je registrovala YU-WEINIG, a

od januara 2004. godine, firma se seli u Kruševac, gde i danas posluje kao MW GROUP SCG d.o.o.

Ove godine u oktobru firma MW GROUP SCG d.o.o. je napunila punih 15 godina postojanja, rada i razvoja, a tim povodom naš sagovornik je bila Vesna Spahn, osnivač, vlasnik i direktor ove firme.

– Od samog početka je bilo jasno da neće biti lako izboriti se za svoje mesto na ovom tržištu, iako je WEINIG već bio poznata i priznata marka, pre svega po svom osnovnom proizvodu – četverostranim blanjalicama. Trebalo je sticati znanje, permanentno učiti, obučavati sebe i školovati saradnike, kako bi se korak po korak napredovalo i sa sigurnošću i ozbiljnošću nastupalo prema firmama koje su želele da unaprede svoju proizvodnju. Na tom putu nesebičnu pomoć u svakom pogledu meni i mojim saradnicima je pružao WEINIG, njegovi nadžeri i stručni saradnici. Trebalo je firmama koje se bave preradom drveta približiti celokupni program poznatog nemačkog proizvođača opreme za obradu punog drveta i upoznati ih sa novom tehnologijom

koja se na zapadu već uveliko primenjivala – kaže na početku našeg razgovora gospođa Spahn.

– Iza mene je hiljade i hiljade pređenih kilometara; po suncu, kiši, snegu... Zahvaljujući svom poslu upoznala sam predivne predele naše zemlje i okruženja; upoznala sam veliki broj drvoprerađivačkih firmi, ljudе koji ih vode i trude se da iz postojeće situacije izvuku ono najbolje moguće... Pratila sam njihove uspehe i uspone, nažalost i teške situacije kroz koje su često prolazili. Trudila sam se da razumem njihove odluke, ponekad razočarana što se naša duga pregovaranja nisu završila pozitivno ili, pak, iz svec srca zahvalna što nam je ukazano poverenje – seća se Vesna Spahn.

– Ljudski je i grešiti, pa, ako je ponekad i bilo poteškoća, svim snagama smo se trudili da se prevaziđu, na obostrano zadovoljstvo. Svi u timu smo usvojili filozofiju poslovanja nemačkog proizvođača mašina WEINIG, angažovani smo i maksimalno se trudimo da oni sa kojima već radimo ili oni koji nam se obrate, brzo dobiju odgovore na svoja pitanja. Sa svojim potencijalnim kupcima pažljivo razgovaramo i zajedničkim snagama dolazimo do rešenja koje vodi ka produktivnosti i profitabilnosti – dodala je naša sagovornica.

– Od samog početka rada zastupstva organizovali smo odlaske na tradicionalni WEINIG kućni sajam. Najteže je bilo u vreme viznog režima, kada se od ranih jutarnjih sati čekalo ispred Konzulata Nemačke, sa neizvesnošću hoćemo li vizu dobiti ili ne... Takođe smo redovno izlagali i na Sajmu nameštaja, sve do pre nekoliko godina... A ove godine ćemo ponovo nastupiti na Sajmu nameštaja u Beogradu sa željom da to opet postane manifestacija na kojoj će i WEINIG sa svojom opremom biti redovno prisutan – kaže Vesna i ističe da svoj posao jako voli i trudi se da ga odgovorno radi.

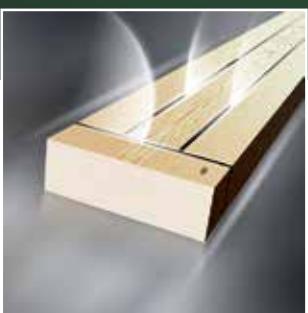
– Svi mi u MW GROUP SCG smo srećni što iza nas stoji tako veliko ime i što na ovim prostorima predstavljamo jednu takvu kuću kao što je WEINIG koji ove godine obeležava važan jubilej – 110 godina postojanja – dodala je za kraj našeg razgovora Vesna Spahn, čiji su sistematičan i korektan rad, upornost i odgovornost, dobro poznati velikom broju drvoprerađivača na našem tržištu. A težnje naših drvoprerađivača da kvalitet proizvoda i produktivnost u svojim firmama podignu na veći nivo će, verujemo, prerasti u realnost uz WEINIG mašine i opremu za obradu punog drveta. Na tom putu će im, sigurni smo, veliku pomoć pružiti Vesna Spahn i njen tim, isto kao što smo sigurni da će se drvoprerađivači pridružiti našim čestitkama na jubilejima kako nemačkom gigantu, tako i njegovom srpskom zastupniku sa željom da, kao i do sada, budu u funkciji drvoprerađivača ovog podneblja.

WEINIG WORKS WOOD

Mašine i oprema za obradu punog drveta
u WEINIG kvalitetu

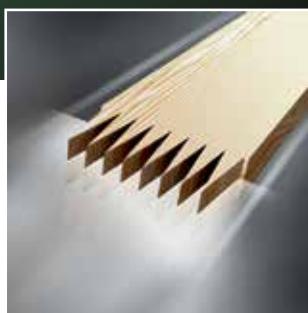
- blanjanje, profilisanje
- automatizacija, upravljanje
- sistemi alata
- sistemi oštrenja alata

- rezanje po širini
- rezanje po dužini
- skeniranje, optimiranje
- lepljenje

- prozori
- vrata
- nameštaj
- frontovi

- dužinsko nastavljanje
- obrada krajeva
- poprečna obrada

Vašeg stručnjaka potražite na:
www.weinig.com

WEINIG NUDI VIŠE

Posetite nas na 53. međunarodnoj izložbi mašina, alata i repromaterijala za drvenu industriju
na Beogradskom sajmu od 10. do 13. novembra 2015. u Hali 5 – Štand 5009

Višestruko uvećan kapacitet

Preduzeće Foresta d.o.o. iz Kostajnice je privatna firma u vlasništvu porodice Stanislavljević koja u preradi drveta baštini tradiciju dugu više od 60 godina. U današnjem obliku Foresta d.o.o. postoji od 2000. godine, a tada je počeo permanentan napredak ove firme koja je ulaganjem u tehnologiju razvijala kako svoje proizvodne kapacitete, tako i svoj proizvodni program. Trenutno je Foresta najveće proizvodno preduzeće u regiji što je izuzetno značajno za malu opština Kostajnica. Stalnim ulaganjem u tehnološki razvoj, ova firma je povećavala broj zaposlenih i trenutno zapošljava 86 radnika.

Foresta je specijalizovana za proizvodnju visokokvalitetnih lamela i furnira, kao i preradu drveta i proizvodnju elemenata od drveta koji se koriste u izradi nameštaja i svih vrsta podova.

– Firma kontinuirano i ubrzano širi svoj proizvodni program i rapidno povećava kapacitet proizvodnje još od 2000. godine. U ovom trenutku Foresta je prepoznatljiva kao jedna od najuspješnijih proizvodnih kompanija u regiji i najznačajniji posredni subjekat opštine Kostajnica. Politika kvaliteta u firmi Foresta nalaže da veći deo ostvarenih prihoda firma ulaže u novu tehnologiju i resurse kako bi se postiglo kontinuirano poboljšanje kvaliteta proizvoda i proširenje proizvodnog programa – rekli su nam u ovom uzornom preduzeću.

Foresta d.o.o je orijentisana prema izvozu u zemlje Evropske unije (EU) gde se preko 80% proizvodnje izvozi redovnim kupcima u EU po već unapred ugovorenim sporazumima. Koristeći najmoderniju tehnologiju u preradi i obradi drveta Fore-

sta postiže mogućnost da svojim kupcima ponudi proizvode najvišeg standarda i kvaliteta sa minimalnim rokom isporuke i po konkurentnoj ceni.

Instalirani kapacitet prerade drveta u firmi Foresta je dosegao 15.000 kubnih metara godišnje, a najveći deo proizvodnje odnosi se na hrastove i jase-

nove lamele debljine od 2 do 6 mm, raznih dimenzija i kvaliteta, koje se koriste u proizvodnji dvoslojnog i troslojnog parketa. Ove godine firma je uložila

i poboljšan proizvodnje i kvalitet proizvoda

Preduzeće FORESTA specijalizovano je za proizvodnju visokokvalitetnih lamela i furnira, kao i preradu drveta i proizvodnju elemenata od drveta koji se koriste u izradi nameštaja i svih vrsta podova.

Na godišnjem nivou FORESTA proizvede oko 600.000 kvadratnih metara lamela i oko 500.000 metara kvadratnih furnira.

Godišnje se u ovoj firmi preradi oko 15.000 kubnih metara bukve, hrasta, jasena i drugih vrsta drveta.

Pored lamela Foresta prizvodi i visokokvalitetni furnir od bukve, hrasta i jasena koji se koristi u proizvodnji nameštaja, za opremanje enterijera, proizvodnju sobnih vrata i raznih vrsta pločastog nameštaja. Kapacitet proizvodnje furnira je oko 500.000 kvadratnih metara godišnje.

Sa dugom porodičnom tradicijom i orientacijom da kroz

značajna finansijska sredstva u kupovinu najsvremenije tehnologije za proizvodnju lamele firme Fill iz Austrije čime je kapacitet i kvalitet proizvodnje višestruko uvećan i poboljšan. Kapacitet proizvodnje lamela na godišnjem nivou iznosi oko 600.000 m².

permanentno ulaganje u tehnološki razvoj stalno poboljšava kapacitet proizvodnje i kvalitet proizvoda, da poštuje rokove isporuke i da ima konkurenčnu cenu svojih proizvoda, Foresta d.o.o. bez sumnje, uz jasnu orientaciju ima sigurnu budućnost. ■

Foresta doo, Baljska 2a, 79224 Kostajnica, BiH
Telefon: +387(0)52 663 241
Fax: +387(0)52 663 242
e-mail: info@foresta.ba
www.forestaba

ČISTA PRODUKTIVNOST HOLZ HER SPRINT
MAŠINA SA MOGUĆNOŠĆU UGRADNJE DO 14 NC
MOTORA.

OPTIMALNO POREDJENJE CENE I PERFORMANSI SA
ILI BEZ PC UPRAVLJANJA.

VERTIKALNI CNC OBRADNI CENTAR BUSILICA
JEDINSTVEN NA TRŽIŠTU

EVOLUTION 7405

OBRADA I BUŠENJE RADNOG KOMADA SA 5 STRANA
U PROLAZU

POSETITE NAS NA
BEOGRADSKOM
SAJMU NAMESTAJA U
NOVEMBRU 2015
I PO PRVI PUT POGLEDAJTE
PREZENTACIJU
TECTRA 6120...
EVOLUTION 7405...
AURIGA ...

TRGOVINSKO PRIVREDNO DRUŠTVO
INTER HOLZ BALKAN D.O.O.
20.JULI 3-4 SMEDEREVSKA PALANKA
TEL:026 319 491
MOB:063 71 73 563;063 59 77 55
E-MAIL:INTERHOLZBALKAN@MTS.RS

NOVA TECTRA 6120
RASKRAJAČ PLOČA SA PRITISNOM GREDOM I VELIKIM
SPEKTROM SNAGE

PATENTIRAN JEDINSTVEN SISTEM NANOSA LEPKA U
TANKOM SLOJU NEVIDLJIV I U SLUČAJU PRELASKA NA
PUR LEPAK ZA SAMO 9 MIN POTPUNO VODOOTPORAN
SPOJ.

HOLZHER se vraća na tržište Srbije

Promenom kompletne poslovne politike, krenuvši od vlasničke strukture, preko novih menadžera prodaje i novog proizvoda, sredinom 2014. godine, HOLZHER je promenio zastupnika na teritoriji Srbije. Zastupništvo je preuzeo preduzeće Inter HOLZ Balkan d.o.o iz Smederevske Palanke, odnosno Velike Plane.

Tim povodom je polovinom septembra, na kućnom sajmu firme ARTINVEST, gde je Inter HOLZ Balkan izlagao mašine za preradu drveta, naš sa-govornik bio Željko Vučen, vlasnik preduzeća Inter HOLZ Blakana, od koga smo saznali da je od preuzimanja zastupništva, sistematskim i upornim radom Inter HOLZ Blakana uspeло да се firmi HOLZHERU vrati ime i reputacija koju ova firma i zaslužuje na tržištu Srbije.

– Posebno treba naglasiti veliku pomoć koju smo imali od glavnog menadžera, gospodina Wolfganga Unglera i kompletnog tima tehničara firme HOLZHER iz Voitsberga – kaže Željko Vučen.

– Od kako je Inter Holz Balkan preuzeo zastupništvo firme HOLZHER, dakle od polovine 2014. godine, do sada, na teritoriji Srbije je prodato i isporučeno dvadesetak mašina – kaže gospodin Vučen.

– A ono što je sada veoma bitno, po prvi put u Srbiji će biti prikazan u radu revolucionarni vertikalni CNC EVOLUTION 7405 sa čime se HOLZHER veoma ponosi – kaže naš sagovornik – Ova mašina će, po red novog raskrajača Tectra 6120 biti izložena na predstojećem Sajmu nameštaja, odnosno 53. međunarodnom sajmu mašina, alata i repromaterijala iz oblasti drvne industrije u Beogradu koji će biti održan od 11. do 13. novembru, gde će biti svakodnevne prezentacije.

– Takođe je bitno napomenuti da je od 2012. godine HOLZHER zamenio kompletну stanicu za lepak i da seda imamo jedinstvenu stanicu, a tu smo daleko ispred drugih, upravo zato što je naša stanica GLUE JET jedinstvena jer na jednoj staniči možemo raditi i PU i EVA lepak. Vreme promene je samo 9 minuta. Značajno je, takođe da na istoj staniči možemo raditi i lepkom u granuli i lepkom u patronu. Ovo je trenutno najprodavaniji sistem u Evropi, a mi se možemo pohvaliti da je prvi osam mašina sa ovakvim stanicama montirano u Srbiji i da sve funkcionišu besprekorno. Servis i tehničku podršku smo obezbedili i to iz tri grada u Srbiji, iz Beograda, Kragujevaca i Smederevske Palanka, tako da i taj segment za sada funkcioniše pristojnjo pa kupci nemaju primedbi...

Jednom rečju Inter HOLZ Balkan u saradnji sa HOLZHER-om čini sve napore da se poboljša prodaja i kompletna tehnička podrška na teritoriji Srbije – kaže Željko Vučen.

U firmi Inter HOLZ Balkan su odlučili da na predstojećem Sajmu u novembru daju poseban RABAT kupcima koji sklope ugovore za vreme trajanja Sajma. ■

**Dubrovnik, oktobar 2015.
Održan Adriatic Wood Days**

U organizaciju Hrvatskog drvnog klastera u Dubrovniku je od 4. do 9. oktobra ove godine održan Adriatic Wood Days, centralni skup drvoprerađivača Jugoistočne Evrope na kome je učestvovalo skoro pet stotina vodećih stručnjaka iz privrede, nauke, politike i medija.

Na Adriatic Wood Days-u (AWD) je za pet dana održano šest tematski povezanih, ali programski odvojenih međunarodnih konferencijskih područja: šumarstva, prerade drveta, energije iz drveta, proizvodnje nameštaja i pripadajućih kreativnih industrija. Učesnici su analizirali stanje u pojedinim oblastima drvnog sektora i tražili optimalna rešenja za unapređenje postojećeg stanja.

AWD je omogućio preduzećima u drvnom sektoru, njihovim vlasnicima i menadžerima uvid u tržišna kretanja kao i prikaz trendova u povezanim podsektorima, a usvojeni zaključci zajedno sa prepukama će biti predloženi donosiocima sektorskih politika na regionalnom, evropskom i globalnom nivou.

Petodnevni sektorski događaj u Dubrovniku je osim predstavnika drvoprerađivačkog sektora iz Regije JIE okupio i važne učesnike iz Brisela. Evropsku konfederaciju drvene industrije CEI BOIS predstavlja je generalni sekretar Patrizio Antonicoli koji se obratio skupu sa vrlo optimističnim porukama usmerenim na zajedničko delovanje u EU okruženju.

– Širimo mrežu naših članova u Evropi i nakon ovoga što sam čuo u Dubrovniku od vodećih predstavnika Hrvatskog drvnog klastera na čelu sa predsednikom, gospodinom Darkom Prodanom, mogu potvrditi da postoje dobri izgledi za brzo članstvo Hrvatske u Evropskoj konfederaciji drvene industrije. Nivo diskusija i profesionalno artikulisanje problema potvrđuju nam da u Hrvatskoj postoji dobra kadrovska struktura koja se može uspešno integrisati u aktivnosti CEI BOIS-a. Razgovarao sam i sa predstavnicima drugih sektorskih udruženja iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije, te mogu istaći da u jugoistočnoj Evropi ima dosta potencijala za unapređenje stanja u drvnom sektoru, što je važan doprinos. Bez sumnje, nastavljamo sa našim aktivnostima u ovom delu Evrope – rekao je Antonicoli.

Sudelujući u radu Konferencije o biomasi i energiji iz drveta u sklopu Adriatic Wood Days-a generalni sekretar evropskog udruženja za biomasu Jean Marc Jossart, izneo je osnovne informacije o tržišnim prilikama vezano uz drvnu biomasu u EU. Kroz prezentacije i rasprave drugih učesnika konfrontirani su podaci u regionu Jugoistočne

Jugoistočna Evropa ima potencijala za unaprijeđenje

Na centralnom skupu drvoprerađivača Jugoistočne Evrope, **Adriatic Wood Days-u** u Dubrovniku za pet dana održano šest tematski povezanih, ali programski odvojenih međunarodnih konferencijskih područja:

- Konferencija o razvoju i modernizaciji proizvodnje u drvnom sektoru
- Konferencija o trgovini drvetom, šumarskim i drvnim proizvodima
- Konferencija o energiji iz drveta
- Konferencija o marketingu u drvoprerađivačkoj industriji
- Naučna konferencija WoodEMA
- Konferencija o dizajnu, nameštaju i kreativnim industrijama

Konferencija o razvoju i modernizaciji proizvodnje u drvnom sektoru se bavila opštim razvojnim temama sektora što mnogi stručnjaci doživljavaju kao imperativ za opstanak, posebno u kontekstu rastuće globalne konkurenkcije. Istaknuta je potreba veće saradnje na području primene tehnoloških inovacija, kao i veća mobilizacija znanja i naučnih resursa. Konstatovano je da uspešne firme i nacije karakteriše upravo primena i ulaganje u najnovija tehnološka rešenja, što nije karakteristika zemalja JIE.

Konferencija o trgovini drvetom, šumarskim i drvnim proizvodima je otvorila stručnu raspravu o dostupnim količinama sirovine za preradu drveta čiji kapaciteti višestruko prevazilaze nivo sečaive mase. Tražen je i odgovor na pitanje da li šumske resurse treba da budu dostupni evropskoj industriji koja je u stanju da proizvede vodeće globalne proizvode (parket, nameštaj, energetski efikasne prozore) ili bi šumske resurse trebalo više promatrati u kontekstu klimatskih i energetskih ciljeva EU. Trgovačke firme drvo posmatraju kao dobru globalnu robu, pa je i u zemljama JIE dominantan trgovачki pristup sa malim primesama strateškog promišljanja, dok su kreativni lobiji i dugoročan pristup retkost. Upravo zato neke evropske firme i elitistički krugovi smatraju da bi zemlje JIE trebalo da se bave samo primarnom preradom drveta, a da bi finalizaciju trebalo prepustiti razvijenijim...

Preplatite se na sva naša izdanja i u 2016. godini!

stanja u drvnom sektoru

Evope i zaključeno je da je evropski trend uvođenja količina biomase u zadnjih 10 godina prisutan u sličnoj meri kako u Hrvatskoj tako i u susednim zemljama. Raoul Cvečić Bole, predsednik Hrvatskog udruženja za pelet i biomasu, koje je od ove godine postalo redovni član evropskog udruženja AEBIOM, naglasio je potrebu da se preduzeća i institucije iz ovog dela Evrope što aktivnije uključe u izradu relevantnih sektorskih predloga na nivou EU.

– Mi smo deo EU i nije potrebno da samo provodimo aktivnosti utemeljene na evropskim politikama, nego moramo sudjelovati u njihovoj izradi – rekao je Cvečić.

Još direktniji je, na kraju konferencije, bio Jossart kome se svidela argumentovana rasprava koja je vođena na skupu između predstavnika šumarstva, drvne industrije i nadležnih institucija.

– Ovde prepoznam zajedništvo i fleksibilnost u stavovima šumara, drvne industrije i proizvođača biomase i energije iz drveta. I ovde nedostaje sirovine, ali uočavam da postoje određeni dogovori oko sirovine i budućeg delovanja, što može biti model za saradnju na nivou EU.

Rosana Šimunović

Konferencija o energiji iz drveta je potvrdila da je biomasa uistinu globalna tema, da je upotreba biomase i drveta za grejanje po okolinu neutralna, da biomasa značajno smanjuje emisiju CO₂ itd. Rečeno je da su u poslednje vreme vođene rasprave oko kredibiliteta bioenergetskog sektora u EU jer su se neke grupe zalagale za ograničavanje korišćenja određenih proizvoda, a deo drvno-industrijskog sektora poput proizvođača ploča zalagao se za novu preraspodelu sirovine. Bioenergetski sektor beleži rast, posebno u području investicija čiji se protagonisti zalažu za veću usklađenosć industrijskih politika i korišćenja prednosti upotrebe drveta.

Konferencija o marketingu u drvoradrivalkoj industriji je konstatovala da je promocija drveta proces, dugotrajno nastojanje da se istaknu prednosti, pre svega ekološka i razvojna komponenta sektora. Ohrabruje da su drvo i šuma sve više pozitivno nalaženi u evropskim politikama zaštite okoline i smanjenja emisije štetnih gasova. Velika su očekivanja od zelene javne nabavke kojom se mnogi javni objekti mogu opremiti drvenim proizvodima koji smanjuju CO₂ emisije i čija proizvodnja otvara nova **zelena radna mesta** na ruralnim područjima. Postoji još niz drugih proizvoda i tržišnih niša koje se mogu na pametan način približiti stanovništvu. Drvo je prvo! Tako glasi regionalni slogan.

12 godina
uz svoje
čitaoce

U službi
prerade
drveta
i proizvodnje
nameštaja

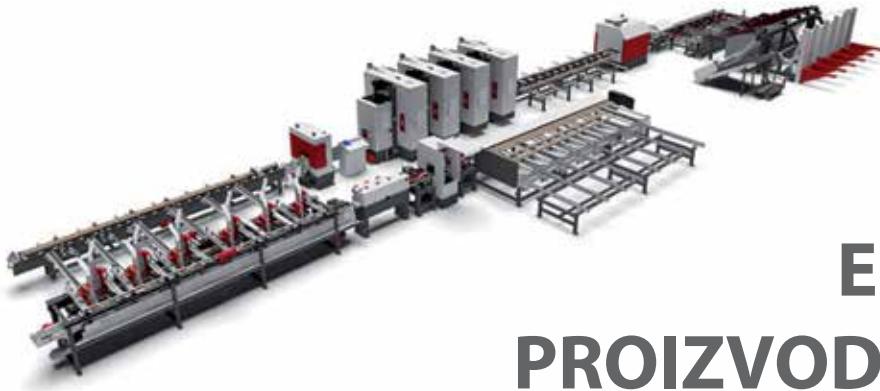
GODIŠNJA
PRETPLATA
za Srbiju
1980 dinara
za inostranstvo
50 evra

Ponudite svoje
proizvode i usluge
oglašavanjem
u časopisu
DRVOTEHNika
i na portalu
DRVOTEHNIKA.INFO

www.drvotehnika.info
www.drvotehnika.com
info@drvotehnika.info
tel. +381 (0)11 2139 584
+381 (0)11 7700 364

DRVOTEHNICA.INFO
portal drvne industrije

on-line izdanje
www.drvotehnika.info
servis drvne industrije
DRVNA INDUSTRIJA SRBIJE NA JEDNOM MESTU

EKONOMIČNA PROIZVODNJA LAMELA

Kvalitetno rešenje za proizvodnju lamela za višeslojne parkete i slične proizvode predstavljaju Fill proizvodne linije. Koriste se za proizvodnju svih komponenata potrebnih u proizvodnji visokokvalitetnih parketnih podova. Rezanje suve ili vlažne građe (i najtvrdijih vrsta drveta) vrši se na modularnim horizontalnim tankoreznim tračnim testerama. Rezanje vlažnih lamela drastično smanjuje vreme sušenja a time i proizvodne troškove. Vreme sušenja pripremljenih lamela traje od 36 do 72 sata, dok je vreme sušenja celih dasaka oko 6 nedelja.

Tankorezne horizontalne tračne testere

Mašine za proizvodnju površinskih slojeva glavni su Fill-ov fokus u parketnoj industriji. To je najvređniji deo višeslojnog parketa pa je stoga potrebna i kvalitetna tehnologija. Speedliner tankorezne linije imaju posebno visoke performanse za takvu namenu. Dostupno je nekoliko modela koji mogu funkcioni-sati kao samostalne mašine ili ukomponova-ne (njih nekoliko u nizu) u proizvodne linije sa automatskim sistemom posluživanja i sor-

Na primeru izračunavanja godišnjih troškova proizvodnje i prihoda vidljiv je brz povrat investicije tehnološkog opremanja proizvodnog pogona za proizvodnju lamela. Kompanija Primostroj, generalni zastupnik austrijskog proizvođača Fill za Hrvatsku i okolni region Jadransku regiju osigurava svim kupcima kreditno finansiranje, a akcijske uslove prezentovali su i na sajmu ReproLignum koji je održan u Areni Zagreb od 17. do 19. 6. 2015. Prva linija je instalirana u maju u preduzeću Foresta d.o.o. u Bosanskoj Kostajnici.

tiranja. Može biti integrisana i mašina za pre-sovanje višeslojnih proizvoda kao i mašine za četverostrano blanjanje i brušenje. Zavisno od modela brzina protočne obrade kreće se od 20 do 40 m/min. Servo upravljivi pogoni omogućavaju visoku preciznost rezanja, čak i kod izvođenja najtanjih rezova koji se postižu listovima debljine od svega 1,1 mm. Tanki

list testere osigurava minimalan otpad u proizvodnji i najviši stepen isplativosti. Standar-dna širina rezanja je 350 mm, opcija 400 mm.

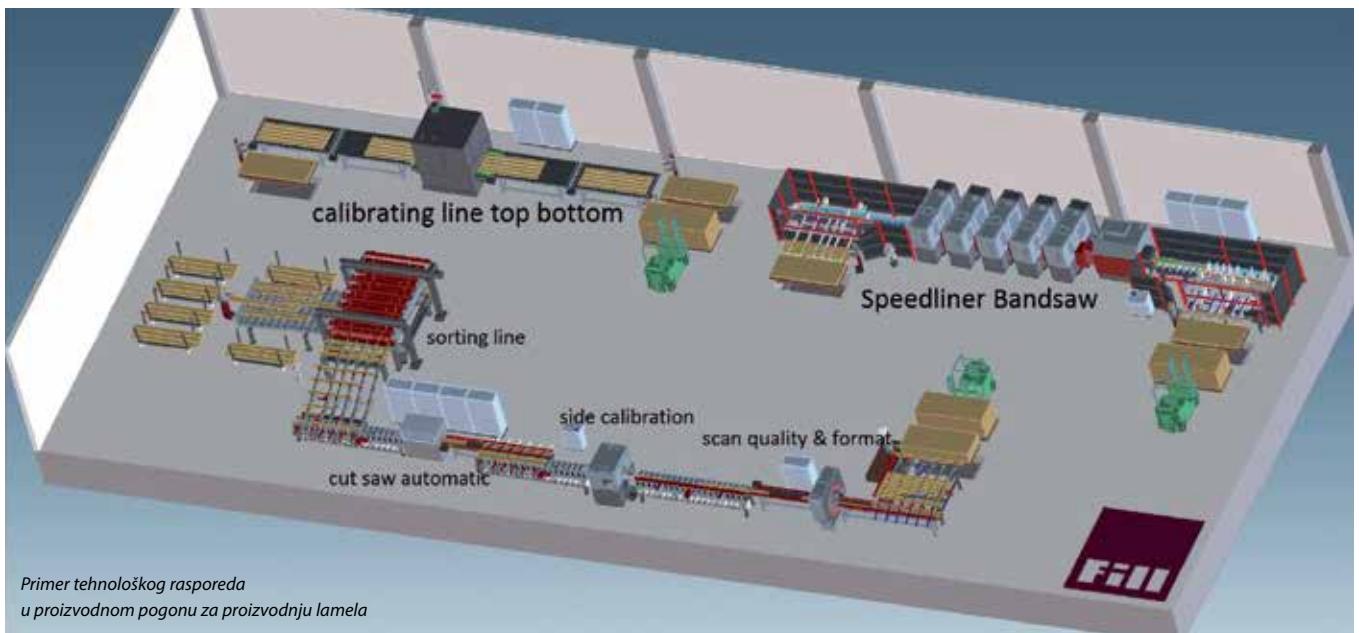

Horizontalne tračne testere proizvođača Fill

Detalj horizontalnog rezanja lamela

Količina sirovine	3.500 m ³ /god		700 evra/m ³	2.450.000 evra/god
Dimenzije daske	220 x 32 x 2400 mm			rezanje 5 lamela debljine 5,5 mm
Finalne mere lamela	198 x 4,2 x 2200 mm			dimenzije nakon sušenja četverostranog ravnjanja i brušenja
Količina lamela za prodaju (posle sušenja, sortiranja...)	392.000 m ² /god	12,5 evra/m ² (Kvalitet A/B)		
Tehnologija			Otplata za 3 godine	Plaćanje sa uključenim kamatama
Troškovi sve opreme (bez zgrade)	1.350.000 evra		450.000 evra/god	470.250 evra/god
Zaposleni			evra/mesec	
Radnici	16		15.000	240.000 evra/god
Energija				130.000 evra/god
Ukupni godišnji proizvodni troškovi				3.290.250 evra
Godišnji prihod od prodaje lamela				4.900.000 evra

Primer tehnološkog rasporeda
u proizvodnom pogonu za proizvodnju lamela

Automatsko posluživanje i sortiranje

U proizvodnim linijama obradci se usmeravaju preciznim transportnim lancima i razdelnim trakama. Elementi transporta imaju modularne karakteristike što omogućava konfigurisanje transporta iz segmenata prema radnim zahtevima. Za najviši nivo performansi fabrika FILL projektuje prilagođena, inovativna i efikasna rešenja za automatsko sortiranje gotovih lamela na izlazu mašine. Prolazom kroz skeiner, brzinom od 400 m/min, određuje se na-

čin sortiranja lamela prema dimenziji, sadržaju vlage, obliku i distorziji.

Brzi povrat investicije

Na primeru izračunavanja godišnjih troškova proizvodnje i prihoda vidljiv je brz povrat investicije tehnološkog opremanja proizvodnog pogona za proizvodnju lamela. Ukoliko je reč o kreditnom finansiranju tehnologija u periodu od tri godine tada razlika između tržišne vrednosti proizvodnog kapaciteta lamela i ukupnih godišnjih troškova rezultuje

visokom pozitivnom razlikom. Prema tome, sva ulaganja za nabavku tehnološke opreme za proizvodnju lamela otplativa su kroz dve do tri godine.

Primostroj d.o.o.

Rakovčeva 28, 10 000 Zagreb, R. Hrvatska
tel. 00358(0)1 5629 733
mob. 00358(0)91 2312 721
info@primostroj.hr, www.primostroj.hr

NIGOS

ELEKTRONIK - NIŠ

B. Nikolića-Serjože 12, Niš, Srbija
+381 18 211-212, 217-468
www.nigos.rs; office@nigos.rs

- TRADICIJA 130 GODINA
- 80 ODSTO PROIZVODA SE IZVOZI
- POSEBNE POGODNOSTI ZA DOMAĆE KUPCE!

FSC 100%
SGS-COC-009088

STANDARDNE DIMENZIJE
2200 x 2550 mm x 1220-1260 mm
DEBLJINA: od 4 do 40 mm, prema zahtevu kupca.
Topolovo šperploču proizvodimo u kvalitetu: B/B, B/BB, BB/BB, BB/C i C/C

STANDARDNE DIMENZIJE
2200-2550 x 1260 mm.
DEBLJINA: od 14 do 42 mm, prema zahtevu kupca, i kvaliteta B/BB

STANDARDNE DIMENZIJE
DEBLJINA: od 0,6 mm
ŠIRINA: od 90 mm i šire
DUŽINA: od 750 do 3500 mm

STANDARDNE DIMENZIJE
DUŽINA: od 1300, 2100, 2400 i 2600 mm.
PREČNIK: 90, 100 i 110 mm

PROIZVODNJA: Đure Daničića 104, 22000 Sremska Mitrovica
Tel: +381 22 621672, Fax: +381 22 624298
office@novidrvnikombinat.rs, www.novidrvnikombinat.rs
PRODAJA: Mob: +381 63 554918
aleksandra.novakovic@novidrvnikombinat.rs
MALOPRODAJA: Tel: +381 22 624-297, Mob: +381 63 665 479
maloprodaja@novidrvnikombinat.rs

■ KONVENTIONALNE SUŠARE ZA DRVENU GRAĐU

su namenjene za sušenje listopadnog i četinarskog drveta različitih debljin. Šarištanje građe je ručno ili mehanizovano (viljuškarom). Spada u indirektne sušare sa prinudnom konvekcijom koju obezbeđuju reverzibilni ventilatori. Vazduh se zagreva prelaskom preko Al-Cu izmenjivača koji kao grejni medij koriste toplu vodu, paru ili termalno ulje. Regulacija procesa sušenja je automatska i ostvaruje se preko mikroprocesorskog uređaja.

■ KONDENZACIONE SUŠARE ZA DRVENU GRAĐU

podesne su za manje kapacitete. Rade na principu toplotne pumpe.

■ SUŠARE ZA FURNIR

■ PARIONICE

■ POSTROJENJA ZA SUŠENJE PILJEVINE SA ROTACIONOM SUŠAROM

■ CYCLONE – SISTEMI ZA OTPRAŠIVANJE I TRANSPORT STRUGOTINE

■ KOTLOVSKA POSTROJENJA

Program *Energie* predstavlja toplovodna (90/70°C i 110/90°C), parna niskopritisna (0.5 bar), vrelovodna kao i termouljna postrojenja za zagrevanje vode i proizvodnju pare. Sva postrojenja su namenjena za tehnološko-industrijske potrošače (sušare, parionice, zagrevanje stambenih i poslovnih jedinica). Konstruisana su za sagorevanje čvrstog goriva i biomase. Loženje može biti ručno ili sistemom automatskog doziranja.

PROIZVODNI PROGRAM:

- SUŠARE ZA DRVO
- KOTLOVSKA POSTROJENJA
- SUŠARE ZA VOĆE, POVRCÉ, ZRNO I LEKOVITO BILJE
- SISTEMI ZA OTPRAŠIVANJE I TRANSPORT STRUGOTINE
- METALNE KONSTRUKCIJE I OGRADE
- BOKSEVI ZA ODGOJ STOKE
- OPREMA ZA BOJENJE I POVRŠINSKU ZAŠTITU
- PROTIVPOŽARNA VRATA
- GASIFIKACIJA I GASNI SISTEMI
- SPECIJALNA IZRADA PO NARUDŽBINI KUPCA

PROGRES INŽENJERING DOO

SAJMIŠTE BB, 32000 ČAČAK

Telefon: +381 32 355 105, Fax: +381 32 356 105

Mail: office@progres-cacak.rs, Web: www.progres-cacak.rs

Prijatelj vaših investicija

EGGER istražuje nove perspektive za 2015/2016. godinu

Novi
proizvodi
Zoom kolekcije
na bazi drveta
u ponudi od
septembra

Kada je reč o projektovanju kuće, životnog i radnog prostora, želja za individualnošću sve više ima ključnu ulogu. Sa Zoom Novostima za 2015/2016 pod sloganom „Istražite nove perspektive“, proizvođač materijala na bazi drveta poziva ljudе da potpuno oslobođe svoje kreativne ideje. Nova kategorija proizvoda PerfectSense, novi dekori za laminate sa jezgrom u boji i obimno proširenje paleta radnih ploča omogućavaju arhitektama i stolariма da istraže nova gledišta.

Kreativna sloboda, individualnost i raznovrsnost čine protivtežu globalizaciji i brzom načinu življenja i trebalo bi da se odražavaju kako kod kuće tako i na radnom mestu. „Ne postoji jedan način, jedno gledište – individualan dizajn je prisutan više nego ikad. EGGER ispunjava ovaj zahtev sa najnovijom uspešnom Zoom kolekcijom materijala na bazi drveta za arhitekte i stolare. Sa površinama visokog ni-

PerfectSense Gloss se odlikuje posebno glatkom i dubokom površinom i znatno se razlikuje od ostalih sjajnih površina.

voa kvaliteta, autentičnim i prirodnim dekorima i strukturama, podstičemo ljudе da istražuju nove perspektive sa Zoom Novostima“, kaže Klaus Monhoff, direktor dekor i dizajn menadžmenta u EGGER-u.

Od septembra 2015 EGGER promoviše nove proizvode na tržištu i nudi arhitektama kao i stolariima bezbroj različitih opcija dizajna ukuljujući i već poznati servis.

PerfectSense: Vrhunske površine na višem nivou kvaliteta

Uvođenjem noviteta PerfectSense, EGGER podiže melaminški oplemenjene ploče na novi nivo kvaliteta u pogledu njihovog izgleda, osećaja pri dodiru i izdržljivosti. Nova kategorija proizvoda, sa PerfectSense Gloss i PerfectSense Matt, odnosi se na ploče sa visokim sjajem ili mat dekorima u čijoj osnovi se

nalazi već isprobani EGGER MDF kvalitet. Pomoću novog procesa oplemenjivanja razvijenog u saradnji sa kompanijom Hymmen i korišćenjem UV tehnologije (CCI – Calander Coating Inert), EGGER je u stanju da postavi površine na viši stepen završne obrade kada je reč o izgledu i dodiru. Sa PerfectSense, EGGER omogućava visoko kvalitetne površine lako dostupnim i komercijalno interesantnim.

PerfectSense Matt je baršunast, skoro topao pri dodiru i otporan na otiske prstiju.

PerfectSense Gloss se odlikuje posebno glatkom površinom sa efektom dubine i značajno se razlikuje od ostalih sjajnih površina. Kao homogeni materijal MDF ploča takođe pozitivno utiče na ove izuzetne karakteristike. Šest dekora je dostupno kao *PerfectSense Gloss* i nalaze se

na lageru. Kao kontrast visokom sjaju, mat je trenutno veoma ekskluzivan trend u oblasti uređenja enterijera. Nova EGGER *PerfectSense Matt* površina znatno se razlikuje od ostalih mat površina u nameštaju zahvaljujući veoma kvalitetnoj završnoj obradi. Baršunast, skoro topao

osećaj pri dodiru stvara efekat visoke vrednosti. Izgled i osećaj su u savršenoj harmoniji. Na površini *PerfectSense Matt* ne ostaju otisci prstiju zahvaljujući visokokvalitetnoj završnoj obradi. Unutar Zoom Update 2015 od septembra je dostupno 7 dekora sa lagera u *PerfectSense*

Matt. U novoj kategoriji proizvoda *PefectSense*, format 2800 x 2070 x 18 mm osigurava malu količinu otpada pri rezanju.

Bez vidljivih spojeva

U Zoom Novostima za 2015/2016, EGGER proširuje svoju ponudu dekora za laminate sa jezgrom u boji, garantujući neograničenu dizajnersku slobodu. Standardni laminati imaju crno ili braon jezgro. Jednobojni izgled nove generacije EGGER laminata sa jezgrom u boji se sastoji od višeslojne strukture impregniranih dekor papira iste boje. To znači da se dizajn može kreirati bez vidljivih krajnjih ivica i spojeva, pri čemu arhitekte i stolari mogu osmisliti akcente tačno tamo gde su potrebni. Laminat sa jezgrom u boji omogućava kontinuitet boje duž čitavog laminata. Ovaj EGGER proizvod se takođe može koristiti i kao kant traka, a posebno će imati veliku primenu u području veoma širokih kantova.

Dopunjeni assortiman dekora za laminate sa jezgrom u boji, osim

Proširena paleta dekora za laminate sa jezgrom u boji omogućava veću dizajnersku slobodu i može se koristiti u situacijama kada se zahteva izgled bez vidljivih spojeva na ivicama.

MORE FROM WOOD.

E EGGER

PerfectSense Matt je baršunast, skoro topao pri dodiru i otporan na otiske prstiju.

Proširen assortiman radnih ploča unutar EGGER Novosti 2015/2016 zadovoljava potrebu za autentičnim i prirodnim u kuhinji.

bele obuhvata još pet veoma modernih uni dekora. EGGER je odreagovao na trend ka jednostavnom, neutralnom i jednobojnom nameštaju. Što je komad nameštaja više pojednostavljen, veća pažnja je usmerena ka sitnim detaljima koji stvaraju izgled visoke vrednosti u dizajnu.

Autentično i prirodno – trendovi površina u kuhinji

Sa proširenjem assortimana radnih ploča u Zoom Novostima za 2015/2016, proizvodnja materijala na bazi drveta kombinuje otpornost na grebanje, habanje i udarce EGGER Laminata na radnim pločama sa prirodnim i autentičnim izgledom, prefinjenog sjaja i jasnih linija.

EGGER ispunjava želju za autentičnim sa novom površinom sinhronizovanih pora Feelwood Rift ST37. Njena upadljivo duboka struktura je savršeno sinhronizovana sa prostiranjem godova dekora Hrast Rift. Još jedna olakšica koju EGGER nudi u kuhinji sa ovim Zoom novostima: u poređenju sa prirodnim verzijama drveta, radne ploče Feelwood nude prednost po pitanju čišćenja – one su izdržljive i lako se čiste.

EGGER zadovoljava visoke zahteve za radnim pločama prirodnog izgleda kamenja sa novim strukturama ST30 Gloss Finish, ST87 Ceramic i ST89 Silvretta.

Jasne linije se traže i u kuhinji: dok su radne ploče napravljene od materijala na bazi drveta uglavnom proizvedene korišćenjem postforming procesa sa zaobljenim kantovima, assortiman radnih ploča u proširenoj Zoom kolekciji sada nudi, pored ostalog, model sa 1.5 mm ABS zaštitnom kant trakom u odgovarajućem dekoru. Bočne strane novih radnih ploča sa Feelwood površinama mogu biti obrađene kant trakom sa poprečnim presekom u datom dekoru. ■

Matis NAMEŠTAJ

Matis

Matis Mebl

Matis Wood

MatiSan

Garancija kvaliteta

MATIS GROUP je kompanija iz Ivanjice koja pod svojim okriljem ima četiri firme za proizvodnju nameštaja. Matis - proizvodnja pločastog nameštaja, Matis Mebl - proizvodnja tapaciranog nameštaja, Matis WOOD – proizvodnja nameštaja od masiva i MatiSan – proizvodnja dušeka i jastuka.

Najveća snaga svake kompanije su njeni zaposleni, a zaposlene kompanije MATIS čini stručan, obrazovan i kvalifikovan kadar, preko 900 mladih ljudi prosečne starosti 30 godina. Svi oni imaju zajednički cilj, razvoj kompanije i liderска pozicija u regionu.

Osnovne karakteristike Matis proizvoda su: vrhunski kvalitet, savremeni dizajn i funkcionalnost i izuzetno pristupačne cene. O vrhunskom kvalitetu Matis proizvoda svedoče i dobijeni atesti kao i mnogobrojne prestižne nagrade!

Oseti razliku!

53. Beogradski sajam nameštaja

HALA 2 I HALA 4

od 10. do 15. novembra

**POPUST NA KOMPLETNU
SAJAMSKU PONUDU**

**10%
POPUSTA**

2

4

Dobitnik nagrade za **kvalitet** na Beogradskom sajmu nameštaja

Na 52. međunarodnom Sajmu nameštaja u Beogradu, Matis GROUP je dobila prestižnu nagradu za kvalitetan proizvod – Zlatni ključ, za ugaonu garnituru Style, proizvođača Matis Mebl. Pored Zlatnog ključa, žiri je Matis GROUP-i dodelio i Diplomu za kvalitetan ukupan nastup i estetski izgled izložbenog prostora.

**NATUZZI
EDITIONS**

Bogata ponuda Matis nameštaja, koja broji preko 1.200 artikala, upotpunjena je ekskluzivnim kožnim garniturama renomiranog italijanskog proizvođača, koje su sada dostupne i u okviru Natuzzi Editions salona u Kragujevcu, a uskoro i u Beogradu.

Posetite naš novi salon nameštaja na 3500m²; Auto put 18 - Tržni centar Zmaj
Uskoro u ponudi ovog salona i kožne garniture - Natuzzi edition

Regionalni lider

Sa vizijom da bude regionalni lider u proizvodnji i kvalitetu, kompanija MATIS GROUP u Srbiji ima 20 maloprodajnih salona MATIS nameštaja i preko 150 distributera. Izvoz je organizovan preko sopstvenih firmi u zemljama u okruženju, u kojima Matis ima 5 salona nameštaja, i distributera u 14 zemalja Evrope.

Posetite naše salone širom Srbije: Gornji Milanovac, Loznica, Niš, Novi Sad, Požega, Prijepolje, Ruma, Šabac, Užice ,Valjevo, Arandjelovac, Priboj, Svilajnac, Kikinda, Bor

Adrese salona u Beogradu:

Omladinskih brigada 86
Novi Beograd

Zrenjaninski put 103B
Krnjača

Bul. vojvode Mišića 12
ulazak u Sajam

Auto put 18
Tržni centar ZMAJ

Kineske mašine Reignmac povoljnom cenom i odličnim kvalitetom konkurišu najboljim proizvođačima

Četvorostранa blanjalica RMM 623 REIGNMAC

Četvorostrane blanjalice kineskog proizvođača Reignmac već su desetu godinu u ponudi u našem regionu. Da sve više osvajaju tržiste dokazuje i pozitivno iskustvo preko dve stotine firmi koje su investirale u ovu mašinu.

Usprkos početnom nepovjerenju kupaca na regionalnom tržištu, sve se više uglednih firmi odlučilo na kupovinu tih četverostranih blanjalica: Mita, Ginko, Mega Drvo, Hrastik, Elgrad,

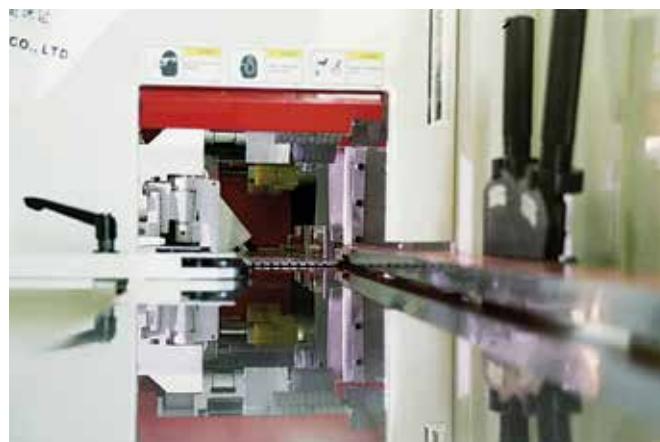
Firma Ramex iz Kladinja ima u pogonu 10 četvorostranih blanjalica Reignmac, koje od 2006. godine rade u dve smene dnevno

Ramex, DI Slavonija, Bohor, Lesimpex, Gerard, Jol, Jadrina, Texoprom, Samatini, Prograd, Agroflora... Ekskluzivni zastupnik kineskog proizvođača je slovenačka firma Lestroj / Lesmak.

Poverenje koje ovoj kompaniji ukazuju i mnoge druge uspešne firme Lestroj je zasluzio i opravdao isključivo svojom prodajom pouzdanih mašina i kvalitetom usluga.

Rotacija transportnih valjaka ostvarena je snažnim kardanskim prenosom, što omogućuje siguran pomak, bez proklizavanja ili zaustavljanja obratka većih preseka (npr. krovnih konstrukcija)

Radni sto po kojem klizi obradak tokom transporta presvučen je materijalom (HardChrom) koji ga štiti od oštećivanja, a i smanjuje trenje

Brzina pomaka obratka kontroliše se inverterom i moguće ju je brzo i jednostavno menjati od 6 do 30 m/min s obzirom na potrebe obrade

blanjalice REIGNMAC

Demonstracija rada
četvorostране blanjalice REIGNMAC
uživo na Sajmu u Beogradu
od 10. do 13. novembra 2015. godine

Konstrukcija i komponente

Kineske četvorostrane blanjalice Reignmac izrađene su prema proverenoj nemačkoj tehnologiji i ističu se robusnom konstrukcijom, što dokazuje i težina najjednostavnijeg modela: 3500 kg. Komponente te mašine izvedene su prema uzoru na vrhunske industrijske četvorostrane blanjalice.

Pritom je i preko potrebno dodatno automatsko uljno podmazivanje radnog stola po kojem klizi obradak.

S pneumatskim sistemom na valjicima transportera moguće je u bilo kojem trenutku namestiti optimalan pritisak na obradak kako bi pomak bio što sigurniji. Osovine za postavljanje radnih alata s mehanizmom preciznog pozicioniranja i dvostrukim ležajevima garantiraju kvalitetnu završnu obradu, naravno pod uslovom da se upotrebljava i kvalitetan alat.

Sistem za obradu kratkih elemenata bitna je komponenta.
Uz pomoć reznih vodilica na radnom stolu moguće je obraditi
elemente dužine 250 mm

Sve elektroničke delove mašine izradili su najpoznatiji svetski proizvođači.

Uz dodatne opcije povećava se produktivnost mašine, pa je moguće obrađivati čak i elemente dimenzija 240 × 180 mm, brzinom pomaka od 45 m/min.

Cena i robusnost mašine su najveća prednost

Za osnovni model kineske četvorostrane blanjalice potrebno je izdvojiti tek 18.900 evra, dakle uistinu puno manje nego za slične mašine na tržištu. Može se izabrati između 12 izvedba mašina s različitim konfiguracijama i opcijama. Jednostavno rečeno, isplativa mašina koja svojom cenom stavlja izvan konkurenkcije čak i polovne mašine nekih evropskih proizvođača.

Ekskluzivno zastupništvo i servis:
Lestroj d.o.o. (Lestroj) Industrijska zona, Trzin, Slovenija
tel.: +386 (0)1 562 00 05, fax: +386 (0)1 561 05 33
www.lestroj.si info@lestroj.si

LESSTROJ®
LESNOOBDLOVALNI STROJI

PROGRES INŽENJERING DOO
Sajmište bb, 32000 Čačak
telefon: +381 32 355 105
fax: +381 32 356 105
office@progres-cacak.rs
www.progres-cacak.rs

Prijatelj vaših investicija

Firma PROGRES je osnovana 1980. godine u Čačku kao zanatska radionica. Osnovna delatnost u početku je bila metaloprerada, a sa osvajanjem tržišta firma je svoj proizvodni program proširila na proizvodnju mašina i uređaja u oblasti termotehnike i procesne tehnike.

U početku program proizvodnje se zasnuvao na proizvodnji jednostavnih termotehničkih uređaja kao što je termogen za grejanje koji kao energet koristi čvrsto gorivo, otpadno drvo i veliku primenu je našao za zagrevanje stolarskih radionica i firmi.

Sa najjednostavnijom konstrukcijom i izmenjivačem vazduha sa malim stepenom iskorišćenja bio je proizvod koji je PROGRES uveo u oblast uređaja koji kao energet koriste čvrsto gorivo.

Ubrzo zatim već 1989. godine PROGRES INŽENJERING konstruiše svoj prvi toplovodni kotao na drvnu biomasu. Konstrukcijski, kotao je bio sa vertikalnim izmenjivačem vazduh-voda i bio je jedno promajni. Posedovao je sistem za automatsko doziranje goriva i veoma jednostavnu kontrolu rada.

Uporedio, u preduzeću PROGRES INŽENJERING razvija se program procesnih uređaja kao što su sušare za drvo, sušare za voće i povrće, sušare za duvan, paronice, različite vrste trakastih sušara i peći za rad u zaštitnoj atmosferi. U tim godinama već se profilije budući pravac razvoja firme.

Formiranjem projektnog biroa i zapošljavanjem inženjera-projektanata uz preduzetnički duh kreće razvoj novih proizvoda po sopstvenoj konstrukciji i jedinstvenih tehničkih rešenja.

Konstruiše se i razvija novi tip postrojenja za sagorevanje drvne bio mase, sušare za drvo svih tipova, paronice, industrijske sušare i druga procesna oprema.

Definišu se dva odvojena proizvodna programa. Kotlovska postrojenja i sušare, koja često čine celinu jer se kao izvor potrebne energije za sušare koriste upravo kotlovska postrojenja na biomasu. Ovo predstavlja jedan benefit na tržištu kako za firmu tako i za budućeg kupca jer sve potrebe može dobiti na jednom mestu.

Kotlovska postrojenja danas

Konstruktivno su tropromajna sa automatskim doziranjem goriva visokog stepena korisnosti, predviđena da mogu da sagorevaju sve vrste drvne bio mase i predstavljaju okosnicu proizvodnog programa termotehničkih uređaja.

Stalnim unapređenjem proizvoda, njegovim usavršavanjem danas PROGRES INŽENJERING proizvodi kotlove na drvnu biomasu (vlažnu i suvu) različitih namena, snage od 100 Kw do 5 Mw, a na zahtev kupca i veće.

U proizvodnom programu postoje:

- vodogrejna postrojenja VP temperature vode do 110°C;
- vrelvodna postrojenja VVP do 130°C;
- termo uljna postrojenja temperature grejnog fluda do 300°C;
- nisko pritisna parna postrojenja tip PP do 0,5 bar pare.

Razvojem i usavršavanjem kotlova pored njihove osnovne funkcije akcenat je stavljen na kontrolu rada postrojenja i sagorevanje goriva u funkciji povećanja stepena iskorišćenja sa smanjenjem zagađenja. Danas postrojenja na bio masu koje proizvodi PROGRES INŽENJERING poseduju mikroprocesorsku regulaciju rada sistema preko konstantnog održavanja pritiska ložišta i ili lamda sonde.

Sušare za drvo i paronice

Možemo reći da sušare za drvo i paronice predstavljaju najzastupljeniji proizvod iz oblasti procesne tehnike u proizvodnom programu. U ponudi imamo konvencionalne, kondenzacione i vakuumske sušare, kao i paronice sa sistemom direktnog ili indirektnog parenja.

Sušare se izrađuju u zidanoj ili panelnoj izvedbi kapaciteta od 10m³ do 150m³. Pored kvaliteta materijala od kojih su napravljene (pod konstrukcija INOX, venilatori od legure aluminijuma, paneli u al limu ispunjeni po izboru kupca kamenom vunom ili poliuretanom), kvaliteta komponenti koje su ugrađuju (izmenjivači bakar ali inox aluminijum, pumpa visokog pritiska 50bar za vlaženje i dizne od inox), posebno ističemo sistem upravljanja procesom sušenja koji je razvijen u saradnji sa IVALSA italijanskim institutom za istraživanje sušenja drveta. Ovaj sistem u sebi ima širok spektar programa za preko 400 vrsta drveta kao i posebne programe za menjanje boje drveta, održavanje ili brzo sušenje, sa mogućnošću povezivanja i umrežavanja sa računarom ili smart uređajem.

Orientacija kompanije PROGRES INŽENJERING u budućnosti je usavršavanje procesne tehnike sa akcentom na sušare kako za sušenje drveta tako i za poljoprivredne kulture i početak proizvodnje parnih kotlova visokog pritiska do 12 bari koji kao gorivo koriste biomasu. Već smo učinili određene korake u tom pravcu uradivši tehničku dokumentaciju. Takođe smo konstruisali ložište sa pokretnom rešetkom koje je u fazi ispitivanja dalo odlične rezultate kako sa suvom tako i sa vlažnom bio masom.

Novi proizvod su i peći za proizvodnju čumura postupkom pirolize gde proces ugljenisanja drveta nije duži od 8h, što čini proizvodnju vrlo jednostavnom i bez utroška dodatne energije.

Ostali proizvodni program:

- rotacione sušare za piljevinu
- sušare za drvo
- kotlovska postrojenja
- sušare za voće, povrće, zrno i lekovito bilje
- sistemi za otprašivanje i transport strugotine
- metalne konstrukcije i ograde
- boksevi za odgoj stoke
- oprema za bojenje i površinsku zaštitu
- protivpožarna vrata
- gasifikacija i gasni sistemi
- specijalna izrada po narudžbini kupca.

ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA ZA IZVOZ

Praktični primeri iz drvoprerađivačke industrije

Prikaz priručnika Aleksandra Jovanovića

Priručnik ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA ZA IZVOZ sa prektičnim primerima iz drvoprerađivačke industrije čiji je autor Aleksandar Jovanović promovisan je početkom oktobra u Agenciji za drvo koja je uz podršku švajcarskog programa za promociju uvoza u Švajcarsku i zemlje EU – SIPPO, zatim Klastera drvoprerađivača i Regionalne privredne komore Valjevo, organizovala četvorodnevni trening namenjen savladavanju veština rada na internet alatu za istraživanje tržišta. Ovaj priručnik ne može zameniti prisustovanje treninzima niti savete eksperata, piše u uvodu Sabine Hahn-Fornet, projekt menadžer SIPPO Programa, a mi ovaj uvod integralno prenosimo, uz preporuku da više informacija možete dobiti na adresi: Agencija za drvo, Beograd tel. +381 (0)64 8212 090, (0)11 2928 602 office@agencijazadrvo.rs, www.agencijazadrvo.rs

Da li znate gde da pronađete nove kupce? Kako izgleda strano tržište vašeg proizvoda? Koje izvozne mogućnosti ne smete propustiti? U kakvom ekonomskom okruženju vi provodite? Ko su i gde su vaši konkurenti?

Odgovori su na dohvati ruke – udaljeni na samo par „klikova“:

Izvozne aktivnosti zahtevaju od vas da:

- kontinuirano širite vašu mrežu
- zname sve o poslednjim trendovima
- pažljivo pratite kako se tržište razvija.

Da li vam ovo deluje dugotrajno, skupo i komplikovano? Ustvari, ne mora da bude.

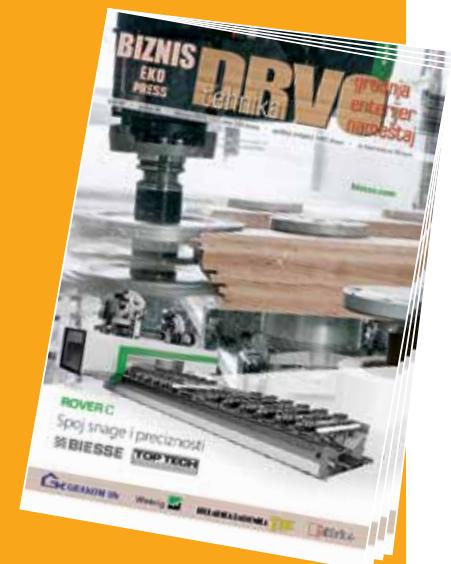
Investiranjem u trening o istraživanju stranih tržišta i korišćenjem ovog priručnika naučiće:

- da pronađete najatraktivnija tržišta za svoj proizvod
- karakteristike izabranog tržišta
- carinske tarife i zahteve izabranog tržišta
- da najbolje koristite društvene mreže za svoj posao
- gde da pronađete besplatne informacije
- kako da procenite ozbiljnost potencijalnih klijenata
- šta rade vaši konkurenti.

Ovaj priručnik ne može zameniti prisustovanje treninzima niti savete eksperata sem ukoliko i sami niste stručnjak za istraživanje tržišta i baze podataka. Međutim pomoći će vam da steknete solidno znanje o vašem izvoznom tržištu samo sa par „klikova“ i pomoći će vam kako da zapamtite alakte i trikove nakon treninga, npr. kako da koristite Market Acces Map, kako da pronađete svoj put kroz internet tržište i kako da zadržite svoju mrežu klijenata.

Želimo vam puno uspeha u vašim naporima za osvajanje izvozognog tržišta, za koji ćete biti dobro pripremljeni putem ovog treninga i uz ovaj priručnik – piše gospoda Sabine Hahn-Fornet, projekt menadžer SIPPO Programa.

Preplatite se na sva naša izdanja i u 2016. godini!

12 godina
uz svoje
čitaoce

U službi
prerade
drveta
i proizvodnje
nameštaja

GODIŠNJA
PRETPLATA
za Srbiju
1980 dinara
za inostranstvo
50 evra

Ponudite svoje
proizvode i usluge
oglašavanjem
u časopisu
DRVOtehnika
i na portalu
DRVOTEHNIKA.INFO

www.drvotehnika.info
www.drvotehnika.com
info@drvotehnika.info
tel. +381 (0)11 2139 584
+381 (0)11 7700 364

DRVOTEHNIKA.INFO
portal drvne industrije

on-line izdanje
www.drvotehnika.info
servis drvne industrije
**DRVNA INDUSTRIJA
SRBIJE NA
JEDNOM MESTU**

ŠTETNI INSEKTI DRVETA

Dr Mihailo Petrović

VRSTE KSILOFAGNIH INSEKATA

Xyleborus monographus L.

- mali hrastov drvenar -

Bosrychus monographus F.

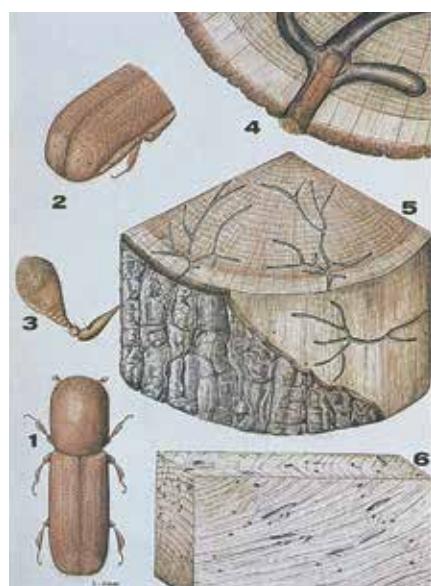
B. tuberculatus H e r b . var. *nitidipennis* R o u b.

(Coleoptera - Scolytidae)

Dužina tela ovog drvenara je 2,5-3 mm. Ono je valjkasto i crvenomrko. Pokrioca su sitno punktirana, a završavaju se obronkom na kome se nalaze 4 kratka simetrično (kvadratno) raspoređena izraštaja.

Vrsta se često javlja, a nekada u velikom broju, naročito pri masovnim sečama hrastovih šuma, jer prvenstveno napada sveže posećeno hrastovo drvo, mada se može naći i na drugim lišćarskim vrstama (orah, kesten i dr.).

Odrasli insekti grade viljuškaste hodnike kao i *P. cylindrus* od čijih hodnika se razlikuju po dužini (dubini), promeru i nedostatku lutkinih klevki. Kao štetočina posebno je značajna za furnirske trupce kao i druge, namenjene za proizvodnju elemenata od punog drveta za nameštaj. Kao i druge vrste izaziva „mušičavost”.

Xyleborus monographus L. - mali hrastov drvenar
1 - imago, 2 - obronak pokroca, 3 - glavica pipka,
4 - ubišni hodnik, 5 - sistem viljuškastih hodnika,
6 - poprečni preseci hodnika

Xyleborus dryographus R t z b.

Bosrychs dryographus R a t z .;

B. micrographus P a n z .;

B. angustatus S t r u m .;

B. monographus J a n s .

(Coleoptera - Scolytidae)

Ova vrsta je dosta slična *X. monographus* ali ima nešto manje telo (2-2,5 mm), bez trnolikih izraštaja na obronku. Često se nalaze zajedno. Grade isti tip oštećenja.

Xyleborus saxeseni R t z b .

Bosrychus saxeseni R a t z .

Xyleborus dohrni W o l l .

(Coleoptera - Scolytidae)

X. saxeseni je svakako najmanji sipac drvenar, dužina tela mužjaka je oko 1,8 mm, a ženki do 2,3 mm. Ženke su mrkocrne i sjajne a mužaci nešto svetlijе boje sa žutim pipcima i nogama.

Dosta je rasprostranjena vrsta na svim kontinentima i napada sve drvenaste biljke fiziološki oslabele, kao i sveže posećeno drvo.

Oštećenja od ovog sipeca su poznata kao „familijarni” ili „plitičasti” tip hodnika. Ženke pri izgradnji hodnika na pojedinim mestima polažu više jaja iz kojih ispile larve, grade zajedničke hodnike u mekom delu goda. Kao takvi, predstavljaju plitičasta proširenja na materinskim hodnicima, što znači da u izgradnji hodničkog sistema učestvuju i larve. Ova proširenja (larveni hodnici) često se u drvetu spajaju, tako da ukupna „plitica” može imati površinu i 20 cm². Do ovoga dolazi u slučajevima prenamnoženja i izgradnje više ubušnih hodnika u neposrednoj blizini.

Urocerus augur Kgl.

Urocerus phantoma F.

U. tardigradis Ceder.

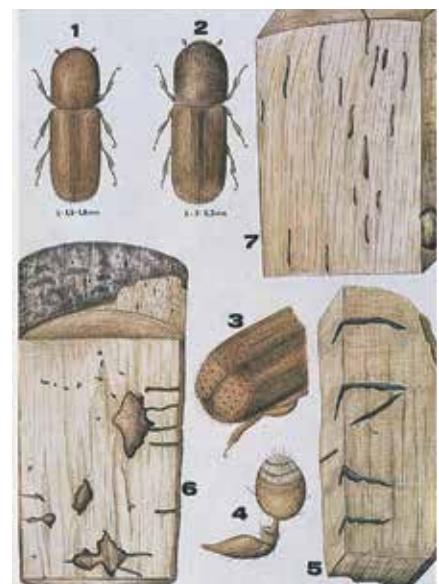
(Hymenoptera - Siricidae)

U. augur je osa drvenarica manjih dimenzija. Slična je velikoj osi drvenarici (*U. gigas*), izuzimajući crnu poprečnu prugu na početku žutog zadnjeg dela trbuha.

Xyleborus dryographus R t z b .

1 - imago, 2 - 5 - poprečni presek hodnika

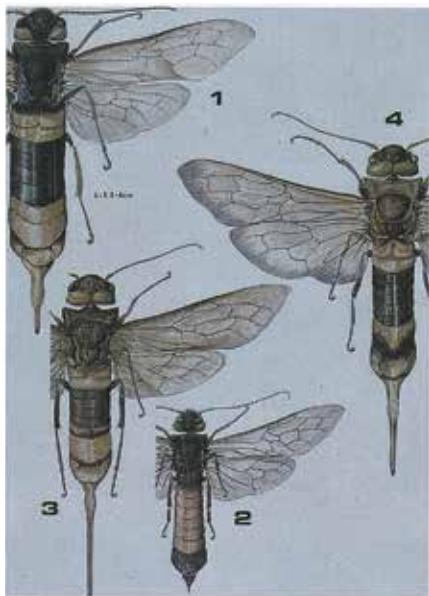

Xyleborus saxesenis R t z b . - mali drvenar
1-2 imago (mužjak i ženka), 3 obronak na pokriocima,
4 - glavica pipka, 5-7 presek kroz materinske hodnike,
6 - zajednički (familijarni) larveni hodnici

U. phantoma, takođe, dosta podseća na veliku osu drvenaricu, ali je znatno manja (15-30 mm). Ove vrste napadaju četinarsko sveže posećeno drvo.

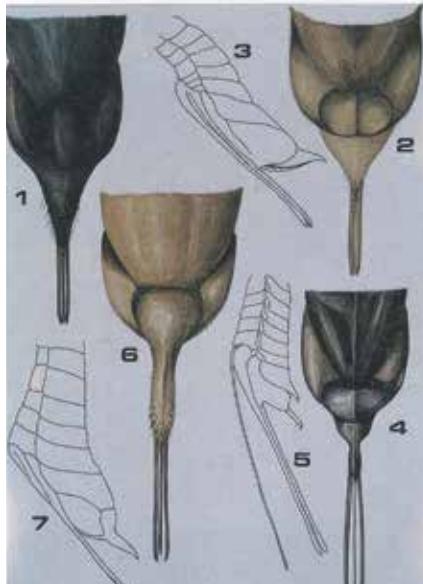
Knjigu ŠTETNI INSEKTI DRVETA, u spomen Branku Užičaninu, dr Mihailo Petrović je objavio 1996. godine. Od pokojnog profesora sam dobio tri primerka ove knjige i slobodu da iz nje objavljujem tekstove i ilustracije, koje je inače impresivno uradio Branko Užičanin. Neke delove ove knjige sam, pre petnaestak godina, objavljivao kao urednik revije ŠUME, a sada je namera naše redakcije da je, bez redakcijskih intervencija, u kontinuitetu objavimo uvereni da će nam, ali prvenstveno autorima, biti zahvalni svi oni koji interesuju problemi zaštite, trajnosti i čuvanja drveta kao sirovine i raznih drvenih proizvoda.

D. Blagojević

Siricidae - ose drvenarice

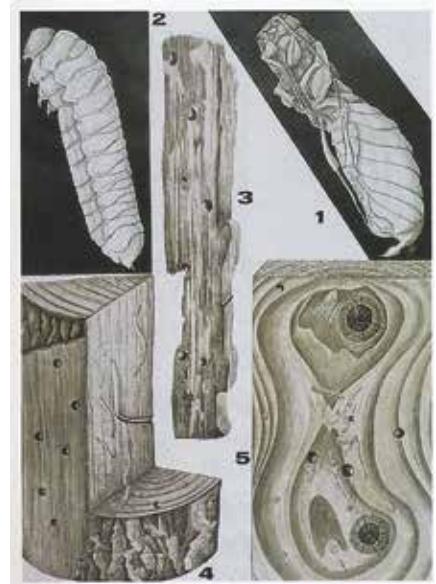
1 i 2 - *Urocerus gigas* L. velika osa drvenarica ženka i mužjak, 3 - *Urocerus augur* Kl g. imago (ženka),
Urocerus phantom F. - imago (ženka)

Siricidae - ose drvenarice

Tipovi legalica sa kanijama kod pojedinih vrsta

1 - *Sirex juvencus* L., 2 i 3 - *Tremex fuscicornis* F.
 4 i 5 - *Xeris spectrum* L., 6 i 7 - *Urocerus*: gigas L.

Sirex juvencus L.

1 - lutka, 2 - larva, 4 - izletni otvor imaga.

Urocerus gigas L.

3 - izletni otvor imaga, 5 - preseci kroz larvne hodnike

Kao i kod velike ose, dužina tela malih osa drvenarica je različita (15-30 mm).

Larve obe vrste imaju cilindrično telo sa hitiniziranim trnolikim izraštajima na kraju tela. Obe vrste su dosta rasprostranjene. U našoj zemlji se mogu naći u skoro svim četinarskim sastojinama, naročito u vreme seče stabala kada ženke privučene mirisom smole, polažu jaja u trupce.

Hodnici larava su okrugli i ispunjeni crvotočcima. Sveži se teško zapažaju a kasnije mnogo lakše, jer se oko hodnika javlja trulež koju izaziva simbiontska gljiva. Starije larve, ipak, mogu završiti razviće u suvom drvetu, a izletni otvor imaga predstavlja značajna oštećenja na finalnim proizvodima. Suzbijanje ovih vrsta je dosta teško i jedina efikasna mera je tretiranje drveta hemijskim sredstvima pri seći.

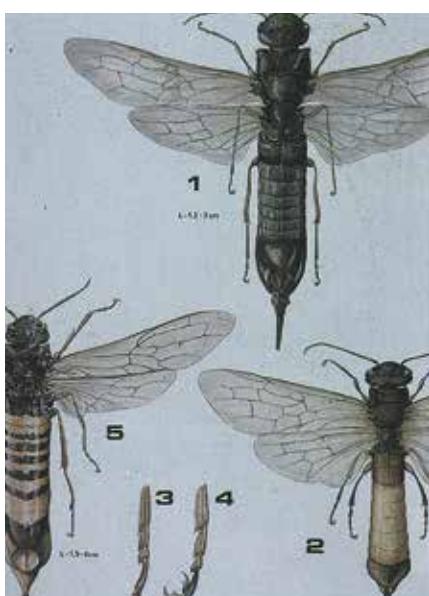
Tremex fuscicornis F.

(Hymenoptera - Siricidae)

Ova vrsta je najčešća iz roda *Tremex*. Odrasli insekti imaju crnu glavu i grudi. Najveći deo trbuha je žut sa više mrkih poprečnih pruga od kojih je poslednja najšira.

Dužina tela imaga je 20-35 mm.

Za razliku od drugih ova vrsta napada liščarsko drvo.

Siricidae - ose drvenarice

1 - 2 - *Sirex juvencus* L. - imago (ženka i mužjak)
 3 - stopala s kandžama,
 4 - *Sirex juvencus* var. *noctilio* - stopalo sa kandžom,
 5 - *Tremex fuscicornis* F. - imago (ženka)

PIŠE: dr Igor Džinčić, docent

Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet

Delatnosti Zavoda za kontrolu kvaliteta nameštaja koje su sve do prošle godine bile u drugom planu, u 2015. postaju sve traženije. Rad na razvoju prototipova i periodična kontrola kvaliteta nameštaja sve više dobijaju na značaju. Povećanjem zahteva koji se postavljaju pred domaće proizvođače nameštaja, koji su izvozno orijentisani, dovode do promena u vrstama usluga koje se traže od Zavoda. Kratak rok za izradu prototipova i sve manji profit uz povećanje serije doveli su proizvođače u poziciju da je izrada prototipova jako otežana pored aktivnosti u redovnoj proizvodnji. Novonastala mala i srednja preduzeća u svom sastavu najčešće nemaju radionice za razvoj prototipova u kojima bi se, pored izrade šablona i pribora za potrebe redovne proizvodnje, razrađivali i novi proizvodi. Suočeni sa ovakvom situacijom proizvođači se okreću instituciji sa 40 godina tradicije i iskustva.

Sa tradicijom od skoro četiri decenije Zavod za kontrolu kvaliteta nameštaja Šumarskog fakulteta jedna je od najstarijih ustanova u Evropi koja pruža usluge kontro-

Kontrola kvaliteta nameštaja novi zahtevi tržišta

lisanja kvaliteta nameštaja. Pored rada na neprekidnom unapređenju proizvoda finalne prerade drveta i delova za nameštaj, aktivnosti Zavoda su usmerene i na saradnji sa proizvođačima nameštaja u fazi razvoja proizvoda i kontroli kvaliteta u procesu proizvodnje. Neprekidnim usavršavanjem, 2002. godine, prerasta u kontrolnu organizaciju akreditovanu kod Akreditacionog tela Srbije (ATS) prema standardu SRPS ISO IEC 17020. Od 2009. godine Zavod raspolaže sa najsvremenijom numeričkom opremom za kontrolisanje kvaliteta nameštaja. Nabavkom nove opreme povećane su mogućnosti kontrolisanja kao i kapacitet ispitivanja.

Tehnička dokumentacija koju proizvođači dobijaju od svojih inostranih partnera neretko je veoma oskudna i najčešće se sastoji samo od fotografije i gabaritnih dimenzija proizvoda. U slučaju da prototip ne mogu samostalno da razviju u potpunosti, proizvođači najčešće kupuju konkurenčki proizvod koji je po obliku i dimenzijama sličan ponuđenom i pokušavaju da ga prilagode sopstvenim potrebama. Ovakav pristup dovodi do velikog broja proizvoda koji su slični po obliku, dimenzijama i konstruktivnim rešenjima. U tom procesu prilagođavanja konstrukcije proizvodnim mogućnostima, najčešće se ne vodi računa o iskorишćenjima materijala, tako da se na kraju uglavnom dolazi do kalkulacije koja za rezultat ima od-

bacivanje poslovne ponude usled niske zarade. Međutim, drugačijim pristupom, uštete koje se mogu postići idu i do nekoliko evra po jedinici proizvoda u zavisnosti od vrste nameštaja.

Niska ponuđena cena proizvoda obično je povezana sa velikom serijom. Velikoserijska proizvodnja na zastareloj tehnologiji i sa nekvalifikovanom radnom snagom obično rezultuje velikim oscilacijama u kvalitetu proizvoda. Druga aktivnost Zavoda koja je postala veoma tražena u proteklom periodu je kontrola kvaliteta u procesu proizvodnje. Ovim vidom kontrole proizvođači sa jedne strane obezbeđuju stalni nivo kvaliteta proizvoda, dok se druge strane radna snaga obučava da vodi računa o izlaznim parametrima kvaliteta koji se najčešće svode na periodično podešavanje mašina u fazi rada.

Smanjena kupovna moć potrošača na domaćem tržištu sve više opredeljuje proizvođače da stabilno tržište obezbede sklapanjem ugovora sa inostranim partnerom. Nemogućnost izrade prototipa uz prilagođavanje tehnologije zahtevima ponude uglavnom dovodi do gubitka šanse za sklapanje ugovora. Iako, na prvi pogled, ovakva situacija ne izgleda baš najperspektivnije, dovela je do ponovne saradnje proizvođača i visokoškolskih institucija, što predstavlja siguran korak ka daljem razvoju domaćih proizvodnih kapaciteta. ■

Od fotografije, preko kontrolisanja do prototipa

DOO JUGOINSPEKT-NOVI SAD

PREDUZEĆE ZA KONTROLU KVALITETA I KVANTITETA ROBE I USLUGA

Novi Sad, Dunavska 23/1

tel: +381 21 422 733 fax: +381 21 6611 822

e-mail: drvo@juins.rs, www.juins.rs

Kontrolisanje nameštaja

i kontrolisanje proizvoda u skladu sa evropskim i nacionalnim standardima u akreditovanoj kontrolnoj organizaciji prema standardu SRPS ISO/IEC 17020:2002

Atestiranje, laboratorijsko ispitivanje, kontrolisanje i ispitivanje kvaliteta:

- podnih obloga-parketa
- vlažnosti cementne košuljice i nadzor pri ugradnji drvenih podova
- sirovina poluproizvoda i gotovih proizvoda od drveta
- stručna pomoć pri rešavanju reklamacija ugovorenih sirovina i gotovih proizvoda

Procesna kontrolisanja:

- kontrolisanje ulazne, međufazne i završne kontrole u procesima proizvodnje
  - stručna pomoć pri projektovanju pilana
  - stručna pomoć pri procesu sušenja drveta
- DOO JUGOINSPEKT-NOVI SAD je sertifikovan prema SRPS ISO 9001:2008

BRZI EKSERI SRBIJE

KLAMEKS d.o.o. Vranje, Srbija
Neradovac bb

Tel: +381 (0)17 44 33 10

Fax: +381 (0)17 44 33 11

www.klameks.rs, e-mail: info@klameks.rs

KLAMERICE

Za sve vrste pneumatskih električnih i mehaničkih alata

SIK d.o.o. Vranje, Srbija

tel: 017 44 33 00, 017 44 33 01, fax: 017 44 33 02

www.sik.rs, e-mail: info@sik.rs

Primena drveta

PIŠE: Aleksandra Burda

Savremena arhitektonska rešenja teže ispunjavanju sve većih zahteva koji se na među u pogledu komfora korisnika prostora. Jedan od njih je akustički, koji predstavlja kompromis između namene prostora i upotrebljenih materijala za izgradnju i enterijer objekta.

Drvno se kroz istoriju koristilo u enterijera sa prevashodno estetskom funkcijom, ali se zbog svojih mogućnosti primene znatno proširilo i u domen postizanja akustičkog komfora. Postalo je sredstvo pomoću kog je moguće realizovati specifična enterijerska rešenja, ali efikasnije u postizanju estetike elemenata enterijera nego u svrhu zvučne zaštite i akustičkog kvaliteta prostora. Razlog za to je priroda kretanja zvučne energije i različite pojave koje se javljaju pri kretanju, a uticu na zvučnu zaštitu i akustički kvalitet prostora.

Arhitektonска akustika je oblast između akustike kao fizičke nauke i arhitektonskog projektovanja koja se može definisati kao akustički kvalitet građevinskih objekata. Kvalitet čovekovog okruženja podrazumeva i akustičku dimenziju koja je određena čovekovim sluhom i estetskim zahtevima prostora.

Zahtevi arhitektonske akustike su postavljeni na osnovu dosadašnjeg iskustva u graditeljstvu, zahteva čovečjeg sluha i naučnih znanja o zvuku. Sa stanovišta akustičkog dela arhitektonskog projekta, rešenje treba da zadovolji određeni **akustički komfor**. Standard koji definiše akustički komfor - SRPS ISO 6242-3 je u skladu sa stranim standardima i važeći je u našoj zemlji. Zahteve korisnika opisuje akustičkim uslovima koji je potrebno ispuniti u projektovanju objekata, a odnose se na:

1. obezbeđivanje zadovoljavajuće **zvučne zaštite** u zgradi i van nje;

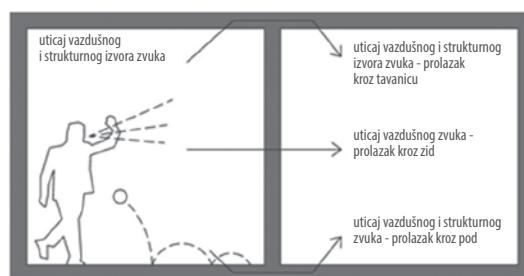
2. obezbeđivanje zadovoljavajućeg nivoa privatnosti u zgradi, odnosno sprečavanje preslušavanja iz prostorije u prostoriju;

Savremena arhitektonska akustička rešenja predstavljaju kompromis između namene prostora i upotrebljenih materijala za izgradnju i enterijer objekta.

3. obezbeđivanje zadovoljavajućeg **akustičkog kvaliteta**.

Akustički komfor predstavlja optimalne uslove za obavljanje aktivnosti korisnika prostora određene namene. Za svaki prostor postoji niz zahteva koje treba ispoštovati tako da se omogući kvalitetan boravak i rad korisnika, a to se postiže odgovarajućom zvučnom zaštitom planiranom u okviru projektantskog rešenja objekta. Akustički komfor se u prve dve stavke standarda SRPS ISO 6242-3 odnosi na funkciju zaštite od zvuka – u širem smislu na zaštitu od spoljne buke van objekta i užem smislu na zaštitu od buke između prostornih jedinica u okviru objekta, odnosno očuvanju privatnosti stambene ili poslovne jedinice. U trećoj stavci se akustički komfor odnosi na podešavanje zvuka u prostorima tako da se postigne zahtevani nivo **akustičkog kvaliteta** i najbolji primer za to su koncertne dvorane, sale za slušanje, učionice, studiji za snimanje zvuka. Podešavanje akustičkog kvaliteta u tom smislu se ogleda u kontekstu prime ne fizičkih prepreka, panela, specijalnih konstrukcija različitih materijalizacija u prostoru, kako bi se određeni parametri fizičkih pojava prostiranja zvuka naglasili ili umanjili – upijao zvuk na određenim frekvencijama, na drugim pojačavao, smanjivao echo, reflektovao zvuk u određenom pravcu, itd.

Zvučna energija može postojati u svim sredinama. Čovek je osjetljiv na delovanje te energije u vazduhu, ali ona postoji i u građevinskim materijalima. U građevinskoj fizi ci se zbog toga uvode pojmovi **vazdušnog i struktturnog zvuka**, pri čemu strukturalni zvuk nastaje direktno pobudom čvrstog materijala, odnosno strukture objekta, a vazdušni zvuk nastaje u vazduhu (*slika 1*).

Slika 1. Uticaji vazdušnog i struktturnog zvuka
(izvor: http://continuingeducation.construction.com/article_print.php?L=140&C=958)

Zvučna zaštita se ogleda u specifičnom geometrijskom i proporcionalnom valorizovanju prostora, tako da se postigne odgovarajući nivo privatnosti. Za svaki tip prostorija i njihovu namenu postoje konkretni parametri koje treba implementirati u prostorno rešenje. Primer je određivanje lokacije stambenog objekta u zoni gradskog jezgra gde će se lakše postići optimalna zvučna zaštita u objektu od spoljne buke, zatim razdvajanje prostorija u objektu u kojima je visok nivo buke od onih u kojima se zahteva nizak nivo i materijalizacija prostorija.

Najvažniju ulogu u akustičkom tretmanu prostora imaju gabarit prostora, geometrija prostora, konstruktivni elementi i primena materijala kojima će se tretirati granične površine (pod, plafon i zidovi) prostorije koju je potrebno dodatno zvučno izolovati. Ostvarivanje većih vrednosti izolacionih moci pregrada između dve prostorije je nemoguće postići materijalima koji su vrlo lagani – tanji paneli, premazi, folije i slično. Potrebno je povećati debljinu pregrade, što utiče na konačne dimenzije prostorije i to treba uzeti u obzir u početnoj fazi projektovanja. Pored mase pregrade, dobru izolacionu moć je moguće postići i diskontinuitetom pregrade, odnosno razlika u gustinama materijala od kojih su pregrade sačinjene i gustine vazduha ili konstruktivnog elementa kroz koji

Slika 2. Reljef od masiva drveta, sastavljen iz letvica

u arhitektonskoj akustici

se zvuk kreće. **Stvaranje diskontinuiteta** je jedna od mera zvučne zaštite u objektima. U takvim slučajevima se primenjuju dilatacije u konstrukciji, odvajanje pregradnih zidova od tavanice, kao i upotreba materijala različitih gustina za zidove, tavanicu i pod prostorije, kako bi zvučna energija pri prolasku značajno više slabila.

Drvo i materijali od drveta se apliciraju na zidove, podove i plafone prostorije, u зависnosti od zahteva koji se pred njih postavlja, a oni direktno zavise od namene i različiti su za poslovne prostore, prostore za govor i slušanje i muzičko izvođenje, stambene objekte, itd.

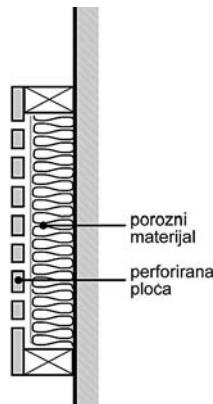
Puno drvo se najviše primjenju u konstruisanju difuzora. Forma difuzora zavisi od rezultata matematičke analize kretanja zvučnih talasa u prostoriji i merama koje će se primeniti kako bi se dostigao traženi akustički kvalitet. Difuzori su obično sastavljeni iz pojedinačnih elemenata čije dimenzije su definisane na opisani način, a grupisane su tako da ispune cilj uniformne difuzne raspodele zvuka po prostoru. Takav reljef se najlakše i najpreciznije formira od drvenih letvica koje se sekut i oblikuju prema dobijenom proračunu. (Slika 2) Ovakvi reljefi se primenjuju u salama za slušanje muzike i studijima za snimanje muzike (Slika 3), sa ciljem povećanja kvaliteta zvučne slike koji se ostvaruje.

Ploče koje se najčešće koriste u zvučnoj zaštiti i arhitektonskoj akustici prostorija su: **furnirske (šper) ploče, ploče vlaknatice i**

Slika 3. Studio za snimanje sa primenjenim difuzorima

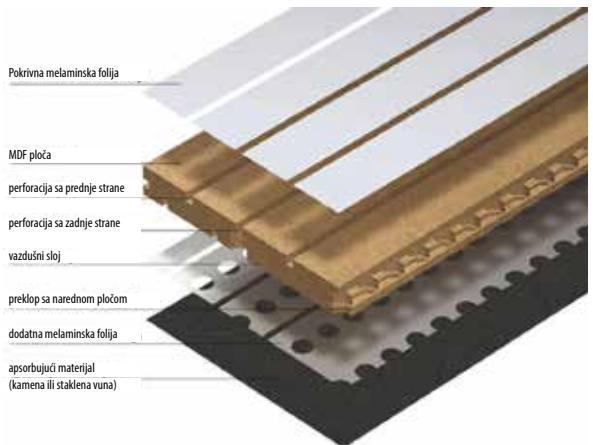
ploče iverice. Ploče se primenjuju u funkciji panelnog apsorbera koji ima funkciju upijanja i zadržavanja u svojoj strukturi jednog dela zvučne energije određene frekvencije. Konstrukcija panelnog apsorbera se sastoji iz drvene ili metalne potkonstrukcije, ploče koja je obično perforirana i poroznog mate-

Slika 4. (gore). Konstrukcija panelnog apsorbera

Slika 5. Parklex 500 Acoustics

Slika 6. (desno) Topakustik ploča kompanije Fantoni Group
(izvor: www.fantoni.it/en/acoustic_paneling.html)

rijala koji se postavlja iza perforirane ploče (slika 4).

Furnirske ploče i ploče vlaknatice se mogu oplemenjavati furnirima ili oblagati folijama u cilju poboljšanja estetskih svojstava. Mogu se perforirati, kako bi se dobili prorez različitih oblika u cilju formiranja rezonatora, savijati za formiranje različitih zakriviljivih oblika. Namenski dizajnirana šperploča za akustički tretman je Parklex 500 Acoustics (slika 5).

Kompanija Fantoni Group iz Italije u svom proizvodnom assortimanu ima perforiranu MDF ploču Topakustik. Ove ploče se koriste za sportske dvorane, poslovne prostore, javne objekte. Oblažu se dekorativnim melaminskim folijama, debljine su 16 mm, a gustine 760 kg/m^3 . Specifično formiranje perforacija sa obe strane ploče, lica i naličja, daje kvalitet pločama sa stanovišta akustičke obrade, a za to je zaslužna struktura materijala, tehnologija izrade, ekonomičnost i velike mogućnosti primene proizvoda za različite situacije (slika 6).

Pored mogućnosti postavljanja na zidove, ploče se mogu koristiti i za spuštenе plafone, čija su potkonstrukcija standardni nosači koji se šrafe u noseću međuspratnu konstrukciju i metalne šine za koje se šrafe MDF ploče.

Slika 7. Ploča iverica sa elastomerom
penom kompanije Collecta, Deckfon 37 T
(izvor: www.archiexpo.com/prod/collecta/chipboard-sound-absorption-panels-69733-1492493.html#product-item_1492511)

U enterijerskoj obradi prostora, u svrhu zvučne zaštite, pored MDF ploča, koriste se i ploče iverice, čija je tehnologija proizvodnje različita u odnosu na ploče vlaknatice. Kompanija Collecta sadrži proizvodni program u čijem sastavu su ploče iverice ili vlaknatice sa mekanim slojem od elastomerne pene što zajedno formira sendvič panel (slika 7).

Ploča iverica u navedenom primeru se koristi kao jedan od slojeva poda; postavlja se preko međuspratne konstrukcije i svojom strukturom sprečava širenje udarnog zvuka kroz pod. Elastičan sloj i ploča iverica formiraju sendvič panel koji vrši ulogu apsorbera zvučne energije nastale strukturnim udarom o pod. ■

U carstvu drveta: JOGA

PIŠE: mr Mare Janakova Grujić,
istoričar umetnosti

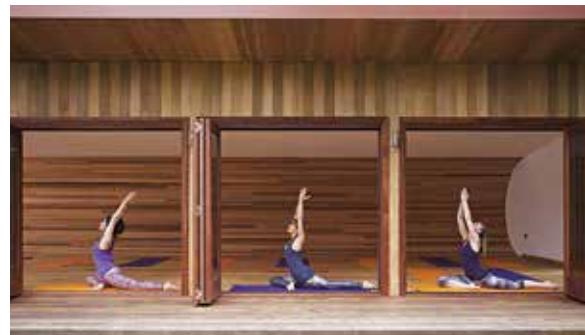
Kedar (*Cedrus*) je rod četinara iz familije borova (*Pinaceae*). Obuhvata dve vrste, rasprostranjene u visokoplaninskim oblastima Mediterana i zapadnih padina Himalaja. To je visoko zimzeleno drvo, sa širokom i nepravilnom krošnjom kod starijih stabala. Kao drvena građa predstavlja materijal koji je lak i izuzetno trajan, sa visokim stepenom vodootpornosti i baktericidne uloge. U Starom Egiptu, kedrova smola bila je jedan od najvažnijih sastojaka balzama za mumificiranje. Zahvaljujući kedrovom ulju, sve do danas su se sačuvali neprocenjiv egipatski papirusi. Feničani su od kedra gradili galije, a i Asirci su ga takođe koristili.

Zanimljiv i veoma nesvakidašnji po produkciji, arhitektonski studio iz Velike Britanije „Blue Forest“, projektovao je krajnje inspirativan objekat specifične namene – Joga studio. Objekat je smešten u Sariju, seocetu na jugo-istoku Engleske. Već sam naziv klijenta („Treehouse Yoga Studio“) ukazuje na njegovu orientaciju i ideje-vodilje, a slučajno ili ne, to je u potpunosti korespondiralo sa filozofijom projektanta.

Lokacija za izgradnju objekta učinila se kao idealno mesto – mirno, okruženo zelenilom, u srcu prirode i šumskih vrtova, spremno da čoveku pruži sve što mu je potrebno da bi postigao jedinstvo tela, uma i duše. Objekat je projektovan skladno i harmonično sa ambijentom, sledeći organske oblike prisutne *in situ*, i zadatu konfiguraciju terena. Tako je dobijena forma izduženog kvadra sa dramatično zakrivenim začeljem. Sfera kao oblik poziva na mir, pomirenje, ravnotežu, jer prodirući u prostor ona to čini nemetljivo i neagresivno. Spoljašnjost objekta materijalizovana je u kedrovini. Kedar je prisutan u formi šindre i linijske obloge od lajsni. Petu fasadu čini živi „zeleni krov“, koji zajedno sa širokim partijama kedrovine najprisnije integriše zgradu u ambijent, ostajući pri tome jasno građeni antropogeni prostor savremenih stilskih određenja.

Veliki prozori i veranda izvedena celom dužinom objekta pozivaju korisnike i posetioce zgrade da komuniciraju sa svojom okolinom. Nekoliko setova velikih kliznih vrata omogućavaju ne samo vizuelni, već i fizički kontakt sa spoljašnjosti. Zahvaljujući njima prostor je okidan prirodnom svetlošću, a tokom letnjih meseci i potpune otvorenosti zgrade meditiranje vežbača upotpunjava prirodan povetarac iz šume. Veranda, koja okružuje strukturu objekta sa tri strane, poseduje pod urađen u specijalnoj tehnologiji keboni drveta. Ova tehnologija omogućava da obično drvo dobije karakteristike i prednosti tropskih tvrdih vrsta, čime se na najbolji mogući način čuva tradicija gradnje od lokalnih materijala.

Enterijer je dizajniran tako da bude miran i funkcionalno efikasan. Unutrašnjost studija obložena je kombinacijom obloga od kedrovine i malternih partija. Kontrast između bele, neutralne površine i toplih, likovno izražajnih drvenih sekvenci stvara neophodan estetski diverzitet i pojačava vizuelno dejstvo prostora na posmatrača. Zalučeni zadnji zid prostorije predstavlja epicenter prostora. Prirodnost koja iz njega izvire, pojačana nepriskosnovnom terapijskom ulogom prirodne svetlosti i vazduha, kao i impresivnim, nesputanim vizurama na šumu i obližnje jezero, povećavaju spokoj i har-

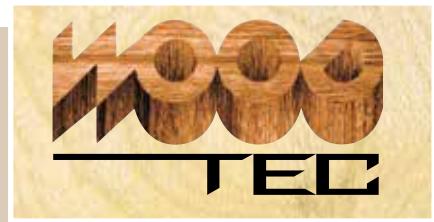

moniju koju postižu vežbači. Raskošan svetli kedrov parkeet čini savršenu fizičku platformu za odvijanje joge.

No, uprkos svojoj prozračnosti, ovo otvoreno i mirno mesto je vrlo energetski efikasno i ekološki održivo. Njegov dizajn spaja odličnu klimatsku homogenost (vazdušna nepropustljivost kada su svi otvorci zatvoreni) sa visokim standardima izolacije i nisko-energetskom potrošnjom. ■

WOOD-TEC sajam drvne industrije 14. put otvara svoja vrata posetiocima Wood-Tec 2015, Brno

Sve je spremno za 14. po redu WOOD-TEC sajam drvne industrije, koji će se održati od 20. do 23. oktobra u Brnu.

WOOD-TEC je postao jedan od vodećih sajmova u centralnoj i istočnoj Evropi, dok je u Češkoj i Slovačkoj postao glavna platforma za profesionalce iz oblasti obrade drveta.

WOOD-TEC predstavlja šansu za firme iz oblasti obrade drveta da prezentuju nove tehnologije, mašine, alate i proizvode, kao i mogućnost da se susretnu sa profesionalcima u ovoj oblasti.

Svaki WOOD-TEC sajam poseti preko 15000 posetilaca koji većinom dolaze iz Češke i Slovačke.

Ovogodišnji WOOD-TEC se održava u najmodernijem delu sajamskog centra u Brnu. Novina ove godine na WOOD-TEC-u je i nova prezentacija, informativni projekat, za izlagače i posetioce pod nazivom WOOD-TEC ARENA. Ovo je sasvim nova platforma koja daje mogućnost izlagačima da prezentuju nove proizvode i usluge. Poslednja, ali ne i najmanje važna novina je i organizacija sajstana i pres konferencija kao i seminara i predavanja. Na kraju sajma nas očekuje i dodela nagrada najboljim izlagačima.

Opsirnije o sajmu možete pročitati na: www.wood-tec.cz, gde postoji mogućnost i on-line kupovine karata.

PIŠE: *Isidora Gordić*

Savremena arhitektura je, moglo bi se bez ustezanja reći, sve okrenutija energetski efikasnim objektima. Sve razvijenija ekološka, ali i ekonomska svest čine da nastaju istinska građevinska remek-dela koja pomeraju granice i idu ka sve većoj samoodrživosti. Ipak, u želji da se smanji potrošnja energije kako za zagrevanje objekata, tako i za njihovo hlađenje, može se desiti da se objekti ponekad gotovo hermetički zatvore što može izazvati niz problema. Da bi se to sprečilo, jedan od načina je da se na objekat postave ventilirajuće fasade.

U ventilirajuće fasade, u principu, spadaju sve nekontaktne fasade i one su bez izuzetka nepovidne. Mogu se izrađivati od najrazličitijih materijala – aluminijumskih kompozitnih panela, cementnih ploča, mermera, granita, granitne keramike, WPC-a, drveta i drugih materijala. Ono što je specifičnost ovog tipa fasada jeste postojanje vazdušnog prostora između termoizolacije koja se nalazi na zidu objekta i fasadne obloge. Upravo taj vazdušni prostor ima ključnu ulogu do datnog izloatora i preko njega se isušuje kapilarna vлага koja se stvara usled temperaturnih razlika. Objekti koji imaju ovaj tip fasade su omotani slojem termoizolacije koja smanjuje termičke razlike na zidnoj strukturi i time se postiže da temperatura zidova bude približna temperaturi vazduha prostorija u enterijeru te se na taj način postiže viši kvalitet stambenog komfora u samom objektu.

Tokom leta sistem vrlo lagano akumulira toplotu jer se termički talas u unutrašnjost objekta prenosi ublažen i time se značajno smanjuje direktno dejstvo sunčevih zraka. Vazdušni prostor između termoizolacije i završne obloge predstavlja prirodnu ventilaciju i veoma je značajan tokom vrelih letnjih meseci kada se spoljni zaštitni zid zagревa usled čega dolazi do promene gustine vazdušnog sloja i zagrevanja u šupljini u odnosu na vazduh u okolini. Ovako zagrejan unutrašnji vazduh stvara „efekat dimnjaka“, kreće nagore i kroz ventilacione otvore izlazi napolje i smanjuje zagrevanje objekta stalnim kretanjem odozdo nagore. Zimi ovog efekta nema, tako da nema ni značajnijeg kretanja vazduha.

Da kuća diše drvene ventilirajuće fasade

Kada je reč o izboru materijala za fasadne elemente svakako treba voditi računa o podneblju tj. klimatskim uslovima, nameni objekta, ali o ekološkoj i estetskoj dimenziji. Materijal koji opstaje svuda i uklapa se, poput džinsa, u svakojake stilске kombinacije, zadovoljavajući i najprobirljivije ukuse, a zadržavajući, pri tom, lepotu i unikatnost prirodnog materijala izuzetnih ekoloških i fizičko-tehničkih svojstava neсumnjivo je – drvo i sa njim na fasadi kuća će zasigurno „prodisati“.

O čemu treba voditi računa pri izboru odgovarajućih drvenih fasadnih elemenata?

Najpre se treba odlučiti za odgovarajuću vrstu drveta. Da bi se drvo koristilo za fasadne elemente najvažnije je da bude stabilno, odnosno, mora biti izdržljivo na temperaturne razlike i sve vrste uvanja, savijanja i skupljanja, i mora se jednostavno održavati – dakle, mora biti kvalitetno. Drveni fasadni elementi se u Evropi uglavnom izrađuju od ariša, smreke, bora, tise, jеле, a sve se više koriste i zapadni crveni kedar, meranti, ipe i tikovina. U poslednje vreme primetan je rast upotrebe termički obrađenog drveta i za fasade. Razlog za češće korišćenje termo-drveta leži u njegovom produženom veku trajanja jer se izlaganjem visokim temperaturama hemiceluloze u njemu razlažu, a one su glavni izvor hrane mikroorganizmima koji izazivaju truljenje i raspadanje drveta. Pored toga, termički obrađeno drvo je i stabilnije od neobrađenog jer manje ispušta i veže vlagu, a ujedno se iz njega termo-tretiranjem odstranjuje smola i povećava gustina za oko 10%.

Toplotna izolacija je efikasna, a fasadni elementi zadržavaju 90% atmosferske vode. Kondenzovana vлага unutar zidova brzo isparava kroz sistem ventilacije.

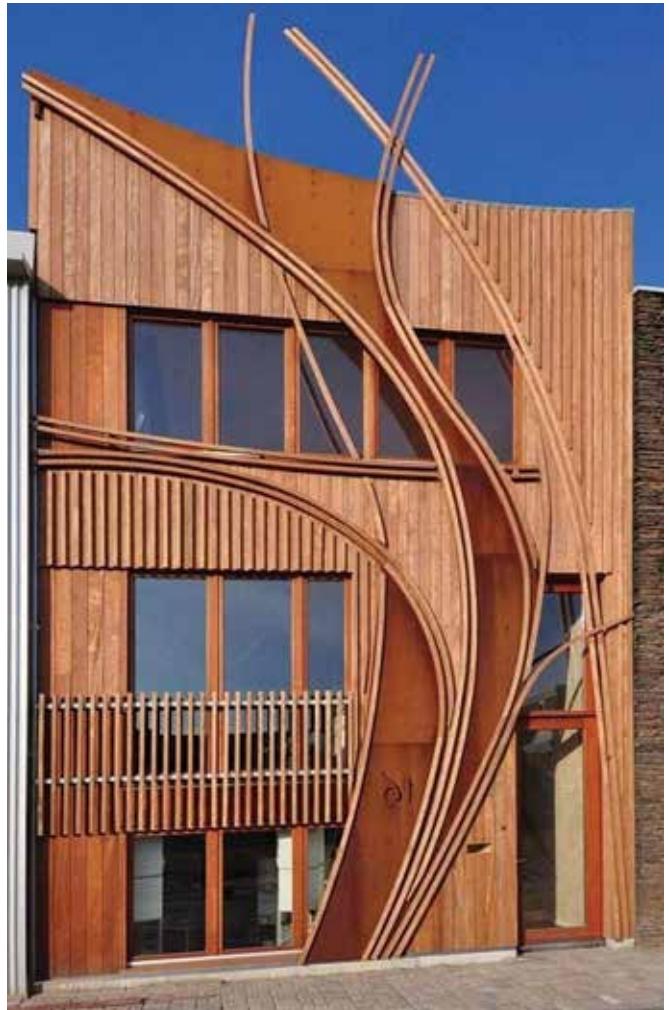
Kada je reč o izboru materijala za fasadne elemente svakako treba voditi računa o klimatskim uslovima, nameni objekta, ali o ekološkoj i estetskoj dimenziji. Materijal koji opstaje svuda i uklapa se, poput džinsa, u svakojake stilske kombinacije, zadovoljavajući i najprobirljivije ukuse i zadržavajući lepotu i unikatnost prirodnog materijala izuzetnih ekoloških i fizičko-tehničkih svojstava nesumnjivo je – **drvo**.

Kada je reč o selekciji drveta, svakako bi trebalo da ona bude što bolja, ne samo zbog ukupnog estetskog utiska već i zbog dugovečnosti fasade. Rupe od čvorova su nedopustive.

Kako zaštитiti drvo?

Ne sme se izgubiti iz vida činjenica da je drvo prirodni materijal koji svoj život nastavlja na objektu pa se mora posvetiti pažnja i njegovoj zaštiti da bi što duže trajalo i bilo lepo. Atmosferske (ne)prilike kao što su kiša, sneg, mraz, vetar, UV zračenje, smog... itekako utiču na sve fasade, pa i drvene, s tim da drvetu dodatno prete i različiti insekti i mikroorganizmi. Drvo pod dejstvom atmosferealija i mikroorganizama menja svoj izgled i postepeno dobija sivkastu patinu, a moguće je da pod dejstvom vlage dođe do truljenja ili pucanja. Zbog svega navedenog, drvo treba zaštитiti.

Na tržištu se može naći više različitih premaza za zaštitu drvena. Za drvene fasade odlične rezultate daje tikovo ulje (potrebno je češće obnavljanje nanosa, na svake dve godine), ali se preporučuju i lazuri na vodenoj bazi sa kojima drvo i dalje može da prima i odaže vlagu (obnavljanje na pet do deset godina). Trebalo bi izbegavati klasične lakove jer brzo pucaju i ljušte se, a sem toga, moraju se temeljno odstraniti pre ponovnog nanosa. U principu, što je premaz

neprovidniji, skraćuje se vreme između dva ciklusa održavanja. Drvo treba zaštiti pre montaže – ne samo da je jednostavnije nego je i delotvornije.

Izgled objekta

U zavisnosti od načina montaže drvenih fasadnih elemenata, ali i preseka i profila samog drvenog materijala zavisiće i konačan izgled objekta. Vertikalno montirani elementi od poda do plafona, izdužiće objekat, učiniće ga vizuelno vitkijim, dok će ga horizontalno postavljeni elementi učiniti širim, prostranjim. U zavisnosti od profila (skoro svaki proizvođač ima svoje) zavisiće i sistem montaže – pero-utor, sa preklapanjem, sa „zaključavanjem“ i sl. Za one koji vole „brvnarasti“

izgled, moguće je dobiti fasadne elemente sa zaobljenom spoljnom površinom.

Montaža drvenih fasadnih elemenata

Prilikom isporuke drvenih fasadnih elemenata treba najpre provjeriti da li su svi elementi isporučeni u skladu sa specifikacijom. Preporučuje se nabavka drveta koje je već osušeno i sušari. Odgovarajuće skladištenje do ugradnje je od krucijalnog značaja. Ukoliko je moguće, drvo bi trebalo skladištiti u natkrivenom prostoru, odignuto od poda, u horizontalnom položaju sa odgovarajućim razmacima da bi bilo omogućeno strujanje vazduha. Ukoliko se mora skladištiti na otvorenom, potrebno ga je zaštiti vodonepropusnim materijalima (npr. najlonom) i obavezno odignuti od zemlje i sa ostavljenim otvorima napred i nazad da bi moglo da „diše“.

Osnovni uslov da bi se kvalitetno postavila drvena fasada je da zid bude ravan. Isto tako, pored kvalitetnih fasadnih elemenata, jednako kvalitetna mora biti i potkonstrukcija, kako primarna, tako i sekundarna. Primarna drvena potkonstrukcija se montira vertikalno na zid. Idealno bi bilo da dimenzije budu 140x50 mm. Osnovo rastojanje između dva drvena nosača bi trebalo da bude između 400 i 600 mm. Između drvenih nosača postavlja se termoizolacija i uglavnom je to polu-tvrdo presovana kamena vuna. Debljina ploča kamene vune rešava se termičkim proračunom u okviru izvođačkog projekta i zavisi od klimatskih uslova i obaveze poštovanja energetske efikasnosti. Po potrebi se može postaviti i u dva sloja, unakrsno, da bi se izbegli termički mostovi. Preko termoizolacije se pričvršćuje paropropusna i vodonepropusna folija (tzv. NT folija). Ova folija je od izuzetne važnosti

jer omogućava propuštanje pare i isparavanje iz objekta, dok sa spoljne strane sprečava potencijalno kvašenje kamene vune. Izuzetno je trajna i postojava i tri temperature razlike od -40 do +80°C!

Na primarnu potkonstrukciju, postavlja se sekundarna, takođe drvena, čiji je zadatak da omogući vazdušni sloj debljine bar 400 mm i nesmetano vertikalno strujanje vazduha kako bi fasada mogla da obavlja svoju funkciju. Na sekundarnu potkonstrukciju montiraju se fasadni elementi počev odozdo naviše. Vijci moraju biti od nerđajućeg čelika i dovoljno dugački da bar 32 mm udru u potkonstrukciju. (Glava vijaka može biti reljefna kako bi se smanjila refleksija i kako bi bili što neprimetniji.) Prilikom montaže treba brižljivo voditi računa da se svuda ostvari što veća cirkulacija vazduha, uključujući i prostor oko prozora i vrata. Otvore za vazduh na kraju treba zaštiti odgovarajućom metalnom mrežicom za zaštitu od glodara i krupnih insekata, ali sa rasterom koji ne sme biti manji od 5 mm da bi vazduh ipak mogao da struji. Prilikom montaže, od vitalne je važnosti voditi računa da se vlaga izvede iz fasade, a oko prozora i vrata treba postaviti okapnice. Na kraju sve potencijalno problematične spojeve treba zaštiti visokokvalitetnim silikonom.

Kako se vidi iz svega navedenog, drvena ventilirajuća fasada predstavlja ozbiljnu investiciju. Zašto se onda ipak odlučiti za njih?

Navećemo samo nekoliko razloga, a ima ih mnogo više: smanjenje troškova za grejanje i hlađenje zbog korišćenja ovog tipa fasada vraća uložena sredstva za svega nekoliko godina. Zbog dugovečnosti fasade (ukoliko se pravilno i redovno održava) produžava se i osnovna vrednost samog objekta. Ove fasade bolje štite zidove objekta od smrzavanja i odleđivanja, a time se eliminiše stvaranje pukotina na spojevima i otpadanje maltera. Toplotna izolacija je efikasnija kad je suva, a fasadni elementi imaju ključnu ulogu jer zadržavaju 90% atmosferske vode, a kondenzovana vlaga unutar zidova brzo isparava kroz sistem ventilacije. Zvučna izolacija je značajno poboljšana. Drvene fasade pored toga pružaju i neograničene mogućnosti oblikovanja i završnog izgleda fasade. I na kraju, ali ne manje važno – izgledaju fenomenalno. ■

- Rezana sušena grada i elementi od bukve, hrasta, oraha, trešnje i legzotičnih vrsta drveta (zebrano, venge, tikovina)
- Termo tretirano drvo
- Parket i brodski podovi
- Različite vrste plemenitih furnira

Logistic department Jowat AG

Jowat

Klebstoffe

VRHUNSKI LEPKOVI
RENOMIRANOG
NEMAČKOG
PROIZVOĐAČA

- Lepkovi za kantovanje i oblaganje na bazi EVA, PO, APAO, PUR
- D2/D3/D4 lepkovi za drvo na bazi PVAc, EVA, UF, EPI za furniranje, podužno nastavljanje i laminaciju
- 1K i 2K PUR prepolimeri za samonoseće konstrukcije i sve druge vrste konstrukcionih lepljenja i laminacije
- 1K i 2K PUR disperzije za 3D laminaciju membranskim i vakuum presama

ANTIADHEZIVNE TEČNOSTI
ČETKE I TEČNOSTI ZA
POLIRANJE, ELEKTRONSKI
UREĐAJI ZA PRSKANJE

100% RIEPE Products
100% Quality Control

Velvet
doo

marketing · distribucija · tehnička podrška

Velvet doo · Vrbnička 1b · BEOGRAD
tel/fax. +381 11 351 43 93 · 358 31 35 · 305 68 29 · e-mail: office@velvet.co.rs

PIŠE: mr Mare Janakova Grujić,
istoričar umetnosti

Raskošna moderna rezidencija „Meadowview”, projektovana od strane engleskog arhitektonskog studija „Platform 5 Architects”, smeštena je na ivici živopisnog sela u istočnom delu Britanije, Bedfordširu. Ova ruralna sredina, poznata po svom intenzivnom ekonomskom razvitu, karakteristična je i po impresivnim pejzažima u kojima se smenjuju oranice i livade, krupno drveće i niske puzavice. Formu zdanja čine dva volumena. Prizemni kubus osmišljen je kao polu-transparentno postolje od stakla i belih zidanih partiјa. Drugi volumen je spratni, i naglašen je, osim svojim isturenim gabaritom, upečatljivom drvenom oblogom od pitomog kestena. Pitomi kesten je drvo poznato po svojoj čvrstoći i trajnosti, a klorit i dezen su mu izuzetno likovno prijatni. Ovakva koncepcija masa zaslužna je što se iz daljine čini da je kuća zapravo sagrađena u celini od drveta i da poput „kućice na drvetu” stoji na obližnjim stablima. Hortikulturno uređenje dvorišta predstavlja prelaz između agrikulturnog okruženja i domaće atmosfere stambenog objekta.

Objekat je u arhitektonsko-tehnološkom smislu koncipiran kao održiva eko-kuća. Pod time se podrazumevaju reciklaža, mehanička ventilacija (prirodna kli-

DRVO U MODERNOM DIZAJNU Kuća u Bedfordširu

matizacija sa povraćajem toplove) i korišćenje solarne energije. U dvorištu objekta zasnovana je proizvodnja voća i povrća u bio uslovima, čije količine treba da zadovolje potrebe kuće tokom cele letnje sezone.

U kontekstu enterijera prisutan je koncept pozicioniranja dnevnih prostorija tako da svaka ima svoj poseban, međusobno drugačiji odnos prema baštama i širem pejzažu. Širokim prozorskim otvorima nastojalo se da se izbrišu granice između spolja i unutra. Duboki ugradni balkon na kući ponaša se kao objektiv kamere, i budući da je postavljen na zapadnoj strani on svakog pridvečerja kadrira zalazak sunca iznad sela. Komunikaciona shema u objektu je krivudava, čime se stvara gradativni niz privatnih prostorija. Ulagani hol je posebno reprezentativan, i posetiocima nudi vizure pravo kroz kuću, prema paviljonu u zadnjem delu baštama. Krećući se dalje prizemljem, prostor se širi na monumentalnu dnevnu sobu dvostrukе spratne visine, koja se sagledava i sa galerije prvog sprata. Na galeriji, obloženoj u celini drvenim lajsnama koje u specifičnoj formi brisoje predstavljaju savremeni vid nekadašnje lamperije, smešten je radni deo vlasnika – studio. Niskim a širokim otvorom on poseduje vizuelno-akustičnu vezu sa dnevnom

sobom. Iz dnevne sobe lako se dospeva do posebnog, unutrašnjeg dvorišta – botaničke baštama, sa retkim biljnim vrstama koje su na taj način zaštićene od vетra i hladnoće.

U projektu objekta suvereno vlada moderni dizajn. Načelo minimalizma i *hi-tech*-a su postojeće ali ne i jedine stilske konotacije. Naime, uvođenjem drveta u enterijer postignut je nov, neuobičajeni kvalitativni pomak u stilu, likovnosti, koncepciji i

funkciji prostora. Drvo nije korišćeno samo kao element u materijalizaciji, već kao izravni faktor forme, kompozicije i estetike. Drvene partije na fasadi objekta krucijalno definišu ideju eksterijera (karakter „lebdeće“ kuće). U enterijeru drvetom se boji karakter prostorija, i funkcionalno determiniše nameina prostora (topla gama i tekstura drvene trapezijske garniture sa komodom izrazit je kontrast hladnoj oblozi od keramičkih pločica i *hi-tech* kuhinji; galerija na spratu izdvojena je u fluidnoj masi enterijera drvenim brisolejima; keramička podna obloga prizemlja odslikava javnu namenu etaže, dok je drvenom oblogom na spratu rezervisan privatni karakter). Takođe, gde god da su autori pribegli skulptoralizaciji u oblikovanju enterijera, upotrebljeni materijal je bilo drvo. U tom smislu stepenište u holu je posebno impresivno urađeno. Masivna drvena gazišta konzolno su ugrađena u zid, tako da stepenišna konstrukcija deluje kao da lebdi. Kada god je u enterijeru potcrtavana veza sa spojnošću, sa prirodom, to je činjeno kroz vizuelne prodore u ramovima od drvene stolarije. Na kraju, tu su i takvi kaprići, kao što je drvo u kupatilu, koji ruše sve dosadašnje dogme o tom materijalu.

**MAŠINE, ALATI I TEHNOLOGIJE
ZA OBRADU DRVETA**

Vakuum prese za furniranje WISCHT

Automatske kanterice sa i bez predfrezera VITAP

Univerzalne kanterice VITAP

Horizontalni formatizeri GRIGGIO

Viševrtnene bušilice VITAP

Kompleti alata sa prozore JV 78/88

xilia

Xilia d.o.o. - Beograd
tel. 011 219 8516, 022 349 254
mob. 063 213 549, 063 575 390
www.xilia.rs / info@xilia.rs

PRO-X BRONTO

Tanaska Rajića 25, 25 250 Odžaci, Srbija

KOMPLETNE LINIJE ZA PELETIRANJE MUNCH-GRANTECH

MEHANIČKE I EXTRUDER BRIKETIRKE

za drvo, biljne ostatke

Garancija, puštanje u rad, obuka, servis, rezervni delovi, tehnološka podrška

Tel/fax: +381 25 5 746 240, Mob. +381 65 205 60 20
stamenkovic@bronto.ua

DA LI ZA SEBE ŽELITE SAMO NAJBOLJE?

UDDEHOLM STRIP⁰⁰⁰

- ORIGINALNE TRAČNE TESTERE SVIH DIMENZIJA
- GATERSKE TESTERE
- KRUŽNE TESTERE
- IZRADA TRAČNIH I GATERSKIH TESTERA

ooo UDDEHOLM 000
MADE IN SWEDEN

Preko 300 godina tradicije u izradi čelika - garancija da ste izabrali najbolje

Ovlašćeni uvoznik i distributer za Srbiju, Crnu Goru i Republiku Srpsku

MB HOUSE

BEOGRAD, Gavrila Principa 45, tel. 011 76 14 958, mob. 063 545 831
e-mail: mbhouse@drenik.net

GRADIŠKA, Kralja Nikole I 56A, tel. 99 387 51 815 542

DEPROM & KLEIBERIT^{LEPKOVI}

Poznati dobavljač lepkova za drvoradu, stolariju i proizvodnju nameštaja. DEPROM doo Rača predstavlja standardnu i inovativnu ponudu lepkova i vezivnih sredstava vodećeg evropskog proizvodača KLEIBERIT iz Nemačke.

- lepkovi za drvo D2, D3, D4 i brzovezujući
- poliuretanski D4 i konstruktivni lepkovi
- kant - lepkovi u granulama i patronima za sve vrste mašina za kantovanje
- urea - lepkovi u prahu za furniranje u vrućim presama
- lepkovi za oblaganje profila - topivi kao i disperzionalni termoreaktivni za 3D lepljenje u vakuum i membranskim presama
- tapetarski lepkovi za sunđer, meblo i drvo
- silikoni, PUR-pene, diht mase
- učvršćivači, razređivači, čistači, paste itd

Garantovani KLEIBERIT kvalitet, originalno pakovanje, brza i redovna dostava, stabilan lager i mogućnost kreditiranja kupaca, tehnička podrška uz optimalne preporuke, neke su od naših osobina koje nas izdvajaju kod odluke proizvođača za saradnju sa nama.

t/f 034 752 202
063 88 53 453
deprom@ptt.rs
www.deprom.rs

Ovlašćeni zastupnik KLEIBERIT^{LEPKOVI}

DEPROM doo
Prodaja lepkova i vezivnih sredstava
Rača KG 34 210

OALATI **Kordun**

UDDEHOLM

kružne testere za:
drvo, PVC
aluminijum

SERVIS
oštrenje testera i alata za:
drvo, aluminijum, PVC

oštrenje grafičkih
noževa do 2 m

BRATSTVO
mašine za obradu drveta i oštrilice

Kordun
1976

Kordun grupa doo
Beograd, Maršala Tolbuhina 4
011/65 64 129
kordunalati@open.telekom.rs
www.kordun.hr

PITURA
FABRIKA BOJA I LAKOVA

- ✓ 1K i 2K vodorazredivi lakovi i premazi
- ✓ 2K poliuretanski lakovi i premazi
- ✓ vodorazredivi i poliuretanski lakovi za parket
- ✓ lepkovi za drvo i parket
- ✓ bajčevi / vodeni, nitro, univerzalni
- ✓ impregnacije

LIGNOPUR A 1K
LIGNOPUR A 2K
LIGNOPUR A 2K
LIGNOPUR A 2K
LAZURA professional

ISO 9001 ISO 14001 ISO 27001 OHSAS 18001

zaštitni i dekorativni premazi za drvo u eksterijeru i enterijeru / nove podloge i reparacija / premazi specijalne namene

PITURA d.o.o. Batajnički drum 10v, Beograd, Srbija
T +381 11 3755 434 E info@pitura.co.rs W www.pitura.co.rs

WOOD TEC

Međunarodni sajam
drvne industrije
i industrije
nameštaja

**20. - 23. OKTOBAR
2015**

BRNO, ČEŠKA REPUBLIKA

www.wood-tec.cz

eUMABOIS
Woodworking Technology
Made in Europe

SIDSZ
woodworking.cz

Faculty of Forestry and Wood Technology
Mendel University in Brno

ufi
Approved Event

Trade Fairs Brno
Výstaviště 1
647 00 Brno
Czech Republic
Tel: +420 541 153 297
Fax: +420 541 153 054
E-mail: wood-tec@bvv.cz
www.wood-tec.cz

Central European Exhibition Centre

BVV
Veletrhy Brno

Drvoprerađivači iz Srbije su imali prilike da vide i isprobaju mobilne i stacionarne Wood-Mizer brente.

Wood-Mizer dani na Goliji

Krajem juna preduzeće Wood-Mizer Balkan je za svoje kupce i potencijalne klijente organizovao prezentaciju mašina i opreme za obradu drveta u mestu Milići na planini Golija.

Nekoliko dana su bile izložene brente namenjene malim preduzećima - LT15 i HR115 - u okruženju prelepe prirode, a uz njih i mobilna brenta LT40 sa dizel motorom. Demonstrirana je priprema testere za oštrenje, kao i sam proces oštrenja na oštrilicama BMS300, BMS200 i BMT100.

Na zahtev posetilaca, jedan dan je rezan trupac prečnika preko 1 m na brenti LT40, čime se potvrđuje činjenica, da Wood-Mizer oprema može lako da se nosi i sa težim operacijama.

Kompanija Wood-Mizer Balkan se zahvaljuje svojim klijentima Nemanji i Draganu Ivanović za pomoć oko organizovanja Wood-Mizer dana u Milićima.

Generalni zastupnik firme Wood-Mizer Industries za Srbiju, BiH, Crnu Goru, Makedoniju i Kosovo
Wood-Mizer Balkan d.o.o. · Svetosavska 21, 23300 Kikinda · Tel: +381 (0) 230 25 754, 230 23 567
Tel/Fax: +381 (0) 230 40 20 50 · Mob: +381 (0) 63 568 658 · Mob: +381 (0) 63 108 21 33
E-mail: office@woodmizer.co.rs · www.woodmizer.co.rs

Jubilarni 25. Xylexpo od 24. do 28. maja 2016.

Nakon letnje pauze, aktivnosti na pripremama za predstojeći Xylexpo su u punom zamahu. Ova internacionalna izložba tehnologija i materijala za drvnu industriju i industriju nameštaja održaće se u sajamskom kompleksu Fiera Milano-Rho, od 24. do 28. maja 2016.

Da bi se što bolje promovisao Xylexpo 2016, održan je veliki broj promocija i sastanaka na svim većim dešavanjima koja su vezana za drvnu industriju. Ova izložba već godinama važi za jedno od najvažnijih dešavanja u oblasti drvne industrije i okuplja veliki broj, kako posetilaca, tako i eksperata i izlagača iz celog sveta. Xylexpo predstavlja važan događaj za drvnu industriju Italije, posebno u trenucima kada ekonomski trendovi dodatno otežavaju poslovanje.

Za sada, ako se u obzir uzme broj prijavljenih izlagača, može se očekivati da će predstojeći Xylexpo biti uspešan. Takođe ne sme se zaboraviti ni povratak velikih grupacija koje posluju u ovoj

oblasti, kao što su Barberan i Felder Group, koji jasno govori da je ova izložba nešto što ne bi trebalo propustiti.

"I pored svega situacija je i dalje lošija nego pre ekonomске krize", kaže Dario Corbetta, menadžer izložbe i direktor Acimall-a, asocijacije dobavljača alata, opreme i tehnologija za drvnu industriju, koja organizuje izložbu. "Italijansko tržište i dalje igra važnu ulogu na globalnom nivou. Prvi znaci oporavka tržišta i samog sektora drvne industrije postaju vidljivi i očekujemo da ovaj Xylexpo bude jedan od najboljih i najživljih u poslednjoj deceniji. Takođe je važno napomenuti da se 2016. godine proslavlja i jubilarni 25. Xylexpo."

Dobri trendovi prijava za sajam su posledica promotivne kampanje, koja je pre nekoliko nedelja pokrenuta u gotovo 80 zemalja, i akcija prodajne mreže koja prezentuje izložbu u Milanu u svim zemljama u kojima postoji drvna industrija.

www.interignum.net
InterLignum

Sjedište firme i centralno skladište
d.o.o. Kninska 21 Teslić 74270
Tel.+387 53 431-596, fax.431-597
office@interignum.net

Drvni centar

"DRVOMARKET"

BANJA LUKA (u krugu INCELA)
Tel.+387 51 450-211
drvomarket@interignum.net

Drvni centar

"DRVOMARKET'S"

SARAJEVO ul. Đžemala Bijedica 162
Tel.+387 33 450-012
drvomarkets@interignum.net

NAJVEĆI IZBOR PLOČA **kronospan** **AGT**

Centar podova

"INTERDOM"

TUZLA ul. 21 aprila br.7
Tel.+387 35 349-765
interdom@interignum.net

Centar podova

"INTERIO"

BANJA LUKA ul. Branka Popovića 27
Tel.+387 51 379-040
interiobl@interignum.net

Centar podova

"INTERIO"

SARAJEVO ul. Đžemala Bijedića 162
Tel.+387 33 546-083
interiosa@interignum.net

Centar podova

"INTERMAX"

TESLIĆ ul. Karadorđeva bb
Tel.+387 53 430-733
intermax@interignum.net

Salon namještaja

"INTERIO"

TESLIĆ ul. Karadorđeva bb
Tel.+387 53 430-967
interio@interignum.net

GTV

Robna kuća namještaja i podova

"INTERATENA"

BIJELJINA ul. Majevičkih brigada kv.52/16
Tel.+387 55 355-966
interatena@interignum.net

Nema recepta za zdrav život

RAZGOVARALA I PRIPREMLILA: dipl. ing. Milka Zelić

Prema definiciji Svetske zdravstvene organizacije (SZO) „zdravlje je stanje potpunog telesnog, duševnog i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i iznemoglosti”.
Važno je, takođe, istaći definiciju socijalnog blagostanja, koje je prema SZO: „stanje mira i sigurnosti u kome svaki čovek bez obzira na veru, rasu, političko ubeđenje, ekonomske uslove i pol ima pravo na školovanje i rad, koje mu daje mogućnost da živi harmonično u zdravoj okolini i koje mu pruža osiguranje u bolesti, iznemoglosti i starosti”.

U Srbiji je, dan rođenja Nikole Tesle 10. jul, ove godine po peti put obeležen kao Dan nauke. Tim povodom CPN i brojne druge organizacije i institucije su organizovale raznovrsne naučnopopularne programe širom zemlje. Jedan takav skup lekara koji se bavio pitanjima ljudskog i socijalnog zdravlja iskoristili smo za razgovor sa **prof. dr Milkom Drezgić**, našim poznatim internistom i endokrinologom.

Ovaj tekst je samo jedan od pokušaja da odgovorimo na pitanje koje često svako od nas postavlja sebi: da li i kako brinemo o svom zdravlju, da li nam je zdravlje uistinu najveće bogatstvo i da li je na prvom mestu?

Prethodno treba naglasiti da su napredak preventivne medicine, dijagnostike i terapije, kao i tehnoloških dostignuća u XX veku doprineli boljem razumevanju zdravlja i bolesti na genetskom, molekularnom i celуларном nivou. Uporedo sa produženjem očekivanog trajanja života, optimalno zdravlje ljudi postaje poseban cilj. Prihvatanje stava

Prof. dr Milka Drezgić

da zdravlje nije samo jednostavno funkcionisanje mozga i tela na biološkom nivou, već uključuje i osećanja, ponašanje, razmišljanje i relacije u socijalnom okruženju, dovodi do razvoja brojnih modela zdravlja i bolesti, kao što su biomedicinski model, preventivni i ekološki model, superbiološki model ili model adaptacije, sociomedicinski i biopsihosocijalni model.

Naša sagovornica po nizu ovih pitanja je prof. dr Milka Drezgić, renomirani naučnik i vrsni stručnjak, internista, endokrinolog, sa 308 publikovanih naučnih i nastavnih radova, a naše prvo pitanje glasi: šta je zdravlje?

– Frojd je isticao - kaže na početku našeg razgovora prof. dr Milka Drezgić – da kada se čovek zapita postoji li smisao života, on postaje bolestan. Prema definiciji Svetske zdravstvene organizacije (SZO) „zdravlje je stanje potpunog telesnog, duševnog i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i iznemoglosti”. Važno je, takođe, istaći definiciju socijalnog blagostanja, koje je prema SZO: „stanje mira i sigurnosti u kome svaki čovek bez obzira na veru, rasu, političko ubeđenje, ekonomske uslove i pol ima pravo na školovanje i rad, koje mu daje mogućnost da živi harmonično u zdravoj okolini i koje mu pruža osiguranje u bolesti, iznemoglosti i starosti”. Znajući okolnosti u kojima danas

živimo i šta nam se danas događa, opravданo je postaviti i pitanje: ko je, uopšte, zdrav, ko ispunjava kriterijume za socijalno blagostanje?

Ko vodi računa o tome da li je neko od nas fizički i mentalno spremna da se uhvati u koštač sa svakodnevnim životnim problemima?

– Ako krenemo od rođenja, budno oko roditelja i sistematski pregledi beba, a kasnije dece u domovima zdravlja imaju za cilj da prate fizički i mentalni razvoj deteta i da reaguju na svaki znak i simptom koji bi ukazivao da je u pitanju početak bolesti. Dešava se, međutim, da zbog toga što roditelj često prepusta dete „glavnokomandujućem“ u kući, odnosno televizoru i nedovoljno komuniciraju sa detetom, tek u drugoj godini otkrije da je dete gluvonemo, kao što se to nedavno dogodilo u jednom gradu u Srbiji... Odrastanjem i ulaskom u adolescenciju sve manje je sistematskih pregleda, ili su oni površni, tako da se uočavaju uglavnom fizički nedostatci, a nema informacija niti interesovanja o duševnom zdravlju i socijalnom blagostanju.

Da li su to posledice i karakteristika savremenog načina života?

– Pa sa velikom sigurnošću se može tako reći, jer savremeni način života uz moćnu industriju medijskih „sapunica“ i preporuke za razne emisije u kojima se žive tudi životi, a nema se vremena za sopstveni, doveđe do potpunog uništavanja porodičnih razgovora i atmosfere, koja deci daje sigurnost i uverenje da se prepreke lako prelaze uz pomoć roditelja. Totalna asocijalizacija i prestanak verbalnih komunikacija, koju zamjenjuju SMS poruke i elektronska pošta uništava ono što se zove prijateljstvo. U proteklih 25 godina naše društvo je prošlo kroz paklene godine, čije rezultate danas osećamo. Negativna stopa nataliteta, nezaposlenost, nesigurnost u odnosu na životni opstanak, odliv školovanih, ogromna glad za novcem ali bez rada, olako dizanje smrtonosne ruke na sebe ili drugoga, sve veći broj depresivnih osoba i psihijarijskih bolesnika su naš sve masovniji pratilac – tvrdi dr Milka Drezgić.

Kada je već tako, da li zdravi stilovi života o kojima se danas često govoriti, mogu smanjiti faktore rizika?

– Faktori rizika koji narušavaju integritet jednog organizma, mogu da dolaze zbog nasledne predispozicije, loših navika (alkohol, cigarete, droga, prekomerno konzumiranje hrane, promiskuitet), ali mogu da dolaze

Fotografija: www.beverlyhillskuwait.com

i iz okoline (zagađenost vazduha, zemljišta i hrane) kao i socijalno nezdrave sredine. Da li i koliko ukazivanje na zdrave stilove života može da pomogne u sprečavanju pojave pojedinih bolesti, svakako da može ukoliko taj način prosvećivanja počne od ranog dečinstva i ukoliko su u ovo uključeni i roditelji. Teško da bilo kakva preventivna priča može da ima rezultate na ponašanje deteta, ukoliko dete u kući ima pušača, alkoholičara, ili gojazne osobe... Brojne studije su sa sigurnošću potvrdile da 67% pušača dobija karcinom pluća. Na kutijama cigareta stoji upozorenje da pušenje ubija, ali to nije dovoljno da upozori pušača, koji obično sebe teši rečenicom od nečega mora da se umre, ili karcinom pluća dobijaju i oni koji ne puše. Čudno je da takve rečenice nekoga teše. Tačno je od se od nečega mora umreti, ali zašto sebi skraćivati život i to na način koji dovodi do umiranja u teškim mukama. Gajazne osobe verovatno znaju da su u opasnosti da dobiju bolesti koje su posledica promena na krvnim sudovima, infarkt srca ili mozga, a češće dobijaju karcinom sluzokožne materice ili dojki, kada su u pitanju žene, a muškarci karcinom debelog creva ili prostate, međutim za njih to nisu dovoljno jaki argumenti da redukuju svoje kilograme smanjenom količinom hrane koju uzimaju. O kilogramima se razmišlja tek kada se javе ozbiljne komplikacije gojaznosti, ali tada se leče samo posledice i to veoma teško, jer obično postoji kaskada događaja i nije retko da pacijent uzima do 10 tableteta dnevno... Seksualno prenosive bolesti postoje i danas. To se pominje u sredstvima javnog informisanja, ali ne postoji kontinuirana i argumentovana kampanja, koja utiče na svest tinejdžera koji moraju da se upoznaju sa opasnostima i posledicama koje ih očekuju u životu. Na ovom polju je zakazala država sa svojim školskim programima i nedovoljno oštrim kaznama svih krivaca koji truju omladinu drogom, alkoholom, cigaretama i nedoličnim ponašanjem... Znači kada postoji nasledna sklonost za neko oboljenje, za sada se na to teško može uticati, ali se može uticati na sprečavanje nastanka oboljenja ukoliko osoba eliminiše faktore okoline koji potenciraju pojavu oboljenja. Na primer, ako postoji predispozicija za pojavu šećerne bo-

lesti, briga o načinu ishrane i prevencija gojaznosti, veoma je pogodan način da se ne ispolji nasledna sklonost za šećernu bolest. Ili ako postoji nasledna predispozicija za karcinom dojke ili debelog creva, osnovni zadatak je održavanje idealne telesne težine i redovne kontrole, kako bi se, ukoliko dođe do pojave bolesti, intervenisalo na vreme. Danas su mnogi karcinomi izlečivi, za razliku od vremena kada sam ja počela da radim, ali je imperativ, bolest otkriti u ranoj fazi. Mnogi pacijenti iz neopravdanog straha šta će im doktor reći kada odu na pregled propuste dragoceno vreme, i dođu kada je bolest uzeila maha, a samim tim šanse za izlečenje su manje – objašnjava prof. dr Milka Drezgić.

Kažete da faktori rizika koji narušavaju integritet jednog organizma mogu dolaziti i zbog nasledne predispozicije i da se na nasledna sklonost za neko oboljenje za sada teško može uticati. Da li će tako biti i u budućnosti?

– U budućnosti će, sigurno, biti moguće da se terapijom utiče i na naslednu osobinu i tako praktično izleći osoba koja nosi gen za pojavu neke bolesti. Savremena farmaceutska industrija nudi bezbroj kombinacija za lečenje različitih bolesti, ali bolest je posledica promena, a u interesu čovečanstva jeste sprečiti, tamo gde je moguće, pojavu definitivnih promena u organizmu koje se zovu bolesti. „Bolest ne dolazi odjednom, kao iz vedra neba, isticao je još Hipokrat, nego je posledica dugog niza malih, neznatnih grešaka protiv zdravlja, koje se nadovezuju jedna na drugu i rastu kao valjajuća grudva snega, dok se jednog dana ne svale na glavu onog koji greší“ Treba misliti o ovome na vreme – upozorava naša sagovornica.

Kada već gorovimo o ljudskom i socijalnom zdravlju, molim Vas da nam uz objašnjenje definicija zdravlja, kažete da li je zdravlje pojedinca povezano i zavisno od zdravlja društvene grupe?

– Jedna od najstarijih zabeleženih definicija zdravlja je definicija koju je dao Pindar: „Zdravlje predstavlja besprekorno funkcionisanje ljudskog organizma.“ Ovakav koncept se oslanja na mehanističko poimanje sve-i uvažava isključivo biološku komponen-

...ČUVAJTE ZDRAVLJE

tu zdravlja, iz koje zatim sledi i odgovarajuća metodologija pristupa u medicinskoj praksi. Definicije zdravlja koje su zabeležene do 1948. godine većina autora svrstava u kategoriju tradicionalnih definicija. One najčešće zdravlje sagledavaju kao stanje, a ne kao svojevrsni proces, ne uzimajući u obzir psihološku i socijalnu dimenziju zdravlja. Bez obzira što sadrže određene nedostatke, tradicionalne definicije zdravlja istovremeno sadrže i određene socijalno-medicinske komponente, ističući da je zdravlje sloboda od radne nesposobnosti, da predstavlja rezultat napora da se izbegnu rizici sredine, kao i da je zdravlje pojedinca neraskidivo povezano sa zdravljem grupe kojoj on pripada.

Svetска zdravstvena organizacija dala je novu, dopunjenu definiciju zdravlja: „Zdravlje je multidimenzionalni fenomen dinamične ravnoteže u kome se odnos između individue i njene okoline, kako socijalne tako i fizičke, mora shvatiti kao integralan (celovit)“.

– Prema Fromu, zdrav čovek je sposoban da radi i da voli, dok Frojd ističe da onda kada se čovek zapita postoji li smisao života, on postaje bolestan... Različite naučne discipline, kao što su biologija, psihologija i sociologija imaju svoje različite prepoznatljive koncepte od kojih polaze pri definisanju zdravlja i bolesti. Vrednosni kriterijumi društva, vladajuća kultura i filozofija društvenih zajednica u određenim istorijskim periodima i na pojedinim životnim prostorima imale su takođe veliki uticaj na shvatanje zdravlja i bolesti... Razvoj socijalne medicine, kao nauke koja zdravlje pojedinca razmatra u funkciji njegovih interakcija sa životnom okolinom, rezultirao je i definicijom zdravlja, u kojoj je zdravlje sagledano ne samo kao biološki i psihološki već i kao socijalni fenomen. Ustav Svetске zdravstvene organizacije (SZO) iz 1948. godine daje sveobuhvatnu definiciju zdravlja koja po prvi put ističe i socijalnu komponentu kao izuzetno značajnu – kaže prof. dr Milka Drezgić, i za kraj našeg razgovora ističe, da civilizacija i tempo života nose sa sobom značajan rizik, a to je hronični stres, koji se ne manifestuje pojmom fizičkih promena, već mentalnog iscrpljivanja što doprinosi pojavi depresije, psihičkih tegoba, smanjuje radnu sposobnost, komplikuje porodični i socijalni život. Kako se, onda, izboriti protiv sindroma iscrpljenosti? Isto kao što vodimo računa o higijeni tela, tako moramo da vodimo računa o mentalnoj higijeni neophodnoj za kvalitetan život. Moramo se učiti da volimo sebe, da primećujemo svet koji nas okružuje, i moramo se učiti kako da uživamo u svakom danu svog života, a ne da uživamo u nekoj neizvesnoj budućnosti ili lepoj prošlosti. ■

Prekomeren unos šećera uzrokuje metaboličke poremećaje

Slobodni prosti šećeri podrazumevaju sve vrste mono i disaharida koje proizvođači ili prerađivači hrane dodaju hrani i nalicima prilikom prerade, ili potrošači prilikom kuvanja ili konzumiranja. U ovoj grupi se nalaze i šećeri koji su prirodno prisutni u medu, sirupima, voćnim sokovima ili koncentratima voćnih sokova. Najčešće se koristi beli konzumnji šećer (saharoza), a česta zabluda je da je smeđi šećer zdraviji od belog. Sve ove vrste šećera se danas koriste u prevelikim količinama i doprinose nastanku karijesa, gojaznosti i brojnih drugih poremećaja i hroničnih bolesti. Prekomeren unos šećera se povezuje sa posebnom vrstom gojaznosti, centralnom gojaznosti. To je prva karika u lancu dešavanja koji preko insulinske rezistencije vode do brojnih metaboličkih poremećaja: poremećaja metabolizma šećera, masnih materija u krvi, posebno povišenja triglicerida uz nizak nivo zaštitnog ili dobrog, HDL holesterola. Uz to se javlja i povišen krvni pritisak, ali i niz drugih poremećaja koji vode teškim i trajnim oštećenjima zdravlja koji mogu da se završe fatalno.

Doc. dr Milka Popović

Koliko je unos šećera u ljudski organizam dobar i zdrav i dokle idu granice tog unosa kada je reč o ljudskom zdravlju?

– Šećer je jedan od osnovnih nutritivnih sastojaka hrane i izvor energije za organizam, neophodan za normalno funkcionisanje i za obavljanje svih aktivnosti. Za energiju je, međutim, veoma važno da bude dobro uravnotežena, odnosno da njen unos bude u saglasnosti sa potrošnjom energije. Najčešće su šećeri koji su prirodno sadržani u voću, povrću i žitaricama dovoljni da obezbede potrebnu energiju. Međutim, prosti šećeri koji se dodaju hrani prilikom kuvanja, konzumiranja ili izrade poslastica (kolači, torte, sladoledi...) i prosti šećeri koji se dodaju u industrijski prerađenu hranu predstavljaju zdravstveno nepoželjan sastojak, jer ga uglavnom ima više nego što je potrebno. Jedna od karakteristika savremenog načina ishrane je i sve učestalije konzumiranje industrijski prerađene hrane.

Kada kažemo prosti šećeri, da li se oni odnose na beli šećer kojeg svakodnevno koristimo u kuhinji da bismo nešto zasladili?

– Pod prostim šećerima podrazumevamo sve mono i disaharide a najvažniji je saharoza, odnosno konzumnji šećer kako ga najčešće nazivamo. Napominjem da je stav o korišćenju smeđeg šećera kao mogućeg

manjeg ili zdravijeg unosa šećera u organizam velika zabluda. U proste mono i disaharide ubrajamo i med. Iako je prirodna supstanca, za koju se vezuju određene zdravstvene koristi, ne smemo da zanemarimo podatak da je i on zaslajivač i da njegova upotreba treba da bude svedena na razumno meru, slično drugim prostim šećerima.

Prosti šećeri - prazne kalorije

Da li je metabolički sindrom povezan sa prekomernim unosom šećera u organizam?

– Prekomerni unos šećera se zaista povezuje sa širokim spektrom poremećaja zdravlja. Jedan od njih je najvidljivija i najrasprostranjenija bolest čovečanstva - karijes zuba. Iako se ne smatra teškim oboljenjem, karijes je toliko rasprostranjen da su retke osobe koje ga nemaju. Osim karijesa zuba, preveliki unos šećera se povezuje sa hroničnim bolestima koje mogu da zahvate veliki broj različitih organa sa teškim posledicama po zdravlje. Naime, metabolički sindrom predstavlja kompleks poremećaja, orkestraciju nepoželjnih efekata na zdravlje koji nastaju kao posledica gojaznosti, posebno centralne gojaznosti. Nekada se metabolički sindrom zvao „smrtonosni kvartet“, s obzirom na to da poremećaji koji ulaze u njegov sastav dovode do grubih oštećenja zdravlja ili iznenadnih fatalnih srčanih ili moždanih udara. Centralna gojaznost (ona vrsta gojaznosti kada je obim struka veći od obima kukova) je prva karika u lancu događaja na koji se nadovezuje insulinska rezistencija koja vodi poremećaju metabolizma šećera u krvi, poremećaju masnih materija odnosno

porastu triglicerida uz istovremeno nizak nivo zaštitnog ili dobrog HDL holesterola. Javlja se i hipertenzija kao i niz drugih složenijih poremećaja koji vode u teška stanja koja se neretko završavaju i fatalno. Podaci govore da se kod osoba sa metaboličkim sindromom višestruko, čak 20 puta, povećava rizik od napravnih srčanih ili moždanih smrти.

Namirnice iz prirode - najbolji izvor energije

Lekari i nutricionisti neprestano upozoravaju da je u svetu gojaznost postala veći problem nego borba protiv gladi. Kako, onda, laici mogu da znaju koja je to količina šećera dovoljna za nesmetano funkcionisanje organizma?

– Najvažnije je biti umeren i koristiti raznovrsne izvore energije, i bazirati se pretežno na namirnicama u svežem, prirodnom stanju. Tu pre svega mislim na voće, povrće, žitarice od celog zrna koji predstavljaju vrlo značajan izvor energije, ali i dijetnih vlakana koji su izuzetno važni za dobro funkcionisanje organizma. S druge strane treba smanjiti upotrebu industrijski prerađenih namirnica ili ih upotrebljavati u umerenim količinama. Posebnu pažnju treba obratiti na ograničenje unosa šećera kod dece, kako bi se razvile pravilne navike u ishrani, kao i kod osoba kod kojih već postoje oboljenja kod kojih se preporučuje smanjenje unosa šećera. Stav Svetske zdravstvene organizacije je da unos šećera treba da bude ograničen na manje od 10 odsto energije koju unosimo tokom dana, odnosno, kako bismo ostvarili dodatne koristi za zdravlje unos šećera tre-

ba smanjiti na manje od 5 odsto energetskog unosa.

U tom smislu govorimo o smanjenju ili prestanku upotrebe slatkiša i zasladićenih napitaka, posebno osvežavajućih bezalkoholnih napitaka kojima je dodata ogromna količina šećera a da pri tome nemaju druge nutritivne vrednosti te ih smatramo praznim kalorijama.

Koliko u jednoj limenci od 0,3 dl gaziranog osvežavajućeg soka ima šećera mereno kašičicom?

– U zavisnosti od vrste proizvoda ta količina se može kretati od 8 do 10 i više kašića dodatog šećera. To su, zaista, ogromne količine. Jasno je da ovakvi napici ne donose ništa osim nepotrebnih kalorija i zdravstvenog rizika te ih treba izbegavati ili svesti na najmanju moguću meru. Poželjno je pronaći odgovarajuću prirodnu varijantu pića za osveženje. S druge strane, upotreba dodatnih šećera za poslastice bi trebalo da bude svedena na minimum. U tom smislu, makar tokom leta i jeseni se može uživati u prednostima raznovrsnog voća.

Sokovi prepuni šećera

Izmena receptura već postojećih proizvoda u pogledu smanjenja sadržaj šećera, jedan je od osnovnih načina za postupno smanjenje unosa šećera, slično strategijama za smanjenje drugih zdravstveno nepoželjnih sastojaka u industrijski prerađenoj hrani. Kao potrošači imamo pravo da budemo informisani o sadržaju šećera u proizvoda koje kupujemo, tako da propisi treba da obavežu proizvođače industrijske hrane da istaknu ukupni sadržaj šećera i sadržaj pro-

stih šećera u proizvodu. U Evropskoj uniji na snazi je propis koji obavezuje proizvođače hrane da na etiketi (deklaraciji) proizvoda istaknu sedam bitnih elemenata za potrošače kako bi bili informisani o energetskoj i nutritivnoj vrednosti te namirnice.

Poslednjih godina sve više se govorilo o upotrebi biljke stevija kao dobrom zasladićuču koji ima nula kalorija.

Da li je to zaista tako i kakva je korist od takvog oblika zasladićivanja?

– Steviol glikozidi su hemijske supstance izrazito slatkog ukusa prisutne u južnoameričkoj biljci Stevia rebaudiana i danas se može naći na tržištu kao prirodnji zasladićač pod nazivom stevija. Evropska unija je u poslednjih nekoliko godina izvršila reviziju ranijih lista zasladićača, pa je stevija sada na pozitivnoj listi zasladićača i može se koristiti u ishrani i u prehrambenoj industriji. Na tržištu se nalazi veliki broj proizvoda sa stevijom, naročito napitaka, s obzirom na to da se lako rastvara u tečnostima. Ona je posebno korisna za osobe koje boluju od hroničnih oboljenja, naročito za one koji su gojazni ili imaju neki od metaboličkih poremećaja, npr. dijabetes. Stevija im obezbeđuje poželjan nivo slasti uz smanjen unos kalorija. Međutim, treba biti umeren u upotrebi i tih proizvoda, jer su značajni aspekti pravilne ishrane raznovrsnost i umerenost kojima se organizam štiti od nepotrebnih faktora rizika za nastanak hroničnih nezaraznih bolesti. Prosti šećeri su jedan od tih rizičnih faktora, tako da smanjenje i isključivanje njihovog unosa jeste put ka pronalasku boljeg zdravlja i kvalitetnijeg života.

M. St.

prerada drveta

MOCA d.o.o.

37222 Jablanica - Kruševac
037/ 658 222, 658 223, 658 224
e-mail: dragan.moca@gmail.com
www.moca.rs

**STOLARSKA RADNJA
NEDELJKOVIC & SIN**
Loznica

Jelav, Vuka Karadžića 68
Proizvodnja: 015/851-471
Tel/fax: 015/897-925
e-mail: nedeljkovicisin@yahoo.com

Impregnacija TRI JELE doo, 36340 Konarevo - Kraljevo
tel/fax: 036 822 109, 036 822 552, 036 821 001, 036 822 285
e-mail: trijele2@gmail.com, trijele@gmail.com
www.trijele.com

biznis klub

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU
KANCELARIJSKOG NAMEŠTAJA

KRAGUJEVAC, Avalska bb
tel: +381 (0) 34/ 300 895

BEOGRAD

Antifašističke borbe 30
tel: +381 (0) 11/3739 392
e-mail: salonbg@blazezs.rs

www.blazezs.rs, office@furnitura.rs

**RADOVIC
ENTERIJER**

www.radovic-enterijer.com
Vidikovačka bb • 31210 Požega • Srbija
tel: +381 31 724 181
tel/fax: +381 31 724 140
office@radovic-enterijer.com

TOPLINA PUNOG DRVETA

AT agroflora
Kozarska Dubica

tel.052/428-530, 428-531
fax.052/430-884
agroflorakd@yahoo.com
www.agroflora-doo.com

**PROIZVODAČ KANT TRAKE
ZA NAMEŠTAJ**

11000 Beograd
Minjevski bulevar 18b
(Gradjevinski centar MERCUR)
Tel: +381 11 2994 779
+381 11 2992 753
Tel/fax +381 11 2992 762
Email: poruke@kantex.eu
www.kantex.ro

HÄFELE

Ratarski put 8a, 11080 Beograd - Zemun
tel. +381 11 3770 554
fax. +381 11 3770 562
info@hafele.rs, www.hafele.rs

Primostroj d.o.o.
Rakovčeva 28, 10 000 Zagreb
R. Hrvatska
tel.: 00358(0)1/5629-733
mob.: 00358(0)91/2312721
info@primostroj.hr, www.primostroj.hr

MAŠINE I ALATI ZA OBRADU DRVETA

HEZO
mašine

DOBOJ

tel. 00387-65-745-711, 00387-65-242-272
www.hezomasine.com
hezomasine@hotmail.com

AGACIJA

SVE ZA VAŠ NAMEŠTAJ I ENTERIJER

Novi Beograd, Tošin bunar 232g
tel/fax. 011 319 0974, 319 2600
Batajnica: Majora Zorana Radosavljevića 370
tel/fax. 011 848 8218, 377 4699

STOLARSKA RADIONICA

TJK

www.tik90.net
office@tik90.net

Novi Šor 34 - Sremska Mitrovica
fax: 022 612 396
tel: 022 628 719

InterLignum

d.o.o. Kninska 21 Teslić 74270
Tel/fax: +387 53 431-596, 431-597
E-mail: interlum@teol.net
www.interlignum.net

OPLEMENJENE UNVER PLOČE ■ FURNIRANE
IVERICE ■ KUHINJSKE RADNE PLOČE
DIHT LAJSNE ■ MELAMINSKE KANT TRAKE
ABS KANT TRAKE ■ MDF, HDF, OSB PLOČE
GRADEVINSKI PROGRAM ■ OKOVI AMERIČKIH
PLAKARA ■ KONFEKCIJA BRUSNIH TRAKA

TOPWOOD

11000 Beograd, Visokog Stevana 43 A
Tel/fax: 011/32-82-192, 26-34-264, 21-86-488
Proizvodnja Trstenik
Tel/fax: 037/716-209, 711-569
www.toplicadrvo.co.rs
e-mail: office@toplicadrvo.com

**BETONSKE
MONTAŽNE
SKELETNE
KONSTRUKCIJE**

Visokog Stevana 43 a, 11000 Beograd
e-mail: bmsk@y7c.net
tel/fax: +381 11 2634393

Ovlašćeni
zastupnik

**KLEIBERIT®
LEPKOVI**

DE PROM

Prodaja lepkova i vezivnih sredstava
Rača KG 34 210
deprom@ptt.rs, www.depom.rs
t/f 034 752 202, 063 88 53 453

Proizvodnja otpresaka od bukovog
i topolovog blind furnira

ZVEMIL d.o.o.

Dragoljuba Basilića 1, Bajina Bašta
tel/fax. 031 861 55, www.zvemil.com
e-mail: info@zvemil.com, zvemil@beotel.net

KLASIČAN PARKET, BRODSKI POD I LAMINAT
ugradnja po sistemu „ključ u ruke“

Porodična tradicija za Vaš siguran korak

NESTA PARKET!

Beli Potok, Kružni put 20
tel/fax: 011/3943 255, mob: 063/334-735
nesta_doo@yahoo.com, nestalaminati@yahoo.com
www.nestaparketi.co.rs

**NOVA
DIPOL**

NOVA DRVNA INDUSTRIJA PODGRADCI d.o.o.

Nova DIPOL d.o.o., 78405 Gornji Podgradci
tel. (+387) 051/896-318, fax. (+387) 051 896-322
e-mail: novadipo@teol.net, www.ndipo.com

biznis klub

DRV
tehnika
ekologija
prerađivač
biznis

Fabbrica d.o.o.
Bosanska 65, 11080 Zemun, Srbija
+381 11 316 99 77, +381 11 316 99 88
office@fabbrica.co.rs
www.fabbrica.co.rs

• UKRAS •

35223 Veliki Popović
www.ukras.com tel. 035 621-331
info@ukras.com fax. 035 621-592
Beograd, Ljutice Bogdana 1A, tel. (011) 367-0542
Novi Sad, Vuka Karadžića br. 7, tel. (021) 6616-872
Niš, Vojvode Mišića br. 95, tel. (018) 521-995
Petrovac na Mlavi, tel. (012) 332-674
Svilajnac, tel. (035) 321-057

N A M E Š T A J
EUROSTIL

PROIZVODNJA NAMEŠTAJA
od punog drveta i pločastih materijala

76300 BIJELJINA
Banjalučka 5
+387 55 240 201
+387 65 604 955

eurostil@teol.net
office@eurostil.net
www.eurostil.net

GRAKOM SN doo
Batajnički put bb
Zemun
tel. 011.7756.914
011.7756.915

- HRASTOV PARKET
  - JASENOV PARKET
  - hrastove lajserie: klasična i soka
sve vrste lepkova i lakova
  - BRIKET I OGREVNA DRVA
- www.grakomsn.com
grakom_nn@open.telekom.rs

promet · proizvodnja · kooperacija · usluge

TRGOPROMET

Ivanjica

32250 IVANJICA - V. Marinkovića 29
Tel. 032/ 660-195 - 660-196

PREDSTAVNIŠTVO U SKLADIŠTE BEOGRAD
Partizanska 205 (Dobanovića petlja) · tel. 011/84-08-611

PROIZVODNJA REZANE GRADE
I MASIVNIH PLOČA

doo DRGOPROMET

32250 IVANJICA

V. Marinkovića 306
Tel/fax: 032/ 631-612

PROIZVODNJA PARKETA
JAVORAC
BOGISE - BRUS

Put uspeha vodi do nas!
e-mail: javoracparket@gmail.com
tel. 037 839 022, 037 839 066
fax. 037 839 265

prerada drveta i proizvodnja parketa

Canimpex

Beograd, Krunска 53
Tel/fax: 011-2438-904, 3443-647
E-mail: canimpex@eunet.rs
www.canimpex-cie.com

Konarevo - KRALJEVO - Tel: 036 312 103
E-mail: zlatic@open.telekom.rs

PROIZVODNJA PARKETA
TOMOVIĆ
Since 1952

S.Z.T.R. PARKETI TOMOVIĆ
32212 Prislopica-Čačak
tel. +381 32 5485 000, 5485 001, 5485 002
parketit@eunet.rs | www.parketitomovic.com

Drvoprodukt Kocić

- kvalitet na prvom mestu -

Strojkovce - Leskovac
tel: 016/ 795 555 - 063/ 411 293
wwwdrvoproduktkocic.com
e-mail: drvoproduktkocic@gmail.com

PROIZVODNJA KREVETA OD MASIVNOG DRVETA

INČ STYLING d.o.o.
Beograd
Šljivarska 18

Tel. Fax.: +381 11 3945442
Mob: +381 63 210912
Mob: +381 63 8196509
Email: inchstyling@yahoo.com

fantonigroup

ŠPIK IVERICA

ŠPIK IVERICA D.O.O.
V. Marinkovića 139, 32250 Ivanjica
Centra: +381 32 66 11 66
Fax: +381 32 66 33 20

www.iverica.rs

> proizvodnja svih vrsta rezane grade
> sušenje rezane grade
> proizvodnja montažnih objekata

Grada prevoz
prevozničko društvo za prevoz počev od 1990. godine
Starovlaška 100, 32250 Ivanjica
tel: +381 32 64 02 05
email: office@gradaprevoz.com

Wood World Trading
Marka Aurelija bb, 22000 Sremska Mitrovica
tel: +381 22 636 636, fax. +381 22 613 893
e-mail: office@chabros.rs

CHABROS
DRVNA INDUSTRIJA

Zaobilazni put bb – Industrijska zona
15300 Loznica, Srbija
tel: +381 15 811 668, +381 15 811 830
fax: +381 15 7100 191
e-mail: info@chabros.rs

PROIZVODNJA I PRODAJA TRAČNIH TESTERA I USLUŽNO OŠTRENIJE

PETERVARI

24430 ADA, Obilićeva 20
tel. 024 85 20 66
fax: 024 85 12 92
mob. 063 776 47 17

www.petervari.rs

MatVerder
Beograd
Zrenjaninski put 147a, 11211 Borča
REZANA ČAMOVA GRADA
Telefon: 011/ 33-29-515

ALATI ZA DRVVO I PVC STOLARIJE

MAX

Tel: + 381 32 352 734
356 431, 356 439
e-mail: tmax@eunet.rs

Samatini d.o.o.
proizvodnja LAMAR parketa

SAMATINI - Fabrika LAMAR parketa
Milići - Bosna i Hercegovina
tel: +387 (0) 56 745 500, tel/fax: +387 (0) 56 741 101
e-mail: samatini.doo@gmail.com, www.lamar-parket.com

LAMAR FLOORING – SALON PARKETA U BEOGRADU
Bulevar oslobođenja 18c · tel. 011 2647 590, 3690 247

RANDELović d.o.o.
STROJKOVCE - LESKOVAC - SRBIJA

- BUKOVE REZANE GRAĐE
- ČETVRTAČE
- PARKETA

Tel: +381 16/ 794 407, 795 106
Fax: +381 16/ 794 406
e-mail: info@ranelovic.co.rs

Ante Mijić
Broćice bb, NOVSKA, HRVATSKA
tel: + 385 (44) 691 951
fax: + 385 (44) 691 955
mob. +385 (98) 262 094
querlus@querlus-am.hr • www.querlus-am.hr

doo DEPROM
HAN PIJESAK

REZANA GRAĐA

tel: + 387 (0) 57/557-356
mob. + 387 (0) 65/581-214

Kordun grupa doo
Beograd
Maršala Tolbuhina 4
011/65 64 129

kordunatali@open.telekom.rs • www.kordun.hr

- alati za obradu drveta (kružne, tračne i gaterske testere, glodala, burgije, ručni alat)
- mašine za obradu drveta i oštreljice
- servis i oštrenje testera i grafičkih noževa

NIGOS
ELEKTRONIK - NIŠ

18000 Niš, Borislava Nikolića - Serjože 12
Tel/fax: +381 (0)18/ 211-212, 217-468
E-mail: office@nigos.rs
www.nigos.rs

AGB

SISTEMI OKOVA
ZA VRATA I PROZORE
www.agb.it
Ital centar d.o.o.
Beograd - Batajnica
www.italcentar.co.rs
tel. 011 7483 407, 3774 873

46 godina
sa vama

STRUGARA UROŠ d.o.o.

Ulica Žikina 41, Radinac, Smederevo
telefon: 026/701-156, faks: 026/701-471
e-mail: strugarauros@sohosistem.net

ČAJEVIĆ KOMERC

Čajević-komerc doo - Dikalji bb, 71350 Sokolac
Telefon/Fax: +387 57 432-922, +387 65 532-339
e-mail: cajevicomerc@gmail.com
www.cajevic-komerc.com

REZANA GRAĐA • LEPLJENI ELEMENTI
GRAĐEVINSKA STOLARIJA

Смедерево, Шалинска 65
телефакс: 026/621-626
мобилни: 063/210-238
mail: trimsrz@gmail.com

TOP TECH

BIESSE

TOP TECH WOODWORKING d.o.o.
Kneza Miloša 25 - 11000 Beograd - Republika Srbija
tel. +381 11 3065 614 - fax: +381 11 3065 616
e-mail: office@toptech.rs

BIESSE S.p.A.
Via della Meccanica, 16 - 61122 Pesaro - Italy
tel. +39 0721 439100
e-mail: biesse.marketing@biesse.com
www.biesse.com

BJELAKOVIĆ
HAN PIJESAK

SVE VRSTE REZANE GRAĐE
Suva stolarska daska • Elementi za stolariju
Brodski pod • Lamperija • Drveni briket
Tel: +387 (0)57/559-200, 558-201
Mob: +387 (0)65/626-906

KLANA

Ljepota prirode u Vašem domu!

Klana 264, 51217 Klana, Hrvatska
tel. +385 51 808 206 - fax. +385 51 808 150
www.diklana.hr

spinvalis

tvornica namještaja d.d.
Veleprodaja
tel. 00 385 34/311-175
prodaja@spinvalis.hr
www.spinvalis.hr

Lokve®
PROZORI I VRATA

LOKVE doo, Homer 39
51316 Lokve, Hrvatska
tel. +385 (0)51 508 300, 385 (0)51 508 304
lokve@lokve-prozori.hr; www.lokve.com

CEDAR d.o.o.

TIMBER EXPORT

Kastav, Rubeši 163c, Rijeka, HR
Tel: +385(0)51 224-854, 223-912
E-mail: cedar@i.t-com.hr
www.cedar.hr

11080 Zemun
Batajnički drum 6n
tel/fax: 011/316-42-51
316-16-29
219-76-32
219-86-25

estia.beograd@gmail.com
estia@eunet.co.rs, www.estia.co.rs

Masino, stolari i tehno logije
za obradu drveta

xilia

tel. 011 219 8516
022 349 254
022 340 931
mob. 063-213-549
063-428-562
www.xilia.rs / info@xilia.rs

interholz
export-import d.o.o.

- izvoz rezane grade i elemenata
- furniri, egzote, troslojnica
- konsalting - FSC
- otkop trupaca

tel. +381 11 352-409 • 011/55-381 11 352-382
cell: +381 63 204 305
e-mail: capic@interholz.hr • www.interholz.hr

TERMO DRVO

ORAGO TERMO-T

HRTKOVCI 22427, Kraška 14
Tel/fax 022 455 848, 455 810

Sand
tel. +381 15 470 470
fax: +381 63 470 480
e-mail: office@sand.rs
www.sand.rs

Vesna Spahn
Zastupnik za Srbiju i Crnu Goru

WEINIG

MW GROUP SCG DOO
Čupićevo 1/1 • 37000 Kruševac
Tel/fax: +381 37 445 070, 445 071, 445 075, 445 077
Mob: 063 622 906
e-mail: mwgroupscg@mts.rs
www.mwgroup.rs

- nameštaj po meri, projektovanje i opremanje prostora
- univer, radne ploče, medijapan, lesonit, špreploče
- obrada na CNC mašini
- krivolinijska sečenja i kantovanje
- okov i galerterija
- furniranje po želji kupca
- veliki izbor furnira
- unutrašnja vrata savremenog dizajna

 AGACIJA

Novi Beograd

Tošin bunar 232g

tel/fax. 011 319 0974, 319 2600

Batajnica

Majora Zorana Radosavljevića 370

tel/fax. 011 848 8218, 377 4699

Batajnički drum 303

(Auto-put Beograd-Novi Sad)

www.agacija.com

HÄFELE

HÄFELE
DESIGN CENTER

Milutina Milankovića 11a

Novi Beograd

tel: 011 3110288

milos.bojkovic@hafele.rs

dejan.jocic@hafele.rs

radno vreme: **09-19**; subotom: **10-14**

BIESSE
TWIN PUSHER

Dve dimenzije panela urađene u jednom prolazu

Povećava produktivnost i do 60% i omogućava optimalno upravljanje proizvodnim učinkom. Uložena sredstva se vraćaju već tokom prve godine eksplotacije. Savršena kombinacija BIESSE optimizacije i italijanske genijalnosti.

TOP TECH WOODWORKING DOO
KNEZA MILOŠA 25, 11000 BEOGRAD
telefon +381 (0)11 3065 614
fax +381 (0)11 3065 616
office@toptech.rs
www.toptech.rs

TOP TECH
WOODWORKING

ARTech

Okov za prozore
100% Made in Italy

AGB

SISTEMI OKOVA ZA VRATA I PROZORE

www.agb.it

ARTech je novi AGB sistem okova za okretno nagibne prozore.

ARTech je projektovan po principu modularne logike koja omogućava multifunkcionalnost elemenata, dok proces ugradnje okova dobija na fleksibilnosti, sa daleko manjim zalihamama okova na lageru.

ARTech, u skladu sa njegovim imenom, ističe dizajnerska i inovativna tehnička rešenja.

ARTech je plod kreativnosti i iskustva, italijanske proizvodne firme sa učešćem od 100%.

